

bONUM PUBLICUM

06

„AZ ÁLLAMTUDOMÁNYI
ÉS KÖZIGAZGATÁSI
KARNAK NEMZETPOLITIKAI
MISSZIÓJA VAN”
Interjú Prof. Dr. Kis Norberttel

12

CÉL: A HAZA SZOLGÁLATA
Diplomaosztók az NKE-n

39

KÉSZÜL AZ ÚJ JÓ ÁLLAM
JELENTÉS
Idén immár harmadik
alkalommal

ÁLLAMTUDOMÁNYI KLASSZIKUSOK

Államtudományi nagyjaink életművei előtt tisztelgünk a könyvsorozat két újabb reprint kötetével.

A Grill Károly Könyvkiadóvállalat
1907-es kiadása alapján.

A Szent István Társulat
1947-es kiadása alapján.

Sorozatszerkesztők: Prof. Dr. Patyi András, Prof. Dr. Trócsányi László

A KÖTETEK MEGJELENÉSÉT AZ IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM TÁMOGATTA.

A Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Karának 212 végzett hallgatója tett tiszti esküt a Várban július első szombatján. Pintér Sándor belügyminiszter ünnepi beszédében hangsúlyozta, hogy Magyarország közbiztonsága szilárd és szélsőségektől mentes.

„Az Államtudományi és Közigazgatási Karnak nemzetpolitikai missziója van”
– Interjú Prof. Dr. Kis Norbert dékánnal

A V4 összeköt

Az egyetemmel együtt nőttek fel – Mesterdiplomát szerzett az első NKE-s évfolyam

Állatok a hadszíntéren

TARTALOM 2017. JÚLIUS

02	MOZAIK	22	A KÖZIGAZGATÁS GENERÁCIÓI – MOTIVÁCIÓK ÉS KIHÍVÁSOK	39	KÉSZÜL AZ ÚJ JÓ ÁLLAM JELENTÉS
06	„AZ ÁLLAMTUDOMÁNYI ÉS KÖZIGAZGATÁSI KARNAK NEMZETPOLITIKAI MISSZIÓJA VAN” – INTERJÚ PROF. DR. KIS NORBERT DÉKÁNNAL	25	HONVÉDELMI IGAZGATÁSI TOVÁBBKÉPZÉS CIVILEKNEK	42	ÁLLATOK A HADSZÍNTÉREN
10	RENDŐRTISZTEKET AVATTAK A VÁRBAN	27	KÉPZÉSSSEL A SZERVEZETT BŰNÖZÉS ELLEN	45	KARCOLATOK A KÖNYVTÁRBÓL
12	CÉL: A HAZA SZOLGÁLATA	30	„TÖBB ÉS FIATALABB KATONAI PILÓTÁRA LESZ SZÜKSÉG A JÖVŐBEN”	47	EGY ISIS-FOGOLY KIHALLGATÁSA – RÍPORT NOVÁK ANDRÁSSAL
17	BEKÖLTÖZÉS ELŐTT A LUDOVIKA CAMPUS	33	MAGYAR-VIETNAMI BEFEKTETÉSI KONFERENCIA AZ NKE-N	50	AZ EGYETEMMEL EGYÜTT NŐTTEK FEL – MESTERDIPLOMÁT SZERZETT AZ ELSŐ NKE-S ÉVFOLYAM
19	FOGYASZTÓVÉDELEM: KÖZJOG ÉS MAGÁNJOG METSZETÉBEN	35	A V4 ÖSSZEKÖT	54	A HAJNAL KÉMKEDŐ SZEME
21	KORRUPCIÓMEGELŐZÉS ÉS A KÖZSZOLGÁLATI UTÁNPÓTLÁS FEJLESZTÉSE	37	A DUNA VÉDELME NEMZETKÖZI ÜGY	56	AJÁNLÓ

A Parlamentben üléseztek az NKE-mentorok

Az Országház Varga Béla termében tartották a Mentorok Kollégiumának júliusi ülését. Az eseményen Bellavics István, az Országgyűlés Hivatala Közgűjtemé-

nyei és Közművelődési Igazgatóságának vezetője előadásában sikeresnek ítélte az NKE-vel közös gyakornoki programot, amelynek során heti nyolc órában foglalkoztatják az egyetemről érkező hallgatókat. Mint mondta, kidolgoztak egy tananyagot is az egyetem számára, amely az Országgyűlés működésével ismerteti meg a hallgatókat. Bellavics István reméli, hogy már idén ősszel elkezdődhet az oktatás ebben a témakörben is. Prof. Dr. Patyi András előadásában kiemelte, hogy már ősszel bemutatathatják az NKE oktatói, kutatói által írt, az Alaptörvény Preambulumáról készülő könyvet. Az NKE rektora

tizenöt kutatóból álló szerzőgárda a kéziratokat még a nyár folyamán elkészíti, és a szerkesztői, valamint lektori feladatokat is vállaló Patyi András szerint már őszre elkészülhet a kiadvány. „*Abban bízunk, hogy mi leszünk az elsők, akik a történelmi utalásokat, értékközpontú fogalmakat el tudjuk majd helyezni a kicsit szigorúbb alaptörvényi szövegek között*” – fogalmazott a rektor. A Mentorok Kollégiuma kihelyezett ülésén Patyi András rektor elismerő oklevelet adott át Kecsmár Krisztiánnak, az Igazságügyi Minisztérium nemzetközi és európai uniós ügyekért felelős államtitkárának.

Elfogadták az államtudományi mesterszak tantervét

Az NKE Szenátusa júniusi ülésén elfogadta a jövő tanévtől induló államtudományi osztatlan mesterképzési szak tantervét. Prof. Dr. Patyi András rektor a szenátusi döntést történelmi pillanatnak nevezte, mivel több mint 70 év után indul újra ez a nagy múltra visszatekintő képzés. Az Államtudományi és Közigazgatási Karon induló, doktori fokozatot adó államtudományi mesterképzésre már idén is jelentkezhetnek a hallgatók, akik a következő tanévtől 10 félév során (másoddiplomásoknak kreditbeszámítással rövidebb a képzési idő) ismerhetik meg az állam működésével kapcsolatos legfontosabb és legújabb tudnivalókat. Annak ellenére, hogy teljesen új szakról van szó, az érdeklődés rendkívül nagy mind a nappali, mind a levelező képzés iránt. Az okleveles államtudományi mester elnevezésű diplomát szerzők alkalmasak lesznek többek között magas szintű tervezési, stratégiai, elemzési és vezetői feladatok ellátására, az állami működést összehasonlító módszerrel és nemzetközi modellek szerint is tervezni, szervezni, és mindehhez a megfelelő kormányzati modelleket, technikákat alkalmazni. Ahogy korábban Patyi András hangsúlyozta: „*Ez a képzés alapvetően az államigazgatási és az önkormányzati szféra vezető pozícióinak betöltésére készíti fel a hallgatókat*”.

Nemzetközi kiberbiztonsági csúcstalálkozó az NKE-n

A Honvédelmi Minisztérium, az Amerikai Egyesült Államok Európai Hadseregének Parancsnoksága, továbbá az NKE Nemzetbiztonsági Intézete szervezésében rendezték meg immáron harmadik alkalommal az International Cyber Summitot, amelynek fő témája a kiberbiztonsági programok kidolgozása, illetve az ezzel foglalkozó szakemberek képzése, felkészítése volt. A találkozóra, amelynek idén a Ludovika adott otthont, 9 országból 42 külföldi szakértő érkezett, hogy a több mint 20 magyar szakemberrel tapasztalatot cseréljen, és szakmai megbeszéléseket folytassanak. Hazánkat a Nemzeti Kibervédelmi Intézet, az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság, továbbá a területtel foglalkozó szakmai intézmények és szervezetek szakértői képviselték. A kétnapos eseményen szó esett többek között még a katonai kiberbiztonsági szakértők szerepéről, a kibernetizáció képzéséről, valamint arról, hogyan lehet világszínvonalú biztonsági intézkedési rendszert kiépíteni.

Az NKE-re látogatott a UNG rektora

Június végén az NKE-re látogatott Dr. Bonita Jacobs, a University of North Georgia (UNG) rektora. A két intézmény májusban írt alá együttműködési megállapodást, ennek megvalósításáról folytattak további tárgyalást Budapesten. A két intézmény közötti kapcsolatfelvétel 2015 októberében kezdődött, amikor a UNG képviselői először látogattak az NKE-re, és kezdeményezték egy kétoldalú együttműködési megállapodás aláírását civil és tisztjelölt hallgatók csereprogramjára, gyakornoki elhelyezésére vonatkozóan. Az együttműködés keretein belül mindkét intézmény támogatja a külföldi nyári egyetemeken és szakmai gyakorlatokon való részvételt, és kutatói, oktatói, hallgatói mobilitási lehetőségeket biztosítanak egymásnak. Ennek első lépéseként 2017 májusában két amerikai kadét érkezett a Hadtudományi és Honvédtisztképző Karra egy két hónapos csereprogramra, idén augusztusban az NKE HHK két hallgatója utazik a UNG-re, ahol öthetes csereprogramon vesznek részt. Ugyancsak 2017 szeptemberében a UNG-ról érkező egy hallgató kilencheset szakmai gyakorlatot fog teljesíteni az NKE Nemzetközi Kapcsolatok Irodájában.

Az RTK az ötödik

Az első helyes jelentkezések alapján az ötödik legnépszerűbb kar az NKE Rendészettudományi Kara az országban, idén több mint kétezren írták be a jelentkezési lap első helyére. A rendészeti pálya évek óta töretlen népszerűségnek örvend a fiatalok körében, annak ellenére, hogy komoly kihívásokon át vezet az út az egyetemre: fizikai és pszichológiai alkalmassági vizsgát kell tenni, majd, mielőtt még beülnének a hallgatók a padba, hathetes alapképzésen kell átesni. Ma már középfokú nyelvvizsga is szükséges a jelentkezéshez. A „verseny” évről évre egyre nagyobb, s ez a felvételi ponthatár emelkedésében is látszik. Mindez nem tántorítja el a jelentkezőket, ezért egyes szakokra, szakirányokra közel tízszeres a túljelentkezés.

Második hely az országos véradóversenyen

Az Országos Felsőoktatási Véradóversenyen az ezer és tízezer fő közötti nappalis hallgatói létszámú intézmények kategóriájában a Nemzeti Közszerződési Egyetem a Semmelweis Egyetem mögött és a Kaposvári Egyetem előtt végzett, a második helyen. A Magyar Vöröskereszt és az Országos Vérellátó Szolgálat idén már 11. alkalommal hirdette meg az Országos Felsőoktatási Véradóversenyét, amelynek ünnepélyes eredményhirdetését a hagyományokhoz híven a véradók világnapjához igazították. A 2016/17-es tanévben 31 intézmény vett részt a versenyen, a 217 véradó eseményen közel hétezeren adtak vért, közülük majdnem ezerötven volt az első véradó. Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) és a Nemzetközi Vöröskereszt kezdeményezésére 2004 óta június 14-e a véradók világnapja. Ezen a napon a rendszeres véradókat köszöntik, és felhívják a figyelmet a véradás fontosságára.

A jó választási rendszer a stabil kormányzás alapja

A *Választás és demokrácia* című tudományos tanácskozással megkezdte munkáját a *Választás és Demokrácia Ludovika Kutatócsoport* június utolsó napján. Az eseményen a kutatócsoport tagjai és a kutatásban részt vevő elméleti és gyakorlati szakemberek a témában eddig elért tudományos eredményeket és a jövőben megvalósítani kívánt terveket ismertették. A kutatóműhely célja a választójog és a választási rendszerek témakörében átfogóbb, mélyebb, hazai és nemzetközi, történeti és összehasonlító kutatás, amellyel a választójog elméleti és

gyakorlati területén is hasznosítható eredményeket érhetnek el. Az alakuló ülésen Dr. Téglási András, a kutatócsoport vezetője kiemelte, hogy a jó és stabil kormányzás alapja a jó választási rendszer, ahol érvényesülnek a demokratikus alapelvek. „*Kutatásunk fő irányvonala a választójog, a választási rendszer, a választási eljárás nemzetközi és magyar tapasztalatai, a jó demokratikus állam ismérvei. Összehangolt kutatás a cél, hogy a szakmai ismeretek és a tudományos eredmények széles körű bemutatása valósuljon meg*” – tette hozzá.

A HHK oktatója is részt vett a világkongresszuson

Dr. Lakatos Péter, a HHK docense előadást tartott a *World Congress of Engineers and Scientists (WSEC) 2017* című rendezvényen, amelyet az *EXPO 2017 – A jövő energiája* nevet viselő nemzetközi kiállítás keretében rendeztek meg a kazah fővárosban, Asztanában. A júniusi eseményre a világ 51 országából számos állam- és kormányfő, több mint ezer neves tudós és mérnök, köztük Nobel-díjasok és a Globális Energia nemzetközi díj nyertesei, a tudomány, az oktatás, az üzleti élet, kormányhivatalok, nemzetközi szervezetek, tudományos és műszaki szövetségek képviselői vettek részt. Lakatos Péter a humán erőforrással és az oktatással foglalkozó alszekcióban tartott előadást a Visegrádi négyek és Ausztria gazdasági fejlettsége, logisztikai teljesítménye és a karbonlábnyma, vagyis a szén-dioxid-kibocsátása közötti összefüggésekről. Az NKE-n az uniós finanszírozású KÖFOP-projektek jóvoltából jött létre a Közzszolgálati Lenyomat Ludovika Kutatócsoport, amelynek fő célkitűzése, hogy a fenntarthatóságot, ezen belül is a fenntarthatóság közzszolgálati aspektusait vizsgálja.

A Koreai Közigazgatási Intézet a NKE-n

Július elején a Koreai Közigazgatási Intézet (KIPA) delegációja látogatott el az egyetemre. Az államilag finanszírozott kutatóintézet több mint huszonöt éve dolgozik szoros együttműködésben a mindenkori dél-koreai kormánnyal és elnökkel, hogy a jó állam és a közigazgatás egyéb területein folytassanak kutatásokat. Azzal a céllal alapították az intézetet, hogy a kutatással, szisztematikus adatgyűjtéssel, ezek elemzésével és a közzszolgálat fejlesztésével javítsa a Koreai Köztársaság közigazgatási képességeit. Mindemellett a KIPA nemzetközi szinten is aktív, és partneri kapcsolatokat ápol a világ huszonegy különböző országában található intézményekkel. A delegáció mostani útja az NKE-vel 2014-ben megkötött együttműködési megállapodás kiterjesztésére irányult. A tárgyalás során a felek megegyeztek, hogy a már meglévő kapcsolataikat tovább mélyítik az oktatás, a kutatás és a publikációk terén is, és új területeket vesznek az együttműködési megállapodás ernyője alá. A koreai delegáció különösen érdeklődött az NKE-n folyó, e-kormányzást kutató tevékenységek iránt. A KIPA vezetője reményét fejezte ki azal kapcsolatban, hogy az évente az NKE-n megrendezendő e-kormányzással foglalkozó konferencián ők is részt vehetnek az ismeretek és jó gyakorlatok cseréjének érdekében.

A Védelmi Technológiai Nemzeti Egyetem delegációját fogadta az NKE

Magas rangú delegáció látogatott a Nemzeti Közzszolgálati Egyetemre 2017. július 6-án a Kínai Népi Felszabadító Fegyveres Erők Védelmi Technológiai Nemzeti Egyetemről. A delegációt Wang Jianwei altábornagy, a Védelmi Technológiai Nemzeti Egyetem politikai biztosa, a kutatóintézet igazgatója vezette. A Ludovikán Dr. Kovács Gábor r. dandártábornok oktatási rektorhelyettes, Dr. P. Szabó Sándor, a Kínai Közigazgatás-, Gazdaság- és Társadalomkutató Központ vezetője és Veres Erzsébet, a Nemzetközi Kapcsolatok Iroda vezetője fogadta a delegációt. A találkozáson Kovács Gábor bemutatta az egyetem képzési rendszerét és egyedülálló szerepét a magyar felsőoktatásban. Különösen nagy érdeklődést mutattak a kínai vendégek a közös közzszolgálati gyakorlat iránt, amelyet az NKE már több éve sikerrel rendez meg, és amely a különböző hivatásrendek hatékony együttműködését tanítja meg a hallgatóknak. Kínában a Védelmi Technológiai Nemzeti Egyetem egy rendkívül magas rangú oktatási intézmény, amely a Központi Katonai Bizottság közvetlen irányítása alatt áll. Legfőbb feladata magasan képzett védelmi szakemberek oktatása és a legmodernebb katonai technológiák kifejlesztése. Több mint 13 ezer hallgatójából 5 ezer tanul mesterszakokon vagy a doktori képzések valamelyikén. A delegáció megismerte a Kínai Közigazgatás-, Gazdaság- és Társadalomkutató Központ munkáját. P. Szabó Sándor, a központ vezetője kiemelte, hogy évente több mint száz hallgató tanul kínaiul, és több százan vesznek részt a kínai történelemmel és politikai rendszerrel foglalkozó órákon is.

Mongol–magyar együttműködés

Dr. Batbayar Zeneemyadar őexcellenciája, Mongólia magyarországi nagykövete az NKE Víz tudományi Karára látogatott június végén. A kari, egyetemi vezetőkkel történt megbeszélésen a mongol diákok magyarországi képzési lehetőségeiről, elsősorban az NKE által biztosított vízügyi szakember-képzésről, -utánpótlásról volt szó. Mongólia megkülönböztetett figyelmet fordít a magyar szakemberekre, hiszen

a korábbi együttműködések során már bizonyították rátermettségüket és az ország fejlődése iránti elkötelezettségüket. A nagykövet kiemelte, hogy számos nagyszabású, Mongóliába tervezett mérnöki beruházás van folyamatban, amelyekhez elengedhetetlenül fontos a szakmailag jól felkészített mérnökök képzése, és ehhez a kiváló magyar vízépítőkre is szükség van. A mindkét ország számára kedvező

jövőkép megvalósításának érdekében konkrét lépések is történtek. Jelenleg is több mongol diák tanul a VTK-n a Stipendium Hungaricum ösztöndíjprogram keretében, amely lehetőség kiszélesítése már el is kezdődött. Bíró Tibor dékán elmondta, Mongólia számos szélsőséges vízgazdálkodási problémával küzd, ezért a vízügyi képzés kiemelten érdekli őket.

Az Államtudományi és Közigazgatási Karnak nemzetpolitikai missziója van

Az államtudomány az államépítés tudománya

SZÖVEG: HORVÁTH ORSOLYA
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

2017 áprilisától a Nemzeti Közszerológati Egyetem Államtudományi és Közigazgatási Kar hazánk legnagyobb egyetemi karává vált azzal, hogy szervezetébe integrálódott a közel százezer tisztviselő továbbképzéséért felelős Vezető- és Továbbképzési Intézet. A kar missziójáról, nemzetépítő szerepéről és a szeptemberben induló államtudományi mesterképzésről beszélgettünk

Prof. Dr. Kis Norbert dékánal.

○ Július 1-jén volt a közszerológati tisztviselők napja. Mit jelent a kar számára ez a nap?

Kis Norbert: A kar és jogelődjei 1978 óta, négy évtizeden át tisztviselők generációit készítettek fel a pályára. Idén indul útnak a 40. évfolyam. A magyar közszerológat is sok formaváltáson esett át, mióta 25 éve hatályba lépett a köztisztviselői törvény, így a kar története is fordulatos volt. A lényeg azonban mindig az volt, hogy ez a magyar közigazgatás képzési bázisa. 2014-től minden évben minden magyar tisztviselő részt vesz néhány NKE-s továbbképzésen egyéni fejlesztési terve alapján. Azt mondhatom, hogy a tisztviselők és a közigazgatás ünnepe július 1-jén a mi ünnepünk is, ezért július 5-én „Közigazgatási Juliális”-t rendeztünk a Mènesi úti campuson hagyományteremtő céllal.

○ A kar hatodik éve az NKE-n működik. Mi a mérleg?

K. N. Nem igazán lehet összehasonlítani az NKE előtti és utáni helyzetet. 2011-ben régi álom vált valóra: az NKE-ról szóló törvénybe bekerült a közigazgatási felsőoktatás fogalma. Új időszámítás kezdődött, hiszen 2012-ben visszakerült a közigazgatásért felelős miniszter felügyelete alá a képzés (1991-ig a BM fenntartásában működött az Államigazgatási Főiskola). Az NKE-ról szóló törvény szerint intézményünk egyik célja a közigazgatási szakemberek képzése és az egységesülő közszerológati életpályák közti átjárhatóság megteremtése. A törvény 2015-től statuuja az államtudományi és közigazgatási felsőoktatást, amely a kormány-tisztviselői, állami tisztviselői és a köztisztviselői életpályára felkészítő államtudományi és alapképzési szakokat, valamint a

„A kar ma azt a tevékenységet folytatja [...], amelyet ez a szakmai közösség négy évtizede várt: közvetlenül a közigazgatás-fejlesztés szolgálatában, szoros kormányzati intézményi kapcsolatokkal dolgozunk.”

hozzájuk kapcsolódó mesterképzési szakokat, ideértve az államtudományi doktori cím használatára jogosító osztatlan szakot is magában foglalja. 2011 óta szintén törvény rendelkezik arról, hogy egyetemünk a közszolgálati tisztviselők továbbképzésének felelőse. A továbbképzések, előmeneteli képzések, vizsgák kötelező és fakultatív rendszere, és ezzel évente közel százezer tisztviselő szakmai fejlesztése 2017-ben integrálódott a kar tevékenységi körébe. A kar ma azt a tevékenységet folytatja a megfelelő feltételek mellett, amelyet ez a szakmai közösség négy évtizede várt: közvetlenül a közigazgatás-fejlesztés szolgálatában, szoros kormányzati intézményi kapcsolatokkal dolgozunk.

○ Melyek ma a tisztviselői pálya legnagyobb kihívásai a közigazgatásban?

K. N. Az adatbázisok és az infotechnológiai intelligencia egyre „okosabbá”, a tisztviselők számára ugyanakkor egyre gyorsabbá és a bonyolultabbá teszik a közigazgatást. Néhány éve a közigazgatás-fejlesztési programjaink tervezésekor arról kellett hosszasan győzködni a pénzügyi támogató hatóságot, hogy van értelme fejleszteni a tisztviselők képességeit. Az a szemlélet köszönt vissza, hogy a tisztviselő egy szabályozott, gépies és gépesített rendszerben csak egy „alkatrész”. Ez azonban ma realitás. A bürokrácia egyre inkább „infokrácia” és „technokrácia”. Ezért a legnagyobb kihívás a tisztviselő számára az egyéni felelősség és motiváció, az értelmes tevékenységek megtalálása. Mindez nem a magyar közigazgatás sajátja. Az ember és az emberi közösségek a közösségi adat- és informatikai hálózatok függésében élnek. Az egyén sodródik és eltűnik a virtuális adatforgalomban. Minden nagy szervezet, így a közigazgatás is digitális korszakváltásban van. Erdemes azonban a folyamatokat irányító amerikai IT-cégekre is ránézni, akik a szervezeti és munkakultúrában éppen saját termékeiktől óvakodnak. Ma öt évnél messzebbre nem igazán lát senki, így egyre nehezebb a hallgatókat a jövő kihívásaira felkészíteni. Az elmúlt tíz év technikai haladása azonban sok leckét adhat mindannyiunknak.

○ Mi indokolta, hogy a kar felvette az „államtudományi” nevet a „közigazgatási” mellé?

K. N. A kar neve 2016-ban változott Államtudományi és Közigazgatási Karra. Az államtudomány mint önálló kategória kimunkálása az NKE alapítása óta folyamatos. A *Magyar Közigazgatás* című szakfolyóiratban 2011-ben írtam egy cikket, amely az NKE és a megújuló közszolgálati szakemberképzés irányaként az államtudomány önálló képzési és kutatási területként történő újragondolását javasolta. Az államtudományi képzés tradíciói százötven évre nyúlnak vissza, amikor 1874-ben az önálló államtudományi doktorátust bevezették Magyarországon. A kommunizmus alatt ez beolvadt a jogász-képzésbe, de a kormány 2015-ben újra önálló képzési területté minősítette, és újra bevezette az államtudományi doktorátust. Az NKE képzéseinek és kutatásainak közös nevezője az államtudomány, szoros értelemben azonban ez a kormányzás szervezését, eszközeit és módját érintő tudást jelent. Így született az egyetem fenntartói részéről a döntés, hogy az „államtudományi” nevet a Közigazgatás-tudományi Kar vegye fel, hiszen a közigazgatás és a kormányzás az állam lényegét adó rendszerkapcsolatot alkotnak. A kar lett a felelőse az államtudományi mesterszagnak is, amelyre többszörös túljelentkezés volt, így 2017 őszén a képzés megindulhat.

○ Milyen összefüggések vannak az államtudomány felemelkedése és napjaink nagy társadalmi változásai között?

K. N. 2015-ben az államtudomány önállóvá válása kapcsán heves akadémiai vita indult meg elsősorban annak okán, hogy az miért nem a jogtudományhoz csatolva él tovább, ahogy az 1950-es években ezt kialakították. Nos, ebben a rendszertani disputában sokszor elmondtuk, hogy az államtudomány az állammal kapcsolatos komplex társadalomtudományi szemléletű kutatások miatt kér önálló helyet magának, de nem vesz el más tudományoktól semmit. Képzési területként pedig szintén multidiszciplináris, azaz több társadalomtudomány tudásanyagának összessége. A kérdésre rátérve azonban fontos a sokszor érdekek mentén zajló elméleti viták mögött a valós társadalmi folyamatokat vizsgálni. Az elmúlt tíz évben a világ számos országában jellemző a kormányzás és a kormányzati felelősség fontosságának felismerése. Egyidejűleg ez egy kiábrándulás abból, hogy a gazdasági és a pénzügyi szektor „láthatatlan kezével” önmagát és a társadalmi problémákat is tudja menedzselni. A társadalomfejlődés alapja a közösségek által megválasztott vezetők, azaz politikusok által végzett felelős államkormányzás. Ennek helyébe gyors tempóban az ún. globális kormányzás homályos intézményei akarnak lépni. A nemzetközi pénzügyi birodalmak, a médiabirodalmak és legújabban az információs hatalmi ágak az államok feletti kormányzás rendszerén dolgoznak. Ebben a korszellemben az államépítés, az erős kormányzás egyre nagyobb teret kap, így érthető, hogy az ezzel foglalkozó kutatások, így az államtudomány is kezd újjáéledni. Ma az államtudomány az államépítés tudománya,

amely egyben a nemzeti megmaradásnak is feltétele. Az államtudomány annak idején a kommunistáknak nem tetszett, ma pedig a globális kormányzás érdekeinek mond ellent.

○ Milyen veszélyek fenyegetik a nemzeti megmaradást?

K. N. Legalább három veszélyforrás van. A globális pénzügyi hatalmi szövetségek legutóbb 2008-ban taszították válságba a világot, de aknamunkájukat azóta is folytatják. Sajnos az Európai Unió politikai válsága miatt meggyengült az európai kormányok érdekszövetsége, így Magyarország is csak kevés ország partnerségére számíthat a nemzeti érdekvédelemben. A másik veszély az Afrikából megindult gazdasági migráció, amelynek várható volumene rémisztő. Végül pedig társadalomromboló hatásúnak gondolom a mindent eluraló internetes, virtuális hálózatok szövevényét, amely értékalapú közösségek helyébe identitás nélküli közösségeket épít. Életünket és a döntéseinket egyre nagyobb mértékben uralják el, sokak szerint gyarmatosítják az ismeretlen háttérű közösségi és adathálózatok. Többet tudnak rólunk, mint mi magunk, okosabbak, mint az ember. Ez így persze sarkosan hangzik, de trendszerűen és kicsit alátomosan alakul körülöttünk a világ úgy, hogy a nemzeti alapú kormányzást, a nemzeti közösségépítést valami gyanús és ódivatú dolognak állítják be. Pedig meggyőződéseim, hogy evolúciós alapjai a nemzeti gondolkodásnak vannak, de ebbe most ne menjünk bele. Azt gondolom, hogy nemzetállamot kell építeni, ehhez pedig az államépítés és a kormányzás tudásanyagát kell erősíteni. Több ezer fiatal van ránk bízva, akiknek a többsége érti a nemzeti misszió, és ebben a kormányzás, valamint a közigazgatás fontosságát.

○ Arról beszél, hogy az Államtudományi és Közigazgatási Karnak államépítési missziója van, de hogyan jelenik meg mindez a képzésben és a kutatásban?

K. N. Az egyetem ezzel a törvényi céltételezéssel jött létre, a két alapító egyetemi törvényünk preambuluma ezt szépen megfogalmazza. A karnak kiemelten a nemzetállam építésének feladatát, egyfajta nemzetpolitikai missziót kell teljesítenie. Azaz nem csupán a közigazgatás fejlesztése a feladatunk, hanem a nemzetépítés, ami a nemzeti önállóságot és szuverenitást, a jó kormányzási képességet és a jó közigazgatást egyaránt jelenti. A képzésben új szakként elindul az államtudományi mester szak, és jelentősen átalakítottuk a közigazgatási alap- és mesterképzések tantárgyi programjait. A továbbképzési programok a „terepen” dolgozó tisztviselőknek szólnak, a vezetők számára pedig kötelező előmeneteli képzéseket szervezünk. Számos kutatóműhely foglalkozik az államszervezet, az állami feladatok és működés kérdéseivel. Mindezt nyitottan teszik, társegyetemek és a közigazgatási praktikumot képviselő tisztviselők bevonásával. Hallgatóinknak mint a jövő tisztviselőinek sokkal komolyabb szerepük lesz a nemzetállam erősítésében, mint ma azt képzeljük.

○ Közel ezer hallgatót bocsátott ki a kar a 2016/2017-es tanév végén, mi volt az Ön üzenete hozzájuk?

K. N. A végzett hallgatók közel kétharmada már tisztviselőként dolgozik. Ennek oka, hogy egy teljes háromszázötven fős állami tisztviselői szakirányú továbbképzési évfolyam indult 2016-ban, és az első évfolyam most végzett. A közigazgatási pályára készülő felé fontos üzenet, hogy esküvel fogadják, hogy megszerzett tudásukat és képességeiket a magyar állam és a magyar közigazgatás rendelkezésére bocsájtják. Ezt a döntést és fogadalmat annyira meg kell becsülni, mint tisztjeink szolgálati esküjét, mert a mi hallgatóink is szolgálatra esküsznek, és az eskü örök. Minden végzett hallgatónkat arra biztattam, hogy tartsanak ki a megkezdett úton, higgyenek abban, hogy van egyéni feladatuk és felelősségük ebben a bonyolult világban. Higgyenek magukban, soha senkitől ne féljenek, és merjenek dönteni! Legyenek szabadok, bátrak, és akarják vezetni azt a közösséget, amelybe a sorsuk vezérli önöket! ●

Rendőrtiszteket avattak a Várban

SZÖVEG: SZŐŐR ADÁM
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

A Nemzeti Közzolgálati Egyetem Rendészettudományi Karának 212 végzett hallgatója tett tiszti esküt a Várban július első szombatján. Pintér Sándor belügyminiszter ünnepi beszédében hangsúlyozta, hogy Magyarország közbiztonsága szilárd és szélsőségektől mentes.

A frissen végzett hallgatók a Szent Korona másolata és a történelmi zászlók előtt, Pintér Sándor belügyminiszter, a tábornoki kar és az NKE vezetői jelenlétében tették le a tiszti esküt a Kapisztrán téren. „Legyenek bátrak és kitartóak, helytállásukra számít a haza” – ezekkel a szavakkal köszöntötte az új tiszteket a belügyi tárca vezetője. Pintér Sándor szólott arról, hogy a magyar kormány célja továbbra is az, hogy Magyarország Európa legbiztonságosabb országa legyen. „Ennek megvalósítása érdekében hatalmas erőfeszítéseket tettünk és teszünk továbbra is” – tette hozzá a belügyminiszter, aki elmondta, hogy a kormány megvédi a határokat az illegális migránsok és az embercsempészek támadásaitól. Ebben nagy szerepe van a határvasdásoknak, de adott esetben a teljes

rendőri hivatásos állománynak is, amelynek tagjai a V4-országokkal és a FRONTEX nemzetközi ügynökséggel együttműködve külföldön is teljesítenek szolgálatot a tömeges migráció visszaszorítása érdekében. „Határaink védelme nélkülözhetetlen, de nem elégséges feltétele hazánk biztonságának fenntartásához. Ehhez önkéntes jogkövetés, társadalmi egyetértés is kell” – hangsúlyozta Pintér Sándor. Szerinte a mindennapok biztonságának fenntartásához a teljes rendészeti hivatásos állományra, a társszervekkel való együttműködésre és az önkéntesen szerveződő egyesületek segítségére is szükség van. „Ennek az összefogásnak az eredménye, hogy Magyarország közrendje és közbiztonsága szilárd, szélsőségektől mentes” – tette

hozzá a belügyi tárca vezetője, aki szerint erre a megteremtett rendre vigyázni is kell. Pintér Sándor gratulált az egyetem vezetőinek és oktatóinak, hogy 212 tisztet bocsátottak a köz szolgálatába, illetve reményének adott hangot, hogy minél hamarabb beilleszkednek majd a szolgálati közösségükbe, és eredményesen alkalmazzák az egyetemen megszerzett tudásukat. Hallgatói válaszbeszédében Varga Fruzsina rendőr hadnagy köszönetet mondott az oktatóknak, parancsnokoknak, szülőknak és barátoknak, hogy az elmúlt években végig kitartóan segítették munkájukat. „A három év alatt igazi bajtársakká váltunk, és örök barátságok is kötődtek. De a legfontosabb, hogy a szolgálatba vetett hit olyan szilárd alapokat teremtett, amely örökre összeköt minket” – emelte ki a végzős hallgató.

A karról idén 152 tiszt kerül a rendőrséghez, akik bűnügyi nyomozó (46 fő), gazdaságvédelmi nyomozó (23 fő), igazgatásrendészeti (14 fő), közlekedésrendészeti (23 fő), közrendvédelmi (24 fő) és határrendészeti (22 fő) szakirányokon végeztek. A többi végzős a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (30 fő), a Büntetés-végrehajtási Szervezet (6 fő) és az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (24 fő) tisztje lesz. Utóbbiak közül heten kiváló eredménnyel végeztek el tanulmányaikat.

Az NKE megalakulása óta megújult a hagyományos rendészeti tisztképzés. A Rendészettudományi Kar képzései továbbra is nagyon népszerűek, egyes szakokra közel tízszeres a túljelentkezés. Az alapképzés (BA) belügyi alapmodullal kezdődik, amely biztosítja, hogy a rendvédelmi szervek hivatásos állományába lépők elegendő ismeretanyagot sajátítsanak el. A hallgatók a képzés során elméleti és gyakorlati tudást szereznek, amelyet a rendvédelmi szerveknél töltött szakmai gyakorlatokon tudnak elmélyíteni, s ha

a szükség úgy hozza, a veszélyhelyzet kezelésének feladataiban is részt vesznek. Az RTK arra is figyelmet fordít, hogy a hallgatók elsajátítsák a rendvédelmi szervek tisztjeitől elvárt magasabb erkölcsi értékeket, magatartásformákat, és azokat magukénak vallják.

A végzett hallgatók a diploma megszerzése után tiszti kinevezést kapnak, és a rendvédelmi szerveknél végzettségüknek megfelelő beosztásokat töltenek be. Három év gyakorlatban töltött idő után felvételizhetnek a rendészeti vezető mesterképzésre, vagy specializálódhatnak a kar valamely továbbképzési szakán. Az esküt tevő hallgatók július 3-án kezdik meg szolgálatukat a rendőrségnél, a Nemzeti Adó- és Vámhivatalnál, a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság szerveinél, illetve a Büntetés-végrehajtási Szervezetnél, rendőrtisztként, pénzügyőr tisztként, tűzoltó tisztként, illetve büntetés-végrehajtási tisztként, hadnagyi rendfokozatban.

A képzések terén jelentős változás várható a következő tanévtől: a hároméves mellett megjelennek a négyéves nappali munkarendű képzések is. Mindkettő a rendvédelmi szervek hivatásos tiszti beosztásaira készíti fel, de más ütemezésben. A hat féléves képzések esetében a hallgató ugyan egy évvel korábban szerez oklevelet, de ennek az az ára, hogy naponta átlagosan hét-nyolc tanórát kell tanulnia. A nyolc féléves képzések esetében a hosszabb képzési idő lehetővé teszi a napi átlag hatórás terhelést. A hallgatóknak több lehetőségük van a gyakorlati ismereteik, vezetői készségeik elmélyítésére, a tudományos kutatásra, tapasztalataik növelésére és a sporttevékenységekre. A levelező munkarendes képzések többségét a rendvédelmi szervek hivatásos állományában dolgozók számára tartják fenn. Néhány szakirány azonban civilek számára is elérhető.

A következő tanévtől új mesterképzésen is tanulhatnak majd az érdeklődők. A négy féléves, levelező munkarendű kriminalisztika mesterképzési szakon olyan szakembereket képeznek majd, akik magas szinten képesek közreműködni a bűnügyi felderítő és nyomozati munkában, és a hatékony, megalapozott, tudományos és törvényes bizonyítás lefolytatásában. A képzés során a hallgatók alkalmassá válnak a különféle területeken készült igazságügyi szakértői vélemények megfelelő értelmezésére, és megtanulják, hogy a mindennapi rendőri munka során miként lehet rendszer szinten is hasznosítani a legmodernebb tudományos-technikai módszerekkel nyert információkat. Szeptembertől Kiberbűnözés Elleni Tanszék jön létre, így lehetővé válik a jelenkor informatikai kihívásaira reagálni képes szakemberek, vezetők képzése. Az RTK-ra idén jelentkezők a hathetes alapkiképzésüket még a Farkasvölgyi úti létesítményben kezdik meg, szeptember végén azonban a volt Rendőrtiszt Főiskola campusa végleg bezárja kapuit. A képzés a továbbiakban 21. századi körülmények között folyik majd a Ludovika Campuson felépült új oktatási létesítményekben. ●

Cél: a Haza szolgálata

SZÖVEG: FECSER ZSUZSANNA, PODOBNI ISTVÁN, SZŐÖR ÁDÁM
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

„Őnök szolgálni fogják a magyar hazát. Ahogy az egyetem jelmondata szól, a Haza szolgálatában jegyzik el magukat” – mondta Prof. Dr. Kis Norbert, az Államtudományi és Közigazgatási Kar dékánja a kar oklevélátadó ünnepségén. Ez a mondat azonban minden végzett hallgatóra igaz, akik az elmúlt hetekben kapták kézhez okleveleiket a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen.

ÁLLAMTUDOMÁNYI ÉS KÖZIGAZGATÁSI KAR

A diplomaosztó alkalmával 414 hallgató vehette át az oklevélét közigazgatás-szervező, igazgatásszervező és nemzetközi igazgatási alapszakon, valamint közigazgatási mesterszakon a Kongresszusi Központban. Kis Norbert ünnepi beszédében kiemelte, hogy a hallgatók esküje három fontos tételen alapszik: megszerzett tudásukat és képességeiket a magyar állam és a közigazgatás szolgálatába állítják, továbbá hogy a közigazgatási hivatás gyakorlása során a törvényesség, a szakszerűség és az etikai előírások szerint végzik feladataikat. Kiemelte, hogy az elmondott eskü és az átvett diploma egy személyes misszió megvallása. Márai Sándort idézve: „Az életnek értéket csak az a szolgálat adhat, amely az emberek ügye felé fordul. Ez az egyetlen igazság, amelyet minden következménnyel megismertem.”

Dr. Trócsányi László igazságügyi miniszter ünnepi beszédében kifejtette, hogy az NKE olyan magas színvonalú egyetemi képzést nyújt, amely biztosítja, hogy elhivatott, értékalapú, hazájukat szerető hallgatók vehessék át oklevelüket, akik majd a munkaerőpiacon bárhol megállják a helyüket. Azonban rávilágított, hogy a kormányzat az NKE-n végzetek többségét állami szerveknél szeretné látni, mivel nagy szükség van magasan kvalifikált, a közigazgatás- és az államtudományokat jól ismerő szakemberekre. „A Nemzeti Közszolgálati Egyetem hazánk egyik legkorszerűbb felsőoktatási intézménye” – hívta fel a figyelmet. „Nomen est omen” – a név kötelezi az NKE-t, amely értékeket

Közigazgatást művelni emberszeretet nélkül nem lehet. Így a mai diplomaosztó ünnepség az emberszeretet, a humanitás ünnepe is.

fogalmaz meg. Ismertette, hogy a nemzeti jelzót azért kapta az egyetem, mivel a nemzet nagyobb, mint az állam, emellett a nemzeti nem jogi, inkább kulturális kifejezés. „A nemzet egysége alkotmányos alapérték, államcél. Akkor értelmezzük helyesen, ha nem absztrakcióként gondolunk rá. Konkrét közösség, amely konkrét emberekből áll. Őket kell szolgálni” – hívta fel a figyelmet. A közszolgálatról szólva rávilágított: a közt szolgálni annyi, mint a közjót, a közérdeket szolgálni. Az állam célja az, hogy a köz- és a magánérdeket egyaránt előmozdítsa, amiben fontos megtalálni az egyensúlyt. Végül az egyetemmel kapcsolatban kifejtette, hogy az itt szerzett tudás egyetemes emberré tesz. „Olyan emberré, aki kész a megszerzett képességeit a közösség szolgálatába állítani.”

„Közigazgatást művelni emberszeretet nélkül nem lehet. Így a mai diplomaosztó ünnepség az emberszeretet, a humanitás ünnepe is” – mondta Prof. Dr. Patyi András, az NKE rektora. „Remélem, hogy a közigazgatás minden vonása szóba került az Önök tanulmányai során. Kiben megvolt már a közigazgatási érzék, abban erősítették a kollégák, kiben pedig még nem volt meg, csak ott szunnyadt, abban fel tudták éleszteni ezt az érzéket. Ennek az érzéknek a fejlesztéséhez és a közigazgatáshoz szükséges elengedhetetlen emberszeretethez kívánok Önöknek sok sikert!”

Eredményesen zárta tanulmányait az a 353 állami tisztviselő is, aki elsőként végezte el a közigazgatási tanulmányok képzést. Végzettséget igazoló okmányait szintén a Kongresszusi Központban vehették át. Az eseményen az államháztartási gazdálkodás és ellenőrzés, az elektronikus információbiztonsági vezető, a közszolgálati protokoll, a média- és közszolgálati kommunikáció és a választási igazgatás szakirányú továbbképzési szak hallgatói is kézhez kapták a képzést igazoló okmányukat. Dr. Kovács Zoltán, a Miniszterelnökség területi közigazgatásért felelős államtitkára beszédében kiemelte, hogy az emberiség történelme során az állam feladat- és hatásköre sokszor változott, korunk jelenlegi kihívásai hatékony, erős és jó államot igényelnek. Véleménye szerint az elmúlt évtizedek során az ország működését – és különösen a közigazgatást – több negatívum és hiányosság jellemezte, túlburjánzott, bonyolult szervezettel működött, nem volt áttekinthető a szabályozás- és felelősség-rendszere, adminisztrációs terhek sokasága nehezítette az emberek életét. „A polgári kormány tartalmában és minőségében megreformálta a közigazgatási rendszert, az államigazgatásban és a kormányzati működésben az ügyfélközpontúság és a közcélok szolgálata valósul meg” – mondta. Az államtitkár hozzátette, hogy a járási, kerületi kormányhivatalok kiépítésével, megerősítésével, a hatósági feladatok és hatáskörök racionalizálásával

az ügyintézés az állampolgárokhoz a lehető legközelebb kívánták telepíteni, a járási, kerületi hivatalokba. Az így kialakított államigazgatási struktúra költséghatékonyabb, könnyebben elérhető, magasabb szintű szolgáltatást nyújt. Kovács Zoltán kiért az NKE létrehozásának jelentőségére is az államreformok szempontjából, amely a modern, 21. századi államtudományi és közigazgatási képzés meghatározó momentuma. „Jó közszolgálati egyetem nélkül nincs jó államreform. Jó államreform nélkül nincs jó állam” – idézett Orbán Viktor miniszterelnök egyetemi lapunknak, a Bonum Publicumnak adott interjújából. Kovács Zoltán azt kérte az oklevelüket átvevőktől: úgy dolgozzanak, hogy az ügyfelek a hivatali ügyfélpultot ne elválasztó, hanem összekötő elemnek érezzék.

HADTUDOMÁNYI ÉS HONVÉDTISZTKÉPZŐ KAR

A kar mintegy 50, mesterképzésben és szakirányú továbbképzésben részt vevő hallgatója vehette át végzettséget igazoló oklevelét a Ludovika Főépület Szent László-kápolnájában tartott ünnepségen. A honvédtisztjelöltek majd augusztusban, a tisztavatás előtt kapják meg okleveleiket.

„Ma egyetemünk az egyetlen katonai felsőoktatási intézmény. Ezt azonban nem monopóliumnak, hanem a szó legpozitívabb értelmében vett kiváltságnak kell tekintenünk” – hangsúlyozta

A tudás megszerzésének, a tanulásnak az ünnepe ez.

beszédében Patyi András. A rektor elmondta, hogy a valódi tudás megszerzésére irányuló hallgatói munkára parancsot adni nem lehet, hiszen a szorgalom, az elszántság csak belső indítatásból eredhet. „A tudás megszerzésének, a tanulásnak az ünnepe ez” – hangsúlyozta.

KATASZTRÓFAVÉDELMI INTÉZET

Az NKE karközi intézetében 97 végzős, levelező munkarendű hallgató kapott oklevelet. „A mai nap szimbolikus jelentőségű, hiszen összegyűltek azok, akik nélkül ma nem lehetnénk itt. Köszönet illeti az egyetem vezetőit, amiért lehetőséget biztosítottak számunkra a továbbképzésre, és támogatást nyújtottak a sikerhez vezető úton; családtagjainkat, akik támogattak, segítettek és lelkesítettek a nehéz pillanatokban; tanárainkat, akik biztató és nevelő gondolatokkal hozzájárultak diplománk értékéhez, saját tudományterületük szeretetével pedig minket is tanulásra serkentettek; hallgatótársainkat, hiszen az összetartás és a csapatmunka hozzájárult egyéni sikereinkhez” – mondta búcsúbeszédében Tonkó-Horváth Katalin tűzoltó százados a végzett hallgatók nevében.

NEMZETKÖZI ÉS EURÓPAI TANULMÁNYOK KAR

„A tanítók kitarják az ajtót, belépnünk magunknak kell rajta” – idézte Dr. Nagy Judit r. ezredes, nemzetközi rektorhelyettes a kínai közmondást a NETK oklevélátadó ünnepségén, amelyen 54 hallgató vehette át az oklevelét biztonság- és védelempolitikai, valamint nemzetközi tanulmányok alapképzési szakon, továbbá international public service relations, nemzetközi közszolgálati kapcsolatok, valamint nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szakon. Nagy Judit kiemelte, hogy az NKE intézményfejlesztési tervének egyik fő prioritása a nemzetköziesítés, amelynek tükrében az egyetem fő missziója, hogy az együttműködés egyetemévé váljon. Takács Szabolcs Ferenc európai uniós ügyekért felelős államtitkár a beszédében visszaemlékezett, hogy legutóbb a NETK alapításánál volt jelen személyesen kari ünnepségen. Kiemelte, hogy az alapítással egy időben jött létre az ő államtitkársága is: „Mind a ketten gyerekcipőben jártunk, az élet megedzett minket.” Az államtitkár ismertette, hogy az elmúlt két évben erős együttműködés alakult ki a kormány

Az összetartás és a csapatmunka hozzájárult egyéni sikereinkhez.

„Ismernünk kell a szűkebb és tágabb környezetünket, hogy olyanná alakítsuk, amilyennek mi is szeretnénk látni.

intézményrendszere és az egyetem között, beleértve az államtitkárságot is. „Önök egy olyan időpontban veszik át a diplomájukat, amikor a világ forrong” – hívta fel a figyelmet. Kiemelte, hogy a hallgatók tanulmányainak egyik fő célja, hogy ne csak Európát, hanem az egész világot megértsék. „Ismernünk kell a szűkebb és tágabb környezetünket, hogy olyanná alakítsuk, amilyennek mi is szeretnénk látni” – világított rá. Az államtitkár kifejtette, hogy jelenleg az Európai Unió egy új út keresése előtt áll, olyan válsaggal kell szembenéznie, amelyre minél előbb megfelelő megoldást kell találnia. „Ezek a megoldások maguktól nem születnek meg! Kellenek hozzá az emberek: egészen a politikai elit szintjétől a hétköznapi élet munkáját végzőkig. Ebbe beletartoznak az olyan fiatal és ambíciózus emberek, mint maguk, akiknek megvan a tudásuk ahhoz, hogy ezt a közös jövőt úgy alakítsák, ahogy mindannyiunk érdeke megkívánja” – fordult a hallgatókhoz. Dr. Koller Boglárka, a NETK dékánja az elmúlt egy évet értékelte, majd kiemelte: „A közös eredmények nem önmagukban állnak, hanem Önökért, hallgatókért voltak és vannak. Ezek az eredmények csak Önökkel együtt értelmezhetők.”

NEMZETBIZTONSÁGI INTÉZET

„Erős állam nem képzelhető el nagy szolgálatok nélkül. Az az állam, amely nem készül a holnapra, nem tervez előre, könnyen veszélybe sodorhatja magát és közösségét” – mondta Patyi András, az NKE rektora a Nemzetbiztonsági Intézet oklevélátadóján, amelyen 33 hallgató vehette át oklevelét. Az intézet munkájával kapcsolatban kiemelte, hogy ez az egyetem egyik specialitása a felsőoktatási palettán: „Magyarország egyetlen olyan intézménye vagyunk, ahol nyíltan nemzetbiztonsági felkészítés zajlik.” A nemzetbiztonsági felsővezetői tanfolyamon végzett, valamint a nemzetbiztonsági alap- és mesterképzési szakot katonai, illetve polgári specializáción teljesítő hallgatóknak Patyi András és Dr. habil. Resperger István ezredes, a Nemzetbiztonsági Intézet igazgatója adta át az okleveleket.

Erős állam nem képzelhető el nagy szolgálatok nélkül. Az az állam, amely nem készül a holnapra, nem tervez előre, könnyen veszélybe sodorhatja magát és közösségét.

RENDÉSZETTUDOMÁNYI KAR

216 nappali tagozatos hallgató kapott oklevelet a Szent László-kápolnában tartott ünnepségen. „Fejlődő, erősödő egyetem polgáraiként léphetnek át a szolgálat világába” – mondta Patyi András a hallgatóknak, aki szerint a most végzettek a későbbiekben is számíthatnak az egyetem támogatására, segítségére. A végzett hallgatók közül mintegy százötvenen a rendőrség kötelékében helyezkednek el. Nekik Patyi András rektor, Boda József ny. vezérőrnagy, dékán és Halmosi Zsolt vezérőrnagy, országos rendőrfőkapitány-helyettes adta át az oklevelet, a kinevezési okmányt és a rendőrségi váll-lapot. Az oklevélátadót követő fogadáson Halmosi Zsolt pohárköszöntőjében elmondta, hogy a most végzett hallgatók belépnek a magyar rendőrség ötvenezres állományába. „Az Önök munkájára nagyon nagy szükségünk lesz” – hangsúlyozta a vezérőrnagy, példaként említve a magyar kormány tavalyi döntését, amely a Készenléti Rendőrség határvadász bevetési osztályainak háromezer fős bővítéséről szólt. „A Házát szolgálni nagy felelősség, de hihetetlenül nagy megtiszteltetés is” – tette hozzá. Szintén oklevelet kaptak azok a nappali tagozatos hallgatók is, akik a Nemzeti Adó- és Vámhivatalnál, a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság szerveinél, a Büntetés-végrehajtási

„*A Hazát szolgálni nagy felelősség,
de bibetetlenül nagy megüszteletetés is.*”

Szervezetnél, illetve a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatalnál kezdték meg szolgálatukat július 3-tól. A számukra rendezett oklevélátadón Patyi András hangsúlyozta, hogy az oklevéllel nemcsak a végzett hallgatók, hanem az egyetem, a rendvédelmi szervek nagy közössége és a magyar értelmiség is gyarapodott. „Mindazért elsősorban az egyetem tartozik köszönettel, hogy ide jártak, felkészültek a vizsgákra, és meg is feleltek a követelményeknek” – mondta a rektor, aki utalt arra is, hogy mindeközben az NKE oktatási tevékenysége is folyamatosan gyarapodott. A végzett hallgatóknak Patyi András rektor, Boda József dékán és a befogadó szervek, intézmények vezetői adták át az oklevelet. Az RTK levelező tagozata számára tartott ünnepségen 37 fő bünyügyi igazgatási, 76 fő rendészeti igazgatási alapképzési szakos, továbbá 72 fő rendészeti vezető mesterképzési szakos hallgató kapott oklevelet.

VÍZTUDOMÁNYI KAR

Először szerezhettek oklevelet a víztudományi képzés hallgatói az NKE égisze alatt. A Víztudományi Kar ünnepségén építőmérnök és környezetmérnök szakos, valamint vízügyi közgazdász szakmérnöki szakirányú hallgatók vehették át okleveleiket. „A vízügyi szolgálat is közszolgálatot lát el: árvíz, belvíz, aszály idején vagy más szélsőséges helyzetben, több hétig tartó kánikulában, hirtelen nagy intenzitású esőzések közepette. Így szükség van jól felkészített, tudományos szinten képzett szakemberekre” – hangsúlyozta Dr. Bíró Tibor. A kar dékánja kifejtette, hogy a 2017. február 1-jén létrejött VTK az egyetem egyik legfiatalabb kara, azonban az intézmény és jogelődjei több mint ötvenéves múlttal rendelkeznek a vízügyi képzés területén. „A vízgazdálkodás oktatásának bölcsője Baja, így remélem, hogy a víztudománynak is az lesz a jövőben!” – mondta. Dr. Horváth József, az NKE főtitkára kiemelte: az NKE egy sajátos egyetem, ahol az állam és a kormányzat célja, hogy a közszolgálati szakmákat egy helyen integrálja. A főtitkár kitért a víztudomány komplexitására, ahol a vízmérnöki képzés, a vízkormányzás, a vízpolitika, valamint a fenntartható fejlődés egyesül tudományos alapon. „Önök jövőnk alakításának részesei lesznek. Óriási felelősség, hogy gyermekeinknek és unokáinknak milyen fenntartható környezetet hagyunk hátra!” – hívta fel a figyelmet. ●

„*Óriási felelősség, hogy gyermekeinknek
és unokáinknak milyen fenntartható
környezetet hagyunk hátra!*”

Beköltözés előtt a Ludovika Campus

SZÖVEG ÉS FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

Több projektelem kivitelezése is a végéhez közeledik a Ludovika Campus-beruházásban. Augusztusban beköltözhetővé válik a Nemzeti Közszolgálati Egyetem újonnan épülő központi oktatási, rendészeti oktatási és kollégiumi épülete. Július 31-ével pedig befejeződik az Orczy-park rekonstrukciójának első üteme is, amivel párhuzamosan megkezdődnek a belsőépítészeti munkálatok a sportkomplexumban.

Az Üllői út mentén fekvő, huszonegyezer négyzetméter összterületű központi oktatási épület – az összekötő vasszerkezet kivételével – megkapta külső borítását. Beépítették a külső nyílászárókat és az impozáns üvegfalakat is, amelyeknek köszönhetően a város felé haladva betekintheünk az Orczy-parkba. Beszerelték az épületgépészetet, és befejeződött a járófelületek burkolása. Az irodák többségét már berendezték, és az oktatótermekből is csupán a padosok és a székek hiányoznak.

Hasonló stádiumban van a Diószeghy Sámuel utcai rendészeti oktatási és kollégiumi épület is. A két épület kívülről már elnyerte végleges formáját, folyamatban van a kollégiumi szobák bútorozása. Használatra készek a liftek, és az épületegyüttest a parkkal összekötő magasépítészeti acélszerkezet üvegborítását is rögzítették. A rendészeti komplexumot és a központi oktatási épületet idén szeptemberben, várhatóan az egyetemi tanévnyitó ünnepség keretében adják át, így az őszi félévtől

már itt tanulhatnak az Államtudományi és Közigazgatási Kar, valamint a Rendészettudományi Kar hallgatói. Látványosan halad a park Diószeghy Sámuel utca felőli oldalán elhelyezkedő sportlétesítmények építése is. Az összesen huszonháromezer négyzetmétert magába foglaló együttes kültéri sportpályái már korábban elkészültek, a közöttük haladó gyalogjáró kivitelezése zajlik. A sportcsarnokban elkészült a medencetér és a lelátósor kialakítása. Az acél tetőszerkezetet is rögzítették, így hamarosan itt is megkezdődhetnek a belsőépítészeti munkálatok. Elkészült a lövészklub épülete is, már csak a lövészethez szükséges belső speciális berendezések beépítésére vár; és az épület körüli környezetrendezés is folyamatban van. A multifunkciós komplexumot várhatóan 2017 végén vehetik birtokba a sportolni vágyók.

Folyamatban van a Ludovika Campus beruházás utolsó elemének megvalósítása is, a lovarda épület megújítása és az Orczy-park átfogó rekonstrukciója. A kertben megújul a növényzet, locsolórendszert építenek ki, és olyan új közösségi létesítményeket is építenek, mint a tóparti kávéház, játszótér, futókör, kültéri kondicionáló gépek és mosdók. Emellett a parkban talál végleges otthonra Kisfaludi Strobl Zsigmond Kossuth-szobra, amelyet a Kossuth tér rekonstrukcióját követően ajánlott fel az NKE számára az Országgyűlés Hivatala. Ezzel egy időben zajlik az egyetem informatikai fejlesztése is aparkon belül, ami a rugalmas és zavartalan internet- és belső-hálózat-elérést teszi lehetővé a hallgatók és dolgozók számára. A park a megújult lovarda épületével kiegészülve teljes egészében jövő tavasszal lesz látogatható, de az Orczy-kert egy részét a nyár folyamán újra birtokba vehetik a kerületi lakosok. ●

Búcsú

A Farkasvölgyi úti és a Ménési úti campus több évtizeden keresztül szolgálta a rendészeti, illetve a közigazgatási felsőoktatást. Nyár elején mindkét campustól elbúcsúztak az egyetemi polgárok. A Rendészettudományi Kar különböző rendészeti bemutatókkal és zenés műsorral emlékezett a több mint négy évtizedes múlt legszebb pillanataira. Ennek részeként a kar jogelőd intézményében negyven évvel ezelőtt végzetek vehettek át elismerő oklevelet. A következő elsős évfolyam alapkiképzése még a Farkasvölgyi úti campuson zajlik majd, amely szeptember 22-én zárul. Ekkortól véglegesen elhagyja egykori bázisát a Rendészettudományi Kar. Mintegy négy évtized után utolsó tanévét zárta a Ménési úti campuson az Államtudományi és Közigazgatási Kar is. Az egykori és jelenlegi hallgatók, oktatók egy kötetlen hangulatú pikniken, a hagyományteremtő céllal megrendezett „Közigazgatási Juliálison” búcsúztatták az épületkomplexumot. Szeptembertől már a Ludovika Campusra költözve folytatja alap-, mester- és doktori képzéseit az ÁKK. A továbbképzések és vezetőképzések helyszíne azonban még egy évig a Ménési úti épületegyüttes lesz. „A négy évtized alatt az intézmény neve számos alkalommal változott, de mindig a közigazgatási felsőoktatás alapintézménye volt és maradt is” – mondta el a rendezvényen Prof. Dr. Kis Norbert. Az ÁKK dékánja beszélt arról is, hogy az elmúlt negyven évre való visszaemlékezés mellett tisztelgnek a közszolgálati tisztviselők előtt is, akiket július 1-jén ünnepeltek. Az egyetem számára ők is kiemelten fontosak, hiszen 2011 óta törvény rendelkezik arról, hogy az NKE a közszolgálati tisztviselők továbbképzésének felelőse. A rendezvényen a múltidézésben az egykori hallgatók mellett olyan korábbi főiskolai és kari vezetők is részt vettek, mint Prof. Dr. Máthé Gábor volt főigazgató és Dr. Imre Miklós volt dékán.

Fogyasztóvédelem: közjog és magánjog metszetében

SZÖVEG: **PODOBNI ISTVÁN**
FOTÓ: **SZILÁGYI DÉNES**

A fogyasztóvédelem aktuális kérdéseivel kapcsolatban szervezett konferenciát az NKE Államtudományi és Közigazgatási Karának Civilisztikai Intézete a Ludovika Campuson. A rendezvényen egyaránt részt vettek a terület tudományos és gyakorlati szakemberei, akik előadások és viták során folytattak diskurzust a fogyasztóvédelem komplex közjogi és magánjogi tudományos kérdéseiről, a fogyasztóvédelmi gyakorlatról és a fejlesztési lehetőségekről.

„A fogyasztóvédelem egy olyan terület, ahol az állam feladata – szerepkörében és a kormányzati felelősséget tekintve – a legszélesebb spektrumban van jelen” – fejtette ki nyitóbeszédében Prof. Dr. Kis Norbert. Az NKE ÁKK dékánja kiemelte, itt nemcsak egy jogtudományi problémáról van szó, hanem az állam beavatkozásának és felelősségének horizontális szerepéről. A fogyasztóvédelem túlmutat a jogi szabályozás és jogi szankcionálás témakörén: egy komplex problémát kell megoldania az államnak, amely a közjogi, magánjogi vetület mellett gazdaságtani, pszichológiai és szociológiai tudományos szempontú megközelítést is igényel. A téma egyik alapkérdése, hogyan és milyen módon változik az állam szerepe és feladata ezen a területen. Példaként az internetes kereskedelem fogyasztóvédelmi problematikáját vetette fel, ahol a jogi kérdések mellett megjelennek az adatvédelmi és adatbiztonsági problémakörök is. A fogyasztóvédelem modern jogrendszeri komplexitásáról Dr. Darázs Lénárd, az ELTE Polgári Jogi Tanszék és az NKE Civilisztikai Intézet habilitált egyetemi docense, a Magyar Jogász Egylet Versenyjogi és Fogyasztóvédelmi Jogi Szakosztályának elnöke tartott előadást. „Magyarország biztosítja a

tisztességes gazdasági verseny feltételeit, fellép az erőfölénnyel való visszaéléssel szemben, és védi a fogyasztók jogait” – idézte az Alaptörvényt, amelybe a jogalkotó már beemelte a fogyasztók védelmét mint alkotmányos államcél. Kiemelte, hogy a fogyasztóvédelem megjelenik mind a hazai, mind a nemzetközi jogforrásokban és politikában egyaránt. Ismertette, hogy nem beszélhetünk egyszerű jogágról, egyetlen vonatkozó törvényről a fogyasztóvédelmi szabályokkal kapcsolatban: „Horizontális jogágról van szó, amely számos aspektusból, számos területen érinti a fogyasztók védelmét”. A fogyasztóvédelmet situációs védelemként jellemezte, amely alapján különböző viszonyrendszerekbe lehet besorolni a fogyasztót. Ilyen a fogyasztó személyének „klasszikus” védelme, a fogyasztó megjelenése mint piaci szereplő vagy mint szerződő fél, továbbá a sértett fogyasztó büntetőjogi védelme, valamint a különböző ágazati szabályok alapján történő fogyasztóvédelem. Keszthelyi Nikoletta, a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium fogyasztóvédelemért felelős helyettes államtitkára ismertette a fogyasztóvédelem átalakult hatósági szervezetrendszerét és állami irányítását. Előadásában kifejtette, a fogyasztóvédelem >>

intézményrendszerének legfőbb alapja a fogyasztóvédelmi hatóság, a békéltető testületek és a fogyasztóvédelmi civil szervezetek együttműködése. 2017. január 1-jétől a fogyasztóvédelem elsőfokú pillére átkerült a járási hivatalokhoz, míg a másodfokot országos illetékességgel a Pest Megyei Kormányhivatalba helyezték át. A Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság a minisztériumba integrálódott a stratégiai és szakmai irányítási területekkel, míg a hatósági ügyek egy része a már említett kormányhivatalhoz került. A kihívások között említette az árubemutatók rendkívüli ellenőrzését, ezeket más hatóságokkal – főként a rendőrséggel – közösen végzik el, emellett szigorították a vonatkozó szabályozást. Ugyancsak komoly kihívás az internetes kereskedelem ellenőrzése, ebben az esetben módosították a bírságok szabályozását és folyamatosan ellenőrzik a webáruházakat. Az előadás során bemutatta az EVP-t, az ellenőrzési és vizsgálati programot, amelynek keretében a járási hivatalok kollégái járják a különböző üzlethelyiségeket, majd a helyettes államtitkár kitért a bírságolási gyakorlatra is. „A fogyasztóvédelmi hatóságoknak nem az a feladata, hogy bírságoljanak, hanem hogy jogkövető vállalkozási rendszer és kereskedelmi kultúra alakuljon ki Magyarországon” – mondta.

Dr. Oravecz Márton, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal elnöke az élelmiszer-biztonságról és a fogyasztók személyi védelméről tartotta meg szakmai előadását. Kiemelte, hogy a Nébih struktúraváltáson esett át az elmúlt években közel 40 szerv összeolvadásának eredményeként. Azért hozták létre annak idején a hivatalt, hogy az élelmiszerekkel kapcsolatban legyen egy különálló, jól látható intézmény, hiszen nagy, komoly kihívásokkal teli területről van szó. Ahogy a neve is jelzi, nagyobb hangsúlyt fektettek az élelmiszerekkel kapcsolatos szabályozásra. A hivatal főbb szakterületei az élelmiszerlánc, növénytermesztés, talajvédelem, erdészet, vadászat, halászat, mezőgazdaság, borászat, valamint a pálinka ellenőrzése és felügyelete. A 2013-ban elfogadott élelmiszerlánc-biztonsági stratégiáról elmondta, hogy egy hármas pilléren, felelősségi rendszeren nyugszik, amelynek alapja a vállalkozások, a vásárlók, valamint az állam. Felhívta a figyelmet, hogy a Nébih küldetésének tekinti a

fogyasztók védelmét és képviseletét, amelyben döntő szerepet játszanak a hivatali kommunikációs kampányok. Kiemelte, hogy rengeteg energiát emészt fel a szükséges és fontos információ célba juttatása: „Közérthetőnek kell lenni. Nem elég jogi nyelven megfogalmazni az üzenetet, a fiatalokat a fiatalok nyelvén, az idősebbeket pedig az idősek nyelvén kell megszólítani” – fejtette ki.

Dr. Tóth András, a Károli Gáspár Református Egyetem egyetemi docense, a Gazdasági Versenyhivatal elnökhelyettese, valamint a Versenytanács elnöke a fogyasztók mint piaci szereplők védelméről, a tisztességtelen kereskedelem elleni fellépésről, valamint a GVH gyakorlatáról tartott előadást. „Az, hogy a fogyasztók döntéshozatalát befolyásolják a vállalkozások, egy teljesen természetes folyamat. Ha tisztességes eszközökkel történik, akkor hasznos és jó a fogyasztó számára. Azonban nem az, ha megtévesztő információkat közölve a fogyasztói döntéshozatal eltérítésének az eszköze lesz” – mondta. A legfőbb kérdés, hogy vajon hol húzható meg az a határ, ameddig a vállalkozások észszerűen tájékoztatják a fogyasztókat. Az előadás alkalmával Tóth András ismertette a legújabb reklámpsichológiai trendeket is, amelyek már nem explicit módon szólítják meg a vásárlókat, hanem csak sugalmaznak, mivel így sokkal erősebb hatást tud kifejteni egy reklám a fogyasztóra. A GVH szerint ez a gyakorlat sokszor feszegeti a fogyasztói megtévesztés határát, a szabályozás kérdése jelenleg a Kúria előtt van. 2017 kihívásai közé sorolta a celebek online közösségi oldalakon megosztott posztjaiban elrejtett, fizetett hirdetések szabályozásának kérdését, továbbá bemutatott egy jelenleg is folyó vitát, ahol a GVH az eddigi legnagyobb, 600 millió forintos büntetést szabta ki az egyik legnagyobb telekommunikációs cégre a megtévesztő reklámja miatt.

A konferencia délutáni óráiban könyvbemutatókra került sor, ahol Auer Ádám *Corporate Governance – A felelős társaságirányítás jelenkori dimenziói* című tudományos munkáját, valamint a *Pro Publico Bono – Public Administration* legújabb számában megjelenő *Corporate Governance of State-owned Enterprises in Central and Eastern Europe Special Edition* szakanyagot Prof. Dr. Nocht Tibor, Prof. Dr. Kiss György, valamint Dr. Szuchy Róbert mutatta be és méltatta. ●

Korrupciómegelőzés és a közszolgálati utánpótlás fejlesztése

Folytatódik a közigazgatás fejlesztése az egyetemen

SZÖVEG: JUHÁSZ LILLA MÁRIA

Versenyképes közszolgálat, antikorrupció – többek között ezeket a célokat is szolgálják azok a KÖFOP-programok, amelyekben konzorciumi partnerként vesz részt a Nemzeti Közszolgálati Egyetem.

Mint ismert, az NKE projektgazdaként két, közel 30 milliárd forintnyi közigazgatás- és közszolgáltatás-fejlesztési program megvalósítására pályázott sikeresen, de két másik fejlesztési programban is aktív szerepet vállal. 2012–2015 között az Államreform Operatív Program (ÁROP) projektek keretében nyílt lehetőség az egyetemen a korrupciómegelőzés és a közszolgálati utánpótlás fejlesztésének megvalósítására. Az NKE által kifejlesztett és végrehajtott képzési és kutatási témájú ÁROP-projektek szakmai eredményeit az OECD elemzése és az Európai Unió országjelentése is sikerként értékelte. Az akkori fejlesztésekre alapozva most a jelenlegi fejlesztési ciklusban (2014–2020), a Közigazgatás- és Közszolgáltatás-Fejlesztési Operatív Program (KÖFOP) keretén belül folytatódnak a témabeli projektek. A KÖFOP 2.2.3-VEKOP-16-2016-0001 kódszámú *Hapacitásfejlesztés a korrupciós esetek nagyobb arányú felderítése, illetve megelőzése érdekében* című projekt a Nemzeti Védelmi Szolgálat irányításával indult el, és épít az ÁROP 1121 kódszámú *Korrupció megelőzése és a közigazgatás-fejlesztés áttekintése* című projekt szakmai tartalmára, valamint illeszkedik a Nemzeti Korrupcióellenes Program (2015–2018) fejlesztési aspektusaihoz. Az NKE konzorciumi partnerként képzéssel és kutatással vesz részt az országos projekt megvalósításában, amely a Közigazgatás- és Közszolgáltatás-fejlesztési Stratégiához (2014–2020) igazodva, a szolgáltató és etikus állam megteremtésére, megszilárdítására és fenntartására irányul. Folytatódik a nemzetközi sikert

elkönyvelt, megújított és továbbfejlesztett integritás tanácsadó szakirányú továbbképzésbe való beiskolázás, illetve a már végzett integritás tanácsadók továbbképzése. A projekt megvalósításában konzorciumi partnerként vesz részt a Belügyminisztérium, a Nemzetközi Oktatási Központ és a NISZ Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt. A KÖFOP-2.1.5-VEKOP-16-2016-00001 kódszámú, *A versenyképes közszolgálat személyzeti utánpótlásának stratégiai támogatása* című projekt a Belügyminisztérium irányításával valósul meg. Az NKE módszertani, kutatási és képzési feladatokkal kapcsolódik az országos fejlesztésekhez. A projekt célja előtérbe helyezni a közszolgálat személyi utánpótlásának tervszerű biztosítását, az állomány beilleszkedését és megtartását, amit a feladatra felkészített, közszolgálati karriert segítő intézmények tudnak támogatni. A megszerezhető és a rendelkezésre álló emberi erőforrás észszerű és hatékony felhasználásához olyan HR-funkciók és információs rendszerek fejlesztése szükséges, amelyek lehetőséget adnak egyrészt stratégiai szintű döntések meghozatalára és egyéni fejlesztésére, valamint életpálya céljainak kijelölésére. A projektben a közszolgálat emberierőforrás-gazdálkodásának hatékonyságát és szakszerűségét támogató, a közigazgatás egészét átfogó információs rendszer kidolgozása és bevezetése is megvalósul. Ennek során az egyetem vállalja a közreműködést az integrált emberierőforrás-gazdálkodási rendszer kidolgozásában is. ●

A közigazgatás generációi

Motivációk és kihívások

SZÖVEG: **PODOBNI ISTVÁN**
FOTÓ: **SZILÁGYI DÉNES**

Egy szervezet számára mindig stratégiai fontosságú az emberi-erőforrás-gazdálkodás kérdése. Nincs ez másképp a komplex és bonyolult, különböző államigazgatási szerveket és helyi önkormányzatokat magában foglaló magyar közigazgatás esetében sem. Jelenleg közel 110 ezer fő dolgozik tisztviselőként, a pályáját megkezdő Z generációtól kezdve egészen a nyugdíjazáshoz közel álló veterán korosztályig, akik eltérő képességekkel és igényekkel rendelkeznek. A különböző generációk motivációjáról, a közigazgatási vezetők lehetőségeiről, valamint a jövő kihívásairól kérdeztük Dr. Szakács Gábort, a Nemzeti Közzolgálati Egyetem Államtudományi és Közigazgatási Karának egyetemi docensét.

Meglepő módon Magyarországon az OECD-országok átlagánál fiatalabb a közigazgatási személyi állomány összetétele. Ez az arány a közigazgatás különböző szintjei között megoszlik. Amíg a központi közigazgatási szerveknél a fiatalabb, Y és Z generáció dominál, addig a helyi szintű önkormányzatoknál az idősebb X, babyboom, valamint a veterán állomány a meghatározó. „Szakmaiság szempontjából a fordított arány lenne az egészségesebb, ahol a fiatalabb generációk a helyi és területi szerveknél megtanulnák a szakma alapjait, majd pár év gyakorlati tapasztalatszerzés után helyezkednének el a központi közigazgatásban” – mondta Szakács Gábor. Ehhez természetesen elengedhetetlen, hogy egy közigazgatási

életpályáról beszéljünk, amely tartalmazza az egymásra épülő munkaköröket és feladatrendszereket. Az, hogy a generációk fordított arányban helyezkednek el a közigazgatás szervezetében, előnyökkel és hátrányokkal egyaránt jár: jó, ha a fiatalabb generációk bejönnek, hozzák az új tudást és lendületet, az új elköteleződések. Viszont negatív, ha magas a fluktuáció. Miután a fiatalok generációs adottságukból már sokkal könnyebben váltanak munkahelyet, így ha nem tudnak kiteljesedni az adott munkakörben, nem várják meg, hogy jobbra forduljon a világ, hanem 1-2, de akár fél éven belül továbblépnek. Ez a központi közigazgatásban az idősebb generációkra is egyre jellemzőbb, ezért a szakmának komoly

tudáskiáramlással kell számolnia. „Jelenleg 10–15%-os fluktuációval számolhatunk általánosságban, magasabb százalékot már rendkívül nehéz kezelni” – fejtette ki Szakács Gábor.

HOGY LEHET ELKERÜLNI, HOGY AZ EMBEREK KIÁBRÁNDULJANAK A KÖZIGAZGATÁSBÓL?

Szakács Gábor szerint a szervezeti kultúra sokszor mindennek az alapja. Ha a dolgozó felismeri, hogy nem feltétlen azonosak az elképzelései a közigazgatási attitűddel, akkor egy idő után vagy „bedarálja a rendszer”, és kelletlenül beáll a sorba, vagy kiábrándul és továbball. „Legfontosabb, hogy a szervezeti kultúrában megjelenjenek az alapvető értékek, ezek ugyanúgy áthassák a szervezet vezetőjét, mint a legegyszerűbb ügyintézőt. Amíg a versenyszférát a minél nagyobb profit elérése hajtja, addig a közigazgatásban a köz szolgálatának kell megjelennie mint központi érték. Bármennyire idealisztikusan is hangzik.” Felmerül a kérdés, hogy a közigazgatási szakembereknek mennyire sikerül ezt az életvitelt átvenni, hogy a motivációjukban központi képként jelenjen meg a saját nemzetük szolgálata. A szervezeti kultúrát mindenképp korszerű értékek mentén, stratégiai alapon kell kialakítani, különben a fiatal generációt elveszítjük.

A teljesítményedzés és -menedzselés fontos része a modern menedzsmentszemléletnek: a dolgozók igénylik, hogy elmondhassák a véleményüket, visszajelzést adjanak és kapjanak a munkafolyamatokról. A generációk közti különbségre a Közzolgálati Humán Tükör kutatás mutatott rá, ahol az integrált stratégiai emberierőforrás-gazdálkodás szellemében vizsgálták meg a közigazgatás személyi állományát. Míg a fiatalabb dolgozók kifejezetten igényelték, hogy munkájukat teljesítményük alapján értékeljék, addig az idősebb dolgozóknaál megfigyelhető, hogy a bérek közti kiegyenlítésre játszanak. Nem szeretnek azzal szembesülni, hogy valaki hatékonyabban dolgozik náluk, így időszakosan is magasabb a bére. Fontos, hogy a vezetők felvállalják ezt a konfrontációt a generációk között. Ha nincs meg a kellő motiváció a szervezetben, akkor elveszik a teljesítménykényszer. A vezetőnek helyzetorientáltan kell megoldást találnia az adott problémára, a személyi állomány összetételéhez igazodva kell oldania a feszültséget. A merev és egységes bérrendszeren belül szükséges a teljesítményalapú differenciálás.

A közzolgálati mentorációs programok jelenleg is a stratégiai közigazgatási HR-menedzsment fejlesztésének alappillérei. Szakács Gábor elmondta, hogy a mentori rendszer jelenleg is kialakítás alatt áll. „Ezeket a cölöpöket szeretnénk beépíteni a különböző fejlesztési programjainkba. A mentori rendszer alatt elsőként sokszor azt értjük, amikor egy fiatal dolgozót tanácsokkal lát el egy idősebb és tapasztaltabb kolléga, aki bevezeti őt a szakma rejtelmeibe”. Szakács Gábor azonban

felhívta a figyelmet arra, hogy a mentorációnak nem szabad egyirányúnak lennie a különböző generációk tekintetében: „Nyugat-Európában nagyon sok helyen alkalmaznak fiatalokat mint mentorokat. Az idősebb generáció tagjait, akár vezetőket is, a fiatalok a szárnyaik alá veszik, és a technika által nyújtott lehetőségeket tanítják meg számukra”. A generációk között sokszor probléma, hogy a technológiai fejlődésben lemaradt korosztály nem érti, hogy a fiatalabbak miért nyomkodják az okostelefonjaikat, kapcsolódnak állandóan az internethez. Azonban a fiatalabb dolgozók többnyire sokkal hatékonyabban és gyorsabban tudják így megszerezni a szükséges információt és tudást. A program célja, hogy megmutassák vagy akár megtanítsák az idősebb generációnak a folyamatosan fejlődő technológiák alkalmazását, hogy a seniorok megértsék és átlássák, hogyan lehetne eredményesebb az adott munkafolyamat.

A motiváció és ösztönzés területén rengeteg lehetőség van. A jutalmazást és a büntetést külső motivációként aktívan alkalmazza a közigazgatás, azonban a belső motivációk adta lehetőségeket kevésbé veszik igénybe a vezetők. „A jutalom sok esetben kontraproduktív lehet, hiszen azt gyorsan elfelejtik a beosztottak. Az viszont sokkal inkább maradó motiváció, ha olyan munkát kap a dolgozó, amiben jól érzi magát, tényleges eredményt tud elérni”. Ilyen lehet akár a munkakörbővítés, rotáció, projekt munkák, új feladatok és tevékenységi körök, amelynek elnyerését előrelépésnek érzi az alkalmazott. Egy ilyen előrelépésnek nem kell feltétlenül címbeli vagy fizetésbeli szintlépésnek lennie. A legtöbb motivációkutatás kimutatja, hogy a dolgozók nem a jövedelmet jelölik meg elsőként a számukra legfontosabb igények között, hanem sokkal inkább a megbecsültséget és azt, hogy a számukra megfelelő munkakörben dolgozhassanak. „Ez már a vezetőkön múlik. Kérdés, hogy megfelelő munkát kap-e a dolgozó, olyat, amit meg is tud csinálni. Ha a kompetenciáihoz képest kevésbé összetett a feladat, akkor az egyén unatkozni fog, ha viszont jóval nehezebb, akkor feszeng az adott munkakörben” – emelte ki. Kifejtette, hogy erre megoldást nyújthatna, ha lenne egy olyan átfogó, a közzolgálati személyi állományt monitorozó rendszer, amelyen keresztül a dolgozókat horizontálisan is lehetne mozgatni a pozíciók között az intézményi kereteken kívül. Így nem ragadna meg az ember egy adott közigazgatási szervben belül. Összegezve kijelenthetjük, hogy a megoldás kulcsa a közigazgatási vezető kezében nyugszik, aki megfelelően tudja alkalmazni a humánerőforrás-menedzsment különböző eszközeit, figyelembe véve a különböző generációk adottságait, kompetenciáit és igényeit. Ezeket egy jó vezetőnek egyaránt szükséges elsajátítani és fejleszteni. „Fontos, hogy a HR helyén legyen kezelve a szervezetben, hiszen sokkal boldogabb lenne az emberek élete a rendszeren belül. Jobban érezné magát a vezető

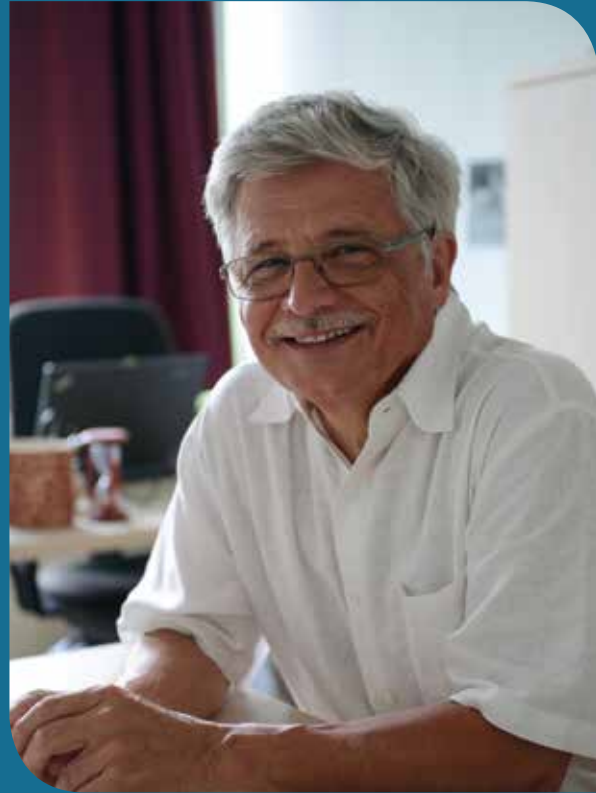
és a beosztott is. Emellett hatékonyabban tudna működni a közigazgatásunk. Mindehhez azonban integrált, rendszerszerű tervezés és működés szükséges” – mondta Szakács Gábor.

KÖZIGAZGATÁS-FEJLESZTÉS FELSŐFOKON?

A különböző közigazgatási generációk képzéséért és továbbképzéséért Magyarországon a Nemzeti Közzolgálati Egyetem felel, ahol 18 éves egyetemista hallgatókat és veterán közigazgatási szakembereket egyaránt oktatnak. Az NKE-n belül az Államtudományi és Közigazgatási Kar a közigazgatás- és az államtudomány fellegvára, ahol az alap- és mesterképzés mellett a Vezető- és Továbbképzési Központ képzései, valamint a Közigazgatási Doktori Iskola PhD-képzései várják a közigazgatás személyi állományát. A közigazgatásban megvalósuló továbbképzési rendszer hasonló, mint a multinacionális cégeké. Az egyetem oktatói gárdája mellett a képzésben részt vesznek közzszolgálati szakemberek, trénerek is. Az oktatás portfólióját széles körű e-learning-tananyag egészíti ki. A tisztviselők számára a vonatkozó jogszabályok kialakítottak egy képzési pontrendszert, a kiválasztott területen négyévente folyamatosan képezniük kell magukat. Szakács Gábor véleménye szerint a gyakorlat azt mutatja, hogy nem az a fő szempont, hogy az adott dolgozónak milyen fejlesztésekre lenne szüksége, hanem hogy a tisztviselők mivel tudják a leggyorsabban megszerezni az előírt továbbképzési pontokat. Így kicsit elbillent a mérleg nyelve a gyorsabb és kényelmesebben elvégezhető e-learning-képzések irányába, pedig a személyes tréningeknek legalább olyan fontos szerepe van. „A cél, hogy mindenki olyan továbbképzésen vegyen részt, amelyenre szüksége van a fejlődéshez” – emelte ki. Ennek alapjai megteremthetők a széles körű képzési tartalmakkal, hiszen a VTKK továbbképzési rendszere szinte a közigazgatási szakma minden területét érinti.

REFORMOK ÉS KIHÍVÁSOK

Szakács Gábor kifejtette, hogy a közigazgatási emberierőforrás-gazdálkodás számos reformon és innováción átesett, azonban a gyakorlat azt mutatja, hogy a közzszolgálat rendkívül lassan alakítható át. A fejlesztéseket kisebb lépésekben kell végrehajtani, mindezt kiegészítve egy nagyon erős kommunikációval és marketinggel annak érdekében, hogy a személyi állomány megértse a fejlesztés lényegét és fontosságát. A jövő egyik kihívása, hogy sikerül-e egyszer odáig eljuttatni a jogszabályi háttérrel, hogy a közigazgatás egységesen átlátható és rugalmas legyen. Fontos kérdés, hogy a közigazgatásban meg tud-e jelenni a kreativitás és az innováció. A közigazgatási vezetők számára pedig hatalmas erőpróba lesz, hogy a különböző generációkból adódó eltérő készségekkel és képességekkel hogyan tudják a magyar közigazgatás javát szolgálni. ●

Szakács Gábor a Rendészeti Főiskolán szerezte meg felsőfokú végzettségét, emellett az ELTE-n tanult pedagógiát és szociológiát. Oktatói munkásságát az RTF-en kezdte, végül az NKE Emberi Erőforrás Gazdálkodási Tanszék vezetőjeként vonult nyugdíjba. Jelenleg óradó az ÁKK-n. Oktatói tevékenysége mellett aktívan részt vett a közzszolgálat fejlesztésében. Kutatóként a Belügyminisztérium Tudományszervezési Osztályán helyezkedett el, majd az Országos Rendőr-főkapitányság továbbképző intézeteiben, központjaiban és személyügyi szolgálatánál dolgozott vezető pozícióban. Később a Miniszterelnöki Hivatal Humánfejlesztési Programirodájának szakmai főtanácsadója, a Kormányzati Személyügyi Szolgáltató és Közigazgatási Képzési Központ főigazgató-helyettese volt. Számos közzszolgálati rendszer, mint például az ILIAS, a közigazgatás 360 fokos munkaerő-elemzése, a Pro Bono vagy a KSZDR megalkotásában vett részt. A Rendvédelem-történetért érdemkereszt, valamint a Magyar Érdemrend lovagkeresztjének birtokosa. Szakterülete az emberierőforrás-gazdálkodás, a kompetenciamezedsment, valamint a felsőoktatás és a felnőttképzés, ezen belül kiemelten a vezetőképzés.

Honvédelmi igazgatási továbbképzés civileknek

SZÖVEG ÉS FOTÓ: DR. PETRUSKA FERENC ÓRNAGY

A védelmi, honvédelmi igazgatásba nyújt bevezetést a Nemzeti Közzszolgálati Egyetem új továbbképzése, amelynek célja többek között az, hogy a honvédelemben közreműködő szerveknél dolgozó kormánytisztviselőknek széles körű ismeretet nyújtson a honvédelem rendszeréről a jelenlegi biztonságpolitikai környezet előzetes bemutatásával, valamint a honvédelmi ágazat különleges jogrendi felkészülésére vonatkozó ismeretek átadásával.

A kurzus a honvédelmi felkészítés területén teljesen egyedülálló, hiszen a rendszeres honvédelmi igazgatási tanfolyamokat eddig csak katonák és a honvédségnél dolgozó kormánytisztviselők végezték el. Az NKE Fenntartói Testület szándékának megfelelően azonban az NKE Hadtudományi és Honvédtisztképző Kara (HHK) a közzszolgálati tisztviselők képzéséért felelős Államtudományi és Közigazgatási Karral (ÁKK) együttműködésben új kaput nyitott a civil közigazgatás irányába, és olyan tanfolyamot hoztak létre, amely a közigazgatásban foglalkoztatott tisztviselők számára elérhető. A képzés célja a honvédelem és különösen a Magyar Honvédség mint sajátos állami alrendszer bemutatása, valamint a válsághelyzeti felkészülés honvédelmi vonatkozásainak megismertetése, ideértve az alaptörvényi különleges jogrend eseteit (rendkívüli állapot, szükségállapot, megelőző védelmi helyzet, terrorveszélyhelyzet, váratlan támadás, veszélyhelyzet) és a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetet egyaránt. Az oktatók a honvédelmi igazgatás döntés-előkészítő és szakmai szerveinél beosztásban lévők számára a honvédelmi igazgatást átfogóan, elméleti és gyakorlati aspektusból kívánták bemutatni. A képzés eredményeként a résztvevők nem csupán szűk szakterületük szabályozási és gyakorlati sajátosságait ismerték meg, hanem holisztikus áttekintést kaptak a teljes hazai honvédelmi igazgatásról is. A továbbképzés által felöltet ismeretanyag

nélkülözhetetlen az olyan, honvédelemben közreműködő szervnél betöltött kormánytisztviselői munkakör ellátásához, amely részben vagy egészben honvédelmi feladatok végzésével jár vagy járhat. A tanfolyami végzettség feltétele a tanfolyamon való 100%-os jelenlét és sikeres írásbeli vizsga volt. Magyarország függetlenségének, területi épségének és integritásának fegyveres védelme elsősorban a Magyar Honvédségre, másodsorban a rendvédelmi és más szervek közreműködésére, az állampolgárok hazafias elkötelezettségére és áldozatkészségére épül. A modern hadviselés és az azon túli biztonsági kihívások robbanásszerű fejlődésével az ország fegyveres védelme nagyságrendekkel komplexebbé és aktívabbá vált – teret adva ezzel a fegyveres testületek és a civil közigazgatás közti mindennapi együttműködésnek. E kihívások miatt különösen nagy jelentőségű azon civilek védelmi, honvédelmi képzése, akik a honvédelemben közreműködő szerveknél töltenek be beosztást, illetve akik munkájuk során közvetve vagy közvetlenül védelmi, honvédelmi feladatokkal kerülnek kapcsolatba. Szükség volt egy olyan képzésre, amelynek célja a honvédelmi igazgatás döntés-előkészítő és szakmai szerveinél beosztásban lévők számára a védelmi, illetve honvédelmi igazgatás átfogó, elméleti és gyakorlati aspektusból történő bemutatása. Egy ilyen képzés fontossága továbbá abban is megragadható, hogy a védelem

terén is lehetőséget teremt a civil közigazgatási szakemberek tapasztalatainak, ismereteinek bővítésére és az esetleges szakmai kérdéseik, javaslataik becsatornázására, ezzel támogatva az állam- és közszolgálat-fejlesztést. E továbbképzés ezáltal nélkülözhetetlen – a honvédelmi törvényben felsorolt – a honvédelemben közreműködő szerveknél betöltött minden olyan beosztáshoz, amely részben vagy egészben honvédelmi feladatok végzésével jár, vagy járhat.

Az első kurzust 2017 májusában az NKE HHK, az NKE ÁKK Vezető- és Továbbképzési Központja, valamint a Honvédelmi Minisztérium Védelmi Igazgatási Főosztálya *Honvédelmi igazgatási ismeretek kormánytisztviselőknek* címmel szervezte meg a Zrínyi Miklós Laktanya és Egyetemi Campuson.

A tanfolyamot Dr. Szászi Gábor ezredes, a HHK oktatási dékánhelyettese, valamint Dr. Varga Attila Ferenc ezredes, a HM Védelmi Igazgatási Főosztályának vezetője nyitotta meg. A tematikát úgy állították össze, hogy a hallgatók a lehető legszélesebb képet kapják a honvédelem rendszeréről és az ahhoz kapcsolódó közigazgatási feladatokról. Az első modulban bemutatták Magyarország biztonságpolitikai környezetét, valamint azokat a nemzetközi biztonságpolitikai trendeket, amelyek közvetlenül is befolyásolják hazánk biztonságának alakulását és ezáltal az állam honvédelmi feladatait. Az előadásokon nagy hangsúlyt fektettek az új típusú biztonsági kihívásokra, amelyek kiemelten jelentősek hazánk biztonsága szempontjából. Ezek keretében a hallgatók információkhoz jutottak a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetről, a terrorizmussal kapcsolatos kihívásokról és jelenségekről, az új típusú biztonsági környezettel összefüggésben a NATO válaszairól és lehetőségeiről.

A második tantárgyblokk oktatása során a hallgatók megismerhették Magyarország honvédelmének alkotmányos alapjait és a védelmi alkotmány rendszerét, nagy figyelmet szentelve a *különleges jogrend* fogalmának, a magyar jogrendszerben fellelhető különleges jogrendtípusoknak, valamint az

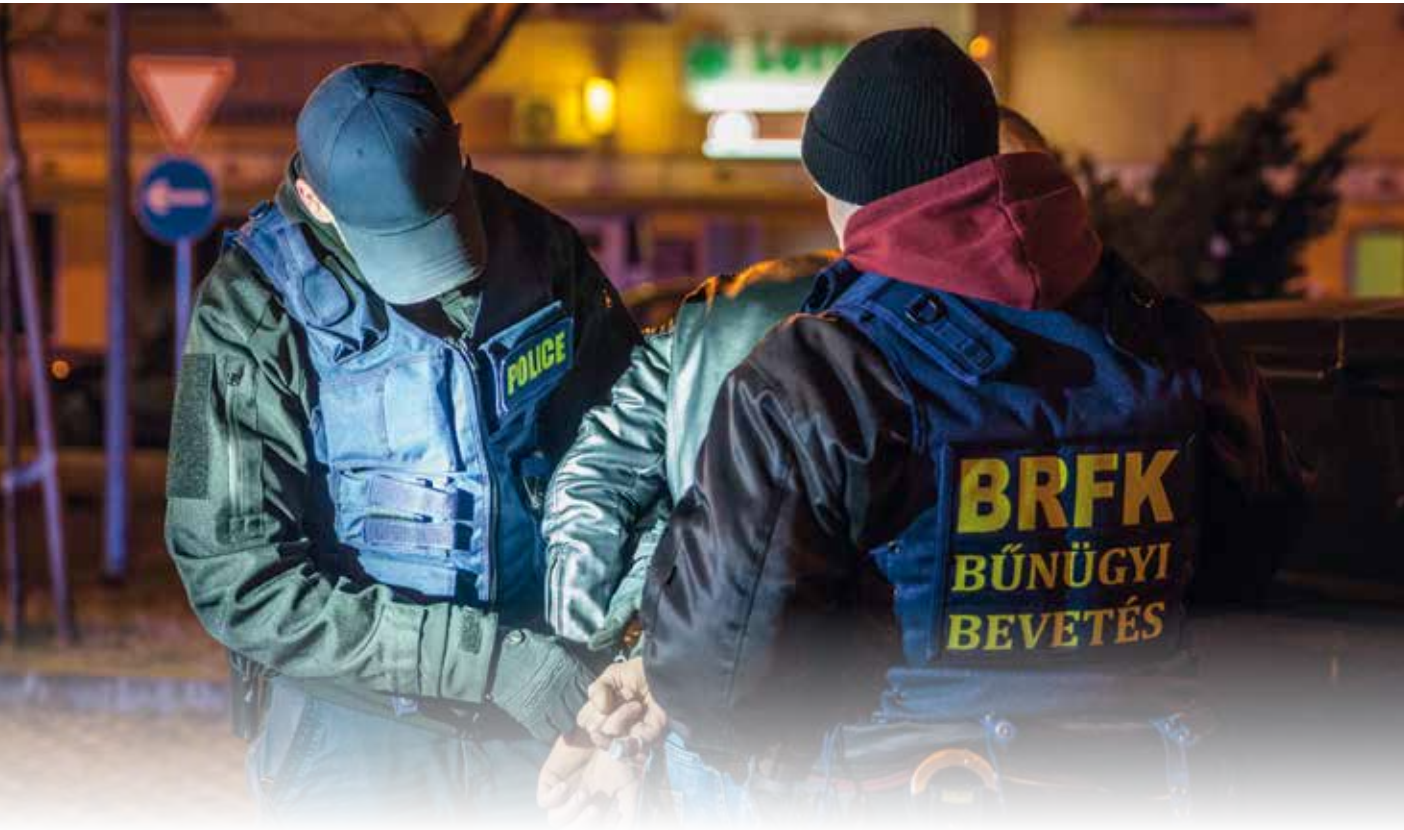
azokban bevezethető rendkívüli intézkedések rendszerének. Ugyancsak kiemelt téma volt a honvédelem felső szintű vezetésének és irányításának kérdésköre, amely révén a hallgatóság megismerhette a honvédelem rendszerét, irányítási és vezetési mechanizmusait, valamint szervezeti felépítését és közjogi struktúráját.

A képzés harmadik modulja tartalmazta a szoros értelemben vett védelmi igazgatás kérdéskörét. Ennek oktatása során a hallgatók megismerhették a *honvédelmi igazgatás* fogalmát, rendeltetését, rendszerét és feladatait, valamint a biztonsági környezet változásainak a védelmi igazgatásra gyakorolt hatását. Ismereteket szereztek továbbá a honvédelmi igazgatás egyes speciális területeiről is, mint amilyen például a Honvédelmi Katasztrófavédelmi Rendszer, a nemzetgazdaság védelmi célú felkészítése vagy a NATO Válságreakálási Rendszere, és az azzal összhangban álló Nemzeti Intézkedési Rendszer.

A tanfolyam negyedik, egyben utolsó része a honvédelmi igazgatás egy részterületét, a katonai igazgatás rendszerét mutatta be. Ennek során a hallgatók megismerhették a katonai igazgatás rendszerét, hatósági és hadkiegészítési feladatait. Ismereteket szerezhettek továbbá a katonai és a honvédelmi igazgatás viszonyrendszeréről, a katonai igazgatás egyes különleges jogrendi feladatairól és felkészülési intézményeiről, valamint az önkéntes tartalékos rendszerről.

Az elméleti képzést a HHK Haditechnikai Tanszékének gyakorlati bemutatója követte, amely során a Magyar Honvédségben rendszeresített és alkalmazott kézfegyvereket, illetve gépjárműtechnikai eszközöket mutatták be. A tanfolyam zárásaként egy írásbeli teszt kitöltésével az 58 beiskolázott résztvevő sikeresen adott számot a képzés három napja alatt szerzett tudásáról.

A *Honvédelmi igazgatási ismeretek kormánytisztviselőknek* című képzés a szervezők tervei alapján egy rendszeres tanfolyamso-rozat első állomását jelentette, amelyet – a tisztviselői igények függvényében – minden tanulmányi félévben indítanak. ●

Képzéssel a szervezett bűnözés ellen

SZÖVEG: SZŐÖR ÁDÁM
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES, MTI

A szervezett bűnözés elleni hatékonyabb fellépés részeként szakirányú továbbképzést szervez rendőrök, ügyészek és bírók részére a Nemzeti Közszołgálati Egyetem. A jövő tanévben induló, két féléves képzés alatt a legmodernebb ismereteket szerezhetik meg a bűnüldözésben és az igazságszołgálatásban dolgozó szakemberek.

Ki ne ismerné azokat a filmalkotásokat, amelyek az olasz vagy az amerikai maffia történetéről szólnak. Amíg például az Oscar-díjas *Keresztapa*-trilógia a hollywoodi manírokat is magán viseli, az olasz *Polip* című filmsorozat már jóval realisztikusabb betekintést nyújt abba a világba, amelyben a politika és a gazdaság összefonódása segíti a szervezett bűnözés fejlődését. Közép-Európa és benne Magyarország sem kerülhette el a sokszor maffiaszerűen működő bűnözői csoportok megjelenését, amit csak tovább erősített a rendszerváltást követő demokratizálódás és a szabadpiac nyitottsága. Bizonyára jól emlékszünk még a 90-es évekre, amikor az olajbűnözés megteremtette egy, a korábbiakhoz képest minőségileg más, szervezett, ütőképes alvilág pénzügyi alapjait. A bűnözők százmilliárdokat forgattak meg a fekete- és a legális gazdaságban, az alvilági csoportok bombamerényletekkel, véres – és olykor ártatlanok életét is követelő – leszámolásokkal tarkított háborúkat vívtak. Legalább ilyen méretű problémát jelentett a magyar hatóságok számára a szervezett drogkereskedelem, vagy éppen a prostitúció is. Magyarországon a rendszerváltás után az első maffiavezérnek, keresztapának kikiáltott személy Tasnádi Péter volt, aki így hasonlította össze a demokratikus jogállammá váló Magyarországot a szabad világ jelképeként ismert Amerikával az 1990-es években: „*Ha Al Pacino játssza el a keresztapát, akkor Oscar-díjat kap, ha viszont Tasnádi Péter, öt börtönbe zárják*”.

Az elmúlt években a tömeges migráció megjelenésével aktivizálódtak az embercsempészsre specializálódott bűnözői csoportok, amelyek hatalmas összegekre tettek szert a migránsok illegális szállításából. Az Europol vezetője szerint 2015-ben 3–6 milliárd dollár közötti rekordbevételük lehetett az európai menekültválságot kihasználó nemzetközi embercsempész-hálózatoknak. Rob Wainwright, az Európai Unió rendőri együttműködési szervezetének igazgatója egy brit lapnak azt nyilatkozta, hogy az európai embercsempészet kiterjedtsége ma már megközelíti a kábítószer-kereskedelemét. Mindezek jól példázzák, hogy az eddiginél is nagyobb összefogásra van szükség az európai országok között a szervezett bűnözés visszaszorításához. A nemzetközi együttműködés mellett a hazai hatóságoknak, a bűnüldözés és az igazságszolgáltatás szerveinek hatékonyabb koordinációjára van szükség ahhoz, hogy eredményeket lehessen felmutatni. A szervezett bűnözés hazai és nemzetközi helyzete és a közbiztonságra kiemelt veszélyt jelentő terrorfenyegetettség indokolja, hogy az ellenük fellépő, a bűnüldözésben és az igazságszolgáltatásban tevékenykedő hivatalos személyek egymás munkáját megismerjék, és együttes fellépéssel segítsék elő a bűncselekmények eredményesebb felderítését, a hatékonyabb vádemelést és az időszerű, megalapozott ítélkezést. Az NKE a következő tanévtől indítja el *A szervezett bűnözés elleni küzdelem elmélete és gyakorlata* nevet viselő szakirányú továbbképzési szakot. A két féléves képzésre a bíróságnál, ügyészségnél, rendőrségnél dolgozó, felsőfokú végzettséggel rendelkező szakemberek jelentkezhetnek. „*A képzésen kiemelt fontosságú a kiberbűnözés elleni hatékony fellépést elősegítő ismeretek átadása, és a képzésben részt vevők tudásának és készségeinek továbbfejlesztése*” – mondta el lapunk érdeklődésére Prof. Dr. Blaskó Béla ny. rendőr vezérőrnagy. A szakfelelős szerint a szervezett bűnözéssel összefonódó kiberbűnözés korunk technikai vívmányait használja fel jogellenes célokra, ezért az ellene történő fellépés a bűnüldöző szervek tagjai részéről fokozott felkészültséget igényel. „*Ebben a harcban csak akkor lehetünk eredményesek, ha magunk is birtokában vagyunk a szükséges technikai ismereteknek és gyakorlati megoldásoknak*” – fogalmazott Blaskó Béla. A képzés átfogó képet ad a szervezett bűnözés elleni küzdelem elméleti és gyakorlati ismereteiről, és az átadott tudásanyaggal segíteni kívánja az e körbe tartozó bűncselekmények felderítését és bizonyítását. A képzés ismereti a szervezett bűnözéssel érintett büntetőeljárásban a bírói, az ügyészi és a nyomozó hatósági tevékenység speciális teendőit, valamint felveti a gyakorlatban felmerülő jogalkalmazási problémákat, és megoldásokat nyújt

azokra. „*Az egyik fő cél az, hogy az egyes hivatásrendek között erősödjön a kommunikáció*” – tette hozzá a szakfelelős. A szakot elvégzők olyan kompetenciákra tesznek szert, amelyek képessé teszik őket a szervezett bűnözéssel összefüggő büntetőügyekben való eljárásra is. Mindezt olyan komplex szemlélet és tudás birtokában teszik, amelynek középpontjában a modernizáció elveinek és gyakorlatának konzekvens alkalmazása áll. A képzésben részt vevők jól hasznosítható, gyakorlatorientált tudást sajátítanak el, ami segítséget nyújt a bírói, ügyészi és nyomozó hatósági munka professzionális végzéséhez. Olyan ismeretekről van szó, mint például a szervezett bűnözés elleni küzdelem hatályos jogi szabályozása, a titkos információgyűjtés elméleti, illetve gyakorlati kérdései a bűnüldözésben és az igazságszolgáltatásban, vagy a felderítést és bizonyítást támogató elemző-értékelő tevékenység. Az Egyetem Kiváló Oktatója címmel is kitüntetett Blaskó Béla szerint kezdetben 30-40 fő képzését végzi majd az egyetem, és a jelentkezőknek rendelkezniük kell munkahelyi vezetőjük vagy állományilletékes parancsnokuk hozzájárulásával is. Ők tudják ugyanis azt, hogy melyik kollégájuknak van igazán szüksége a legaktuálisabb ismeretekre. Blaskó Béla úgy látja, hogy minden bűnüldözésben és igazságszolgáltatásban dolgozó szakember számára fontos lenne ezen ismeretek elsajátítása, így reméli, hogy a képzés hosszú távra szól, és akár bővíülhet is a résztvevők száma. A képzés egyik kezdeményezője és koordinátora Dr. Tóth Éva ny. kúriai bíró, a Fővárosi Ítéltábla tanácselnöke. A Pázmány Péter Katolikus Egyetem címzetes egyetemi tanára is úgy látja, hogy a képzés elindítását a szervezett bűnözés hazai és nemzetközi jelenlegi helyzete, kiterjedtsége, a jól szervezett terrorcselekmények megelőzése indokolja. A szakember fontosnak tartja, hogy a bűnüldözésben és az igazságszolgáltatásban tevékenykedő hivatalos személyek egymás munkáját – azon belül az egyes munkafolyamatokat, munkamódszereket, szervezési feladatokat is – megismerjék. Ez azonban szerint csak akkor lehet teljes és eredményes, ha a képzések légkörét – a témák jellege ellenére is – az őszinteség jellemzi, ezért is csak a rendőrség, az ügyészség és a bíróság vezetői által beiskolázottak vehetnek részt rajta. Tóth Éva a képzés tematikájában megjelenő legfontosabb témakörök között említette a szervezett bűnözésre vonatkozó jogi szabályozás fejlődésének megismerését, a tanúvédelem kérdését, valamint a titkos eszközökkel szerzett bizonyítékok felhasználásának lehetőségét. A szakember hozzátette azt is, hogy a képzés résztvevői megismerhetik a Belügyminisztérium kiemelt szerveinek bünfelderítő tevékenységét, a szervezett bűnözés körében előforduló leglényegesebb bűncselekmények feldolgozását,

„*Ebben a harcban csak akkor lehetünk eredményesek, ha magunk is birtokában vagyunk a szükséges technikai ismereteknek és gyakorlati megoldásoknak.*”

a felderítés és a vizsgálat, valamint a vádemelés jogdogmatikai és bírói gyakorlatát. A szóbeli vizsgával záruló képzést a kezdeményezők, így Tóth Éva is, azért tartják időszerűnek, mert ebben a témában, elsősorban a gyakorlati alkalmazásban bizonytalanságok tapasztalhatók. Blaskó Béla fontosnak tartja azt is kiemelni, hogy a Parlament a napokban (június 13.) fogadta el az új büntetőeljárási törvényt. Mint a törvényjavaslatot előkészítő ötfős kodifikációs szakértői testület tagja utalt arra, hogy a jövő júliusban hatályba lépő jogszabály a többi között bevezeti a gazdálkodással összefüggő kiemelt bűncselekmények kategóriáját, ilyen lehet például a költségvetési szerv sérelmére elkövetett vagyon elleni bűncselekmény, illetve a bennfentes kereskedelem vagy a piramisjáték szervezése. Ezekben az ügyekben a törvényszék ítélkezik, három hivatásos bíróból álló tanácsban. A törvény a bűnügyi felügyeletet gyűjtőfogalomként határozza meg, abba beletartozik a házi őrizet, a lakhelyelhagyási tilalom, az eltiltás és a jelentkezési kötelezettség. Újdonság, hogy ebbe a törvénybe integrálták a bűncselekmények felderítése és bizonyítása érdekében folytatható titkos információgyűjtés szabályait. Büntetőeljárásban egy emberrel szemben maximum 360 napig folyhat bírói engedélyhez kötött titkos információgyűjtés. Egy másik újítás az előkészítő eljárás, amely egyfajta előzetes felderítés a nyomozás elrendelése előtt, de már a büntetőeljárás keretein belül a bűncselekmények gyanújának megállapítása vagy kizárása céljából. Ilyen eljárást az ügyészség és a nyomozó hatóság mellett a rendőrség belső bűnmegelőzési és bünfelderítési feladatokat ellátó szerve, valamint a terrorizmust elhárító szerve is folytathat. Az előkészítő eljárás során lehet alkalmazni többek között leplezett eszközt, rejtett megfigyelést, álvásárlást, fedett nyomozót. A büntetőeljárásban a telekommunikációs eszközök révén lehetővé válik, hogy a jelenlétre kötelezett vagy jogosult ilyen eszközön keresztül tegyen vallomást. A telekommunikációs eszköz használatának elrendelése hivatalból, illetve indítványra történhet. ●

„Több és fiatalabb katonai pilótára lesz szükség a jövőben”

SZÖVEG: SZÖÖR ÁDÁM
FOTÓ: INTERNET

Jövőre indítja el új képzését a Nemzeti Közszerológati Egyetem az állami légi közlekedést hivatásnak választók számára. A Katonai Repülő Intézet tanszékei pilótákat és repülésirányítókat képeznek majd, akiknek meg kell felelniük a legszigorúbb elméleti, gyakorlati és egészségügyi követelményeknek is. Szép jövő várhat azonban rájuk, hiszen a magyar légi közlekedési szakemberek nemzetközileg is nagy elismerésnek örvendenek.

A Magyar Honvédség keretei között folyó, korábban nagy múltú, iskolarendszerű pilótaképzés 1998-ban szűnt meg. Mivel a harcászati repülő képesség fenntartására továbbra is nagy szükség volt, így hazánk csatlakozott az úgynevezett NFTC (NATO Flying Training in Canada) programhoz. Ennek a képzésnek az első szakasza Magyarországon történik. A jelöltek egy általános katonai, majd egy szakalapozó (lejtőernyős) kiképzést kapnak, valamint elsajátítják a legfontosabb repüléselméleti ismereteket. Ezt követően gyakorlati repülési felkészítésen vesznek részt, ahol oktatógépeken repülnek. Aki- ket kiválasztanak, Kanadában folytatják a képzést több mint nyolcvan héten keresztül. Ebbe a képzésbe elméletileg bárki bejuthat, akinek van BSc diplomája, rendelkezik felsőfokú nyelv- vizsgálával, és megfelel a szigorú egészségügyi követelmények- nek. A kiválasztás után a legjobbabból vadászpilóták lesznek, a többiekből pedig szállítórepülő- és helikopterpilóták válhatnak. Ennek a rendszernek azonban több hiányossága is van Dr. Koller József ezredes szerint. Az MH 86. Szolnok Helikopter Bázis parancsnoka úgy látja, hogy nem teljesen biztosított szakterüle- tenként a szakmai alapú válogatás, valamint képzés sem. Ha va- laki ugyanis nem alkalmas harcászati repülőgépre, az még nem jelenti azt, hogy alkalmas helikopterre vagy szállító repülőgépre. Ennek részben az a következménye, hogy a „hajózó” átlagéletkor ma már negyven év felett van. „Mivel ma már elengedhetetlen új repülőeszközök, helikopterek beszerzése, ezért több és fiatalabb pilótára lesz szükség a jövőben” – fogalmaz az ezredes. Éppen ezért kezdődött el 2014-ben egy új oktatási-képzési koncepció kidolgozása. A létrejövő munkacsoport vezetője Koller József lett a Honvéd Vezérkar Hadműveleti Csoport- főnökség Légierő Haderőnemi Osztály akkori osztályveze- tőjeként. A munkában kezdetektől részt vettek a Magyar Honvédség, a Honvédelmi Minisztérium és a Nemzeti Köz- szerológati Egyetem szakemberei is. Az új koncepció egyik fontos pontja és egyben célja, hogy a Magyar Honvédség

képes legyen a jelentős költségekkel kiképzett szakembergár- da hosszú távú megtartására is. Egyre inkább kirajzolódott az elképzelés, hogy egy teljesen önálló, új szakot kell elindí- tani, amely az állami légi közlekedés számára képez majd ki szakembereket. „Ez nem egy civil pilótaképzés, itt katonai pilótákat kell képezni, akiknek a repülőgép vezetése mellett adott esetben harcolniuk is kell, mindezeket a lehető legprofesz- szionálisabb módon végrehajtva. A katonai pilóta a saját repü- lőeszköze kezelése, vezetése mellett óvja társát, csapatát, figyeli a harcmezőt, ezredmásodpercek alatt döntéseket hoz, és eközben lehet, hogy szervezetének hatalmas terhelést kell elviselnie. So- rolhatnánk a fennálló követelményeket, de az biztos, hogy csak speciálisan képzett emberek képesek teljes mértékben helytállni katonai helyzetekben. Evidencia, hogy felkészítésüknek is speciá- lisnak kell lennie” – fogalmaz Koller József.

Hasonlóan látja az új képzéshez vezető utat Dr. Palik Mátyás ezredes is. Az NKE HHK Katonai Repülő Intézet igazgatója szerint az NFTC-programban leginkább azok álltak helyt, akik valamely katonai szakon végeztek, és már tiszti rendfokozattal kerültek be a rendszerbe. „Ők honvédtisztjelöltként szocializáló- tak, megkapták a katonai felkészítést, tudták, mi az a szolgálat, tudták, mire vállalkoztak, ezzel szemben sokakat csak a pilótaélet vonzott” – hangsúlyozza az ezredes. Elmondta, hogy az önálló szak beindításához teljes mértékben megvan az elméleti-okta- tási szakmai háttér a Katonai Repülő Intézetnél. „Az NFTC prog- ram alapfelkészítése eddig is nálunk zajlott, az új szak elméleti képzéséhez szükséges szakembergárda és az oktatástechnológiai háttér teljes mértékben rendelkezésre áll Szolnokon.”

A 2018 szeptemberében induló szakokon pilótákat és légi írá- nyítókat képeznek majd. Előbbiek esetében várhatóan 15, utóbbi- biaknál 10 fővel indulhat majd el az oktatás. A Szentendrén történő alapkiképzés után az NKE-n kezdik el tanulmányaikat a közszerológati modullal, illetve a különböző alapozó tárgyak- kal. Már a negyedik szemeszterben találkozhatnak olyan

szakközeli tantárgyakkal, mint például a légiközlekedés-biztonság, a repülőteres és légi jogi ismeretek vagy a légierő-történet. „A hallgatók azonban már kezdettől fogva tudják, hogy pilóták vagy katonai repülésirányítók lesznek, hiszen a megfelelő szakirányra vesszük majd fel őket” – teszi hozzá Palik Mátvás. Az igazgató elmondta, hogy számos szakmai gyakorlata is lesz a hallgatóknak, így például már a II. félévben részt vesznek egy kéthetes „túlélő táborban” Szolnokon. A IV. félévben pedig a pilóták az ejtőernyős ugrást gyakorolják, hiszen az azt követő félévben már repülni is fognak, fejenként 45 órát. „Miközben ők a háromhetes ejtőernyős felkészítésen vesznek részt, addig az irányítókat a repülőtéren gyakoroltatjuk. Számukra »utasrepülést« is terveztünk, ami korábban is szerepelt az irányítójelöltek felkészítésében” – mondja az ezredes. A harmadik év végén, a csapatgyakorlati időszakban a pilótanövendékek már repülnek, a légi irányítók pedig a repülőtereken dolgoznak. Bár a képzés elsősorban az állami légi közlekedésben részt vevőknek szól (katonák, rendőrök, egyéb állami szervezetek tagjai), a modulrendszer azt is jelenti, hogy abba időközben bárki becsatlakozhat kívülről is. „Aki nálunk folytatja majd tanulmányait, annak meg kell tanulnia az általános (polgári) repülési szabályokon kívül a speciális katonai repülési szabályokat, eljárásokat is.” A légi közlekedésben dolgozóknak bárhol a világon komoly egészségügyi alkalmassági vizsgálaton kell átesniük. Ez már a képzésre való bejutásnak is feltétele. A hallgatók kiválasztásában, egészségügyi alkalmasságának elbírálásában a Magyar Honvédség Egészségügyi Központ Kecskeméti Repülőorvosi, Alkalmasságvizsgáló és Gyógyító Intézet játszik kulcsszerepet. Dr. habil. Szabó Sándor András orvos ezredes, az MH repülő-főszakorvosa szerint a világ valamennyi országának légierije nagy erőfeszítéseket tesz annak érdekében, hogy már a kiválasztás során a repülésre legalkalmasabb, a legjobban teljesítő, adott situációban a kombinált (fizikai, szellemi) stresszt legjobban viselő jelölteket válasszák ki, és hogy a kiképzés a lehető leggazdaságosabb legyen. A pilóta kiképzése ugyanis rendkívül drága (több millió dollár), a kiválasztás során az a cél, hogy a pilóta a befektetett összeget hosszú, tartalmas, sikeres kiképzéssel és munkaalkalmassággal, hadrafoghatósággal „hálálja meg”. A kiválasztás során elsősorban azokat az állapotokat kell kizárni, amelyek eleve összeegyeztethetetlenek a repüléssel (veszélyeztetik a repülésbiztonságot, pl. egy epilepszia jellegű, eszméletvesztéssel járó, előre nem jelezhető rángógörcs), vagy amelyek a repüléssel járó intenzív megterhelések során romlanak (betegségmegelőző állapotok, gerinc- és szívproblémák). „Ezekről a pilótajelölt lehet, hogy nem is tud, hiszen a mindennapi megterhelés, aktivitás során nem okoz problémát, de a kiválogató repülőorvosi intézetnek a potenciális rosszabbodást is mérlegelnie kell” – hangsúlyozza Szabó Sándor. A szakember hozzáteszi,

a Repülőorvosi minősítés szempontjai függenek attól, hogy milyen repülőeszközre történik majd a kiképzés. Magyarországon az állami célú repülések teljes személyi állományára vonatkozóan 10 kategóriában rögzítik az egészségügyi alkalmassági követelményeket. „A légi közlekedési szak elméleti és gyakorlati képzési tematikájával összhangban készek és képesek vagyunk a jelöltek-hallgatók részére nemcsak a katonai, hanem előljárói döntés alapján a civil minősítés, az Európai Unióban mindenhol elfogadott EASA Class Medical repülő-egészségügyi szakszolgálati engedély kiadására is” – fogalmaz a repülő-főszakorvos. Az egészségügyi alkalmasság vizsgálata a kiválogatás szakaszában a legszigorúbb, hiszen itt a jövőbeli állapotromlást is valószínűsíteniük kell a vizsgálatot végző szakembereknek. Az időszakos (éves/féléves) repülőalkalmassági vizsgálat a kiképzett pilóták esetében általában már toleránsabb az esetleges egészségügyi rendellenességek kapcsán. Ilyenkor már a pilóta rendszerben tartása a cél, elismerve a megszerzett igen drága tudást és repülési tapasztalatot, ami kompenzálhatja a már nem tökéletes fizikai kondíciót. Nagy hangsúlyt kap a mentális-pszichés alkalmasság elbírálása is: általában elmondható, hogy a hangulat, a viselkedés terén semmilyen, még csekély mértékű kóros eltérés sem lehet, sőt a kórelőzménynél még a családban előforduló betegségeket is komolyan veszik. A kecskeméti intézet a légi közlekedési szakirányra jelentkezők repülőalkalmassági vizsgálatát három napra tervezi. Ezalatt klinikai és katonai alkalmassági, kerékpár-terheléses és részletes pszichológiai vizsgálat történik, majd pedig az úgynevezett barokamrában az oxigénhiány-tűrőképességet határozzák meg a szakemberek. Ha valaki mindezeket túljut, akkor megkapja az éves orvosi repülőalkalmassági bizonyítványt, és megkezdheti az NKE-n tanulmányait és a gyakorlati repülő kiképzést. „Általános tapasztalat, hogy a szigorú, de jogos minősítési elvek miatt a megfelelési arány igen alacsony, nem éri el a 20%-ot sem, a legtöbben a gerinc-, a szív/EKG-eltérések, a szemszerkezeti követelmények és a pszichológia miatt esnek ki” – fogalmaz Szabó Sándor. Tehát ha valaki a légi közlekedésben szeretne dolgozni, komoly akadályokon kell keresztüljutnia. Azokból, akik bejutnak és el is végzik a képzéseket, jó szakemberek válhatnak. „A magyarok szakmailag kiváló »légiemberek«, van világbajnok műrepülőnk, világbajnok vitorlázórepülőnk és a katonai ejtőernyősök a válogatott keret tagjaiként 2016-ban világbajnokok lettek. Az Air Mentor Team – AMT Légi Támogató Csoport pilótái kevesebb repülési idővel utaztak, mint más nemzetek pilótái, mégis a legjobban teljesítettek és teljesítenek a mai napon is Afganisztánban” – fogalmaz Koller József ezredes. A nehézségek ellenére szép jövő várhat tehát mindazokra, akik az NKE-re jelentkeznek az állami légi közlekedési szak valamelyik szakirányára, hiszen a külföldi országok szakemberei folyamatosan igen nagy elismeréssel beszélnek repülős szakembereinkről, pilótáinkról. ●

Magyar–vietnami befektetési konferencia az NKE-n

SZÖVEG: **FECSEK ZSUZSANNA**
FOTÓ: **SZILÁGYI DÉNES**

A magyar–vietnami együttműködés: jogi, igazgatási és politikai kérdések című konferenciának adott otthont a Nemzeti Közszolgálati Egyetem 2017. június 26-án, amelynek egyik eredményeként az intézmény együttműködési megállapodást írt alá a Vietnam National Universityvel, a Hanoi Jogi Egyetemmel pedig hamarosan szintén partnerséget vállal az NKE.

„Az NKE sajátos profilú intézmény, amelynek minden kutatása, minden programja, minden kurzusa az állammal mint szervezetrendszerrel és mint jogrendszerrel foglalkozik. Délkelet-Ázsia a mai globális világ egyik legdinamikusabban fejlődő területe” – mondta Prof. Dr. Patyi András a konferencia megnyitóján. Az NKE rektora hozzátette, hogy a Vietnami Szocialista Köztársaság államszervezetének köszönhetően tudta elérni az 1970-es évek végétől a napjainkig tartó jelentős változásokat. Az együttműködési

szerződés megkötése komoly szervezési előkészületeket igényelt az NKE részéről. Indokoltsága nem is volt kérdés, hiszen „Vietnamot megismerni, vele együttműködni minden országnak, az EU tagállamainak is alapvető feladata” – mondta a rektor. Vietnam meghatározó egyetemeként a 23 ezer fős hallgatói létszámmal rendelkező Vietnam National University (VNU) 1993-ban több fővárosi felsőoktatási intézmény összevonásával jött létre, megelőzve, az Indokínai Egyetem pedig már 1906 óta működik. A VNU >>

különösen nagy hangsúlyt fektet az idegen nyelvek és a nemzetközi kapcsolatok ismeretére, oktatására, a tehetséggondozásra. A Hanoi Law University (HLU) Vietnam első számú jogi képzési helye. A vietnami igazságügyi minisztérium irányítása alatt működő intézményt 1979-ben alapították, jelenleg kétezer hallgatója van. „A szakmai kérdéskör megvilágítása mellett ez a látogatás kiváló lehetőség egyetemünk nemzetközi tudástranszferben elfoglalt helyének erősítésére, hiszen a két vietnami intézménnyel egyetemünk az oktatás, kutatás és mobilitás elősegítése céljából együttműködési szerződést ír alá, mely megalapozhatja egy jövőbeli egyetemi közötti megállapodás lehetőségét” – mondta Dr. Nagy Judit. Az NKE nemzetközi rektorhelyettese kifejezte abbéli örömét, hogy az NKE adhat otthont az öt intézmény szervezésében megvalósuló szakmai konferenciának. „Magyarország és Vietnam vonatkozásában hagyományosan jól szabályozott a kétoldali kapcsolat: van kétoldalú beruházás, védelmi megállapodás és kettős adóztatás elkerülését szolgáló megállapodás is, valamint a közelmúltban még három büntetőjogi együttműködést szabályozó egyezmény megkötésére is sor került” – fogalmazott az Igazságügyi Minisztérium európai uniós és nemzetközi igazságügyi együttműködéséért felelős államtitkára. Kecsmár Krisztián megjegyezte, hogy a befektetések megélénkülése csak akkor várható, ha stabil, kiszámítható jogi háttérrel rendelkezik az állam. Hozzátette, hogy a gazdasági együttműködés infrastrukturális hátterének megteremtése érdekében szükséges a választott bírósági és a rendes bírósági határozatok kölcsönös megismerésének és végrehajtásának biztosítása. A beruházások védelmének jogi oldalával kapcsolatban kiemelkedő szerepe van a választott bíróságoknak, de a beruházások kapcsán nem szabad elfeledkezni a rendes bírósági útról sem. Az utóbbi időszakban hangsúlyosabb a nemzetközi fórumon is a rendes bírósági eljárás általi szabályozás olyan gazdasági ügyekben, melyek esetében – kiegészítve a választott bíróságok több évtizedes hagyományával – teljes körű jogi keretet biztosít a befektetéseknek. Vietnam és Magyarország is részese a külföldi választott bírósági határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló 1958-as ENSZ-egyezménynek, amely biztosítja a választott bírósági határozatok határokon átvitelő végrehajtását. Fontos tudni, hogy Magyarországon 2017-ben fogadták el az új választott bíraskodásról szóló törvényt, amely új alapokra helyezi a magyarországi szervezeti kereteket. Az új törvény a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara mellett működő állandó választott bíróság hatáskörébe utalja a Magyarországon állandó választott bíróság által intézendő valamennyi kereskedelmi ügyet. A működési szabályokat úgy határozták meg, hogy azok biztosítsák a pártatlan, független, megfelelő szakértelemmel rendelkező bírák kiválasztását. A törvény a korábbinál részletesebben szabályozza a választott bírósági tanács által elrendelhető ideiglenes intézkedést. Magyarországon évek óta tervezik a kétoldalú

bírósági szerződés felülvizsgálatát, többek között éppen a gazdasági kapcsolatok élénkítése érdekében. Ezeket a jogsegélyszerződések a maitól teljesen eltérő gazdasági, társadalmi és politikai viszonyok között kötötték, ezért modernizálásuk elkerülhetetlen. A késlekedést az okozta, hogy először tisztázni kellett az EU Bizottsággal, hogy az ilyen típusú szerződésekben Magyarországnak vagy az EU-nak van hatásköre. A megbeszéléseket sikerült a közelmúltban eredményesen lezárni a Bizottsággal. „Magyarország önállóan jogosult a felülvizsgálatra, amennyiben az az esetlegesen fennálló összetűzések feloldására irányul, és Vietnam lesz az egyik első állam, amellyel megkezdjük a tárgyalásokat” – mondta Kecsmár Krisztián. Prof. Dr. Nagy Csongor *Világkereskedelem, regionális gazdasági integráció és helyi szabályozás* című előadásának bevezető gondolataként ismertette a közgazdászok által használatos „baptista szeszcsempész koalíció” metaforáját, amelynek lényege, hogy az Amerikai Egyesült Államokban a szesztilalom fenntartásában egyaránt érdekeltek voltak a baptisták és a szeszcsempészek, bár más-más okból. Míg a baptisták úgy vélték, erkölcstelen alkoholt fogyasztani, addig a szeszcsempészeket gazdasági érdekek motiválták: a feketepiac és a nagyobb haszon. A két különböző csoportot végül a közös érdek politikai koalícióra sarkallta annak érdekében, hogy az állam tartsa fenn a szesztilalmat. Ugyanez a jelenség figyelhető meg a külföldi termék behozatalánál, amikor is a gazdaságban érdekelt helyi termelők – a saját piac védelmében, illetve erkölcsi vagy közegészségügyi okból – a behozatalt ellenző állampolgárokkal együttműködésre lépnek. „A szabadkereskedelmi egyezmények korábban a vámkivetések megszüntetéséről, a mennyiségi korlátozás mellőzéséről szóltak; ma már együttműködési megállapodásokra van szükség a szabályozás területén, felülírva a nemzeti szabályozási szuverenitást. Nagyon fontos jelenségről van szó, mert a kereskedelem nagy része valamilyen szabadkereskedelmi egyezmény hatálya alá tartozik, a szabadkereskedelem részesedése pedig a világ GDP-jének 40%-át adja ki” – hangsúlyozta a Szegedi Tudományegyetem Nemzetközi Magánjogi tanszékének vezetője. Le Tien Chau, a HLU rektora és a Vietnami Szocialista Köztársaság igazságügyi miniszterhelyettese felidézte a magyar–vietnami diplomáciai kapcsolatok történetét: a két ország kapcsolatában jelentős előrehaladás ment végbe az elmúlt tíz évben, magas rangú delegációk és tizenöt egyezmény formájában. Kifejezte, hogy a vietnami kormány nagy hangsúlyt fektet a Magyarországgal való együttműködésre. Szeretnének minél több magyar befektetőt Vietnamba hívni, a konferenciát pedig jó alkalomnak tartotta arra, hogy a felsőoktatási intézmények szakemberei megoszthassák a tapasztalatukat és tudásukat az adott területen. A Magyar–vietnami együttműködés: jogi, igazgatási és politikai kérdések című konferencia a KÖFOP-2.1.2-VEKOP-15--2016-00001 – A jó kormányzást megalapozó közszolgálat-fejlesztés projektből valósult meg.

A V4 összeköt

SZÖVEG: DR. TÁLAS PÉTER
FOTÓ: KOSZTICSÁK SZILÁRD (MTI)

Európai, Regionális, Digitális, valamint Globális Visegrád – ezeket a fejezeteket tartalmazza hazánk V4 Connects néven meghirdetett programja. Magyarország július 1-jétől tölti be a V4 elnöki tisztét.

2017. július 1-től egy évre Magyarország vette át a Visegrádi együttműködés – közismertebb nevein a Visegrádi négyek, V4-ek vagy Visegrádi csoport – elnökségét Lengyelországtól. Az 1991. február 15-én létrehozott regionális kormányközi szervezet fő célja megalakulása óta sokat változott, de legáltalánosabban a közép-európai országok – elsősorban Csehország, Lengyelország, Magyarország és Szlovákia – gazdasági, diplomáciai és politikai érdekeinek közös képviselőjeként, esetleges lépéseik összehangolásaként lehet definiálni. Jóllehet az együttműködés az elmúlt több mint 25 év során nem intézményesült, vagyis szigorúan kormányközi alapon működik, de 1999 óta rotációs rendszerben a négy ország egyike tölti be az együttműködés elnökségét, így hazánk ötödik alkalommal látja el az ezzel összefüggő feladatokat. Az adott elnökség főbb prioritásait (melyeket az együttműködés tagjaival egyeztettek, és többnyire a visegrádi csoportot aktuálisan foglalkoztató problémákra reflektálnak), illetve a találkozók szintjét, időpontját az előre lefektetett elnökségi programok határozzák meg. A jelenleg magyar soros elnökség *V4 Connects (A V4 összeköt)* című programja az alábbi főbb fejezeteket tartalmazza: 1. Európai Visegrád, 2. Regionális Visegrád, 3. Digitális Visegrád, 4. Globális Visegrád.

EURÓPAI VISEGRÁD

Az elnökségi program Európai Visegrád fejezetének alfejezetei az Európai Unió előtt álló, a V4-ek által legfontosabbnak tartott problémákra reflektál. Így az EU jövőjéről folyó párbeszédre, az európai partnerekkel való együttműködésre, a migrációs válság felelős kezelésére és az igazságügyi együttműködésre. Az *unió jövőjéről folyó vita* kapcsán a program a V4-ek közös fellépését tűzi ki célul a „több Európa” versus „jobb és erősebb Európa” vitában, az utóbbi – vagy szó szerint az „erős nemzetek erős Európája” – mellett téve le a visegrádiak voksát. Az EU jövőjét meghatározó versenyképességi és a gazdasági felzárkózási

kérdések kapcsán szót emelnek a belső piac elmélyítéséért, a kutatás-fejlesztés és az innováció fokozásáért, illetve a kohéziós és közös agrárpolitika szerepének fenntartásáért az elmaradottabb európai régiók gazdasági konvergenciája érdekében. Az európai biztonságot fenyegető kihívások kezelése érdekében a V4-ek fokozni kívánják a külső határvédelmet, a schengeni rendszer megfelelő működését, és prioritásként tekintenek a balkáni országok és a keleti partnerség országaival való együttműködésre. A program fontosnak tartja az EU kiszámíthatóságát, ígéreteinek teljesíthetőségét, s ennek érdekében koordinálni kívánja a V4-ek álláspontját számos európai kérdésben, így folytatni kívánja az uniós intézményekben folyó vitákat megelőző V4-es egyeztetést. Fontosnak tartja továbbá egy közös európai álláspont kialakítását és képviselését a brexittárgyalásokat illetően. Az *uniós partnerekkel való együttműködés* területén a V4-ek Németországgal, Ausztriával és Szlovéniával való konzultációjának folytatását, a Közép-európai Védelmi Együttműködés erősítését, továbbá az Északi-Balti nyolcakkal való párbeszéd folytatását emeli ki a program. Emellett a V4 fontosnak tartja az egyeztetést az Egyesült Királysággal a brexit, illetve Romániával és Bulgáriával a kohéziós politika kapcsán, s ez utóbbit javasolja kiterjeszteni Ausztriára, Szlovéniára és Horvátországra is. A *migrációs válság felelős kezelését* illetően a program az átfogó válaszadást, a migráció uniós határokon kívüli megállítását, a V4-ek közös álláspontjának képviselését tartja fontosnak, illetve elő kívánja segíteni az álláspontok koordinációját, a határrendészeti együttműködést és a V4-ek migrációs válságot kezelő platformjának hatékony működtetését. Az *igazságügyi együttműködés* terén a jogszabályi környezet által biztosított belső stabilitást, a jogi segítségnyújtást, az áldozattá vált polgárok védelmét, illetve a nemzetközi érintettségű családok problémáinak rendezését emeli ki a program, s ennek érdekében két magas szintű nemzetközi szakkonferenciát is rendezni kíván.

REGIONÁLIS VISEGRÁD

Az elnökségi program Regionális Visegrád fejezetének alfejezetei három nagy területet érintenek. Egyrészt a Visegrádi csoporton belüli kapcsolatokat: V4-en belüli kapcsolatok, parlamenti dimenzió, Nemzetközi Visegrádi Alap. Másrészt a V4-ekkel szomszédos régiókkal fennálló kapcsolatokat: a Nyugat-Balkán és a keleti partnerség támogatása. Harmadrészt a V4-ek régióját érintő olyan szakpolitikai kérdéseket, mint a védelmi együttműködés, kül- és biztonságpolitika, nonprolifерáció, továbbá az energiapolitika, energetikai infrastruktúra, klímapolitika, illetve a közlekedéspolitika és infrastruktúra.

A V4-eken belüli kapcsolatok terén a program a parlamentek közötti kapcsolatok és a regionális kohézió erősítését, a közös értékek népszerűsítését, a kulturális diplomácia erősítését, a nemzeti, etnikai és vallási kisebbségek, illetve kulturális örökségük védelmét, az ifjúság- és családpolitikát, a táplálkozás-egészségügy és népegészségügy, valamint fogyatékossgügy fókuszba helyezését, a sportot, illetve V4 közmédiumok együttműködését kívánja elősegíteni.

A szomszédságpolitika, a Nyugat-Balkán és a keleti partnerség támogatása kapcsán számos olyan rendezvényt és magas szintű találkozót tervez a magyar elnökség, amely a szóban forgó régiók országainak európai integrációját, illetve azt segíti elő, hogy a két térség és azok problémái az unió napirendjén maradjanak.

A védelmi együttműködés, kül- és biztonságpolitika, nonprolifерáció témakörben a magyar elnökség elsősorban a már meglévő együttműködést kívánja folytatni, frissíteni és elmélyíteni, hiszen a Visegrádi csoport rendelkezik egy 2016–2018-as védelmi együttműködési akciótervvel, ahogy a terrorizmus elleni fellépés területén is vannak már együttműködési programjai. Itt is leginkább a változások követése, az alkalmazkodás és – amennyiben lehetőség van rá – a proaktivitás erősítése a kulcsfontosságú feladat.

Hasonlóan a védelmi együttműködéshez, az energiapolitika, energetikai infrastruktúra és klímapolitika területén is már létező

és működő projekteket kíván támogatni a magyar V4-elnökség. Ennek döntő területe az észak–dél irányú interkonnektivitás erősítése, illetve az ellátásbiztonság és a piacintegrációs törekvések támogatása, továbbá a V4-ek energetikai és energia-infrastrukturális lépéseinek és folyamatainak összehangolása az EU energiaunióra vonatkozó terveivel. A klímapolitika terén részben a V4-ek és az EU klímapolitikájának összehangolása, a közös visegrádi álláspont lehetőség szerinti kialakítása és képvisellete a magyar elnökség fő célkitűzése.

A közlekedéspolitika és infrastruktúra területre vonatkozó elnökségi program valamennyi rendezvénye és törekvése három fő célt szolgál: egyrészt az észak–déli közlekedési kapcsolatok erősítését, másrészt az országhatárok átjárhatóságának könnyítését, harmadrészt a közlekedési szakértők közötti együttműködés szorosabbá tételét.

DIGITÁLIS VISEGRÁD

Az elnökségi program Digitális Visegrád című fejezete a digitális kor lehetőségeire és kihívásaira reflektál, s ebből a szempontból is tárgyalja a V4-ek versenyképességéhez tartozó szerteágazó szakterületeket és szakpolitikákat (pénzügy, kohézió, agrárpolitika, szociális dimenzió, gazdaságpolitika, munkaügy, ipar, tudomány, technológia, innováció, startupok, mezőgazdaság, környezet, vízügy), illetve ezek céljait és törekvéseit. Itt és most – nyilvánvalóan önkényesen – csupán három olyan célra hívjuk fel a figyelmet, amelyet saját területünk szempontjából is kulcsfontosságúnak tartunk. Az első az elnökségi programnak az a kitétele, miszerint bármilyen digitalizációs kezdeményezés kulcsfontosságú eleme a digitális szakértelemmel rendelkező munkaerő. A második annak megfogalmazása, hogy a felnövekvő generációk munkaerőpiaci esélyei szempontjából is elkerülhetetlen a V4-országok oktatási rendszereinek azonnali és alapvető digitalizálása. A harmadik pedig, hogy a régió tehetségvonzási potenciáljának erősítése érdekében a magyar elnökség prioritásként kezeli a modern, nemzetköziesedő felsőoktatási szektor létrejöttét, megerősödését, megújulási képességét, oktatási és képzési programok indítását, elősegítve ezzel a V4 szintű mobilitást.

GLOBÁLIS VISEGRÁD

Végül az elnökségi program Globális Visegrád fejezete két területen foglalja össze a V4-ek prioritásait. Egyrészt az Európán kívüli partnerségek területén – Japán, Korea, USA, Afrikai Unió, Csendes-óceáni Szövetség. Másrészt a turizmus és a V4-régió országainak közös kulturális, gazdasági és turisztikai promóciója terén. E két részfejezet (V4 + partnerségek és közös nemzetközi fellépés; Turizmus és térségpromóció) fő célja olyan V4 formátumú rendezvények kezdeményezése, amelyek elősegítik régiónk láthatóságának, gazdasági kapcsolatainak és turisztikai lehetőségeinek fejlesztését. ●

A Duna védelme nemzetközi ügy

SZÖVEG: DR. TAMÁS ENIKŐ ANNA

A Duna vízgyűjtő területének árvízvédelmét szolgáló oktatási hálózat létrehozása volt többek között a célja annak a workshopnak, amelynek a Nemzeti Közzolgálati Egyetem adott otthont június végén. A Külgazdasági és Külügy-minisztérium által koordinált Duna Régió Stratégia környezeti kockázatok prioritási területének és az egyetem Víz tudományi Karának szervezésében megvalósuló eseményen hat ország tizenegy egyetemének, középiskolájának, valamint vízügyi szervezeteinek képviselői vettek részt.

Az *International Workshop on Flood Protection Education Network in the Danube River Basin* megnevezésű találkozót a nemzetközi Duna-napon, 2017. június 29-én rendezték meg. A konferenciára Magyarországon kívül Szlovákiából, Horvátországból, Szerbiából, Szlovéniából és Ausztriából érkeztek szakértők.

A szervezők kiemelt célja volt a Duna-vízgyűjtőn folyó árvízvédelmi kezdeményezésekről naprakész információt szolgáltatni, kezdeményezni a résztvevők közötti kommunikációt és együttműködést az árvízvédelemmel kapcsolatos oktatásban

és kutatásban, valamint információt biztosítani a hálózatos együttműködés lehetséges finanszírozási formáiról (például ERASMUS+, CEEPUS, DAAD, Horizon 2020).

Köszöntőjében Joó István vízdiplomáciáért, vízipari exportért és a Duna Régió Stratégiáért felelős miniszteri biztos kiemelte, hogy vízzel kapcsolatos kérdésekben kiemelten fontos a dunai országok közötti erősödő együttműködés. A miniszteri biztos emlékeztetett, hogy 2017-ben Magyarország tölti be a stratégia soros elnöki tisztségét, és október 18–19-én megrendezi annak

hatodik éves fórumát *Biztonságos, összekapcsolt és fejlődő Duna régió* címmel. Joó István kifejtette, hogy minden lehetőséget meg kell ragadni a Duna védelmében, amely nemcsak nemzeti, de nemzetközi ügy is.

Dr. Bíró Tibor, az NKE Víztudományi Karának dékánja kiemelte, hogy a víztudományi képzés fejlesztése elengedhetetlen a vízügy és a Duna jövője szempontjából. Ahhoz, hogy a problémákat hosszú távon is kezelni lehessen, kiváló szakembereket kell képezni, ezért bővült az NKE képzési palettája idén februárban a Víz tudományi Karral, aminek célja, hogy a vízügyi szolgálat és a vízipar számára szakembereket biztosítson.

A konferencia során előadásokon és kerekasztal-beszélgetéseken vitatták meg a megjelent egyetemek meglévő és tervezett árvízvédelmi képzéseit, azok összehangolásának időszerűségét, jelentőségét és lehetőségeit.

Kiemelten szerepeltek a rendezvényen jó és követendő példaként a Víz tudományi Kar jelenlegi és tervezett, árvízvédelemmel kapcsolatos képzései, amelyeket Dr. Tamás Enikő Anna, a VTK Vízépítési és Vízgazdálkodási Intézetének igazgatója mutatott be előadásában. A karnak 55 éves oktatási tapasztalata van az árvízvédelem szakterületén az építőmérnöki alapképzés részeként, és a 2000–2001-es tanévtől posztgraduális szinten, az árvíz- és belvízvédelmi szakmérnöki képzés keretében is, amely a maga nemében egyedülálló a Duna mentén. A képzés eddig 7 alkalommal indult, Dr. Szilávik Lajos egyetemi magántanár szakmai vezetésével zajlott bajai és vízügyi igazgatóságokhoz (Szolnokra és Nyíregyházára) kihelyezett helyszíneken. Ez idáig 232-en végeztek és szereztek szakmérnöki oklevelet. A jelenlegi nyíregyházi évfolyamban 55 szakember tanul. A kétéves képzés 400 tanórāja során 50 előadótól sajátíthatnak el széles körű ismereteket. A közkedvelt továbbképzésen a hallgatók a VTK oktatóitól és a vízügyi ágazat neves gyakorlati szaktekinétyeitől szerezhetik meg a legújabb vízügyi ismereteket. A másoddiploma megszerzése továbbképzést jelent az építőmérnököknek, míg átképzést biztosít a nem „vizes” végzettségű mérnököknek. A képzés szakdolgozat készítésével és nyilvános megvédésével, záróvizsgák letételével zárul.

A komplex képzés során elsajátítandó kompetenciák magukban foglalják az árvíz- és belvízvédekezési feladatok helyszíni operatív irányítását, a védekezést irányító szervezet keretében szakfeladatok önálló megoldását, az árvíz- és belvízvédelem szakterületen jelentkező fejlesztési feladatok önálló megoldását, a szakhatósági feladatok emelt szintű ellátását. Továbbá az árvíz- és belvízvédelem szakterületen a tervezői, szakértői, valamint az építési műszaki ellenőri munka ismereteinek, a jogosultság megszerzésének megalapozása is a képzés része.

A nagy sikerű, népszerű és nagyon időszerű képzés nemzetköziesítéséről is szó esett a rendezvényen, ennek lehetőségét még 2015-ben vetették fel a szakemberek. A 2013-ban és 2014-ben lezajlott katasztrofális árvízi jelenségeket követően az EUSDR PAS

(környezeti kockázatkezelés) tagjai felismerték, hogy szükséges a Duna-vízgyűjtőn az árvízvédelmi képzések összehangolása, nemzetköziesítése egy nemzetközi kurzus létrehozásával. A témával a Duna-vízgyűjtő árvíz kockázat-kezelési terve (Flood Risk Management Plan for the Danube River Basin District) is foglalkozott. A terv előkészítését és elkészítését a Duna-védelmi Nemzetközi Bizottság (International Commission for the Protection of the Danube River, ICPDR) koordinálta, és 2016. február 9-én tizennégy ország felelős vezetője formálisan elfogadta Bécsben, az ICPDR Miniszterek Találkozóján. A dokumentumban foglaltak szerint az árvízvédelemmel kapcsolatos tantárgyakat az általános iskolai szinttől a felsőoktatásig kell oktatni.

Joó István miniszteri biztos támogatásával az NKE VTK jogelőd-jénél már 2015-ben megkezdődtek egy, a magyarországi példára mint jó gyakorlatra épülő, nemzetközi árvízvédelmi továbbképzési program kidolgozásának előkészületei. Együttműködési megállapodásokat írtak alá németországi, szerbiai és szlovákiai egyetemekkel.

2017 februárjában az NKE VTK benyújtotta pályázatát a Danube Strategic Project Fundnak (DSPF) a nemzetközi InterFloodCourse projektjavaslattal, melynek kizárólagos célja a nemzetközi árvízvédelmi továbbképzés kidolgozása.

A DSPF maximum négy egyetem konzorciumát támogatja, száz-ezer eurós költségvetési határig. A projektbe nem európai uniós és csatlakozó országok szervezeteinek bevonását kiemelten értékeli.

A benyújtott javaslatot támogatásáról biztosította az Országos Vízügyi Főigazgatóság, a Külgazdasági és Külügyminisztérium, valamint az ICPDR is.

A tervezett projekt 2017. októbertől 2018. szeptemberig tartana. Koordinátora a Víz tudományi Kar Vízépítési és Vízgazdálkodási Intézete, partnerei a Belgrádi Egyetem Építőmérnöki Kara, a Degendorfi Műszaki Intézet, valamint a Pozsonyi Szlovák Műszaki Egyetem Építőmérnöki Kara.

A projektjavaslat elfogadása esetén a következő egy évben a partnerek nemzetközi konferenciát rendeznek az árvízvédelmi oktatás szakmai kérdéseiről, munkaértekezleteken vesznek részt a gyakorlati árvízvédelmi oktatás továbbfejlesztése céljából, valamint kidolgozzák a nemzetközi árvízvédelmi posztgraduális képzés tantervét, tananyagait és információs anyagait egyaránt. A tantervek és képzési anyagok elkészítésébe hazai és nemzetközi szinten tapasztalt, gyakorlati szakemberek bevonása is szükséges, hogy a képzés naprakész információkat és a gyakorlatban széles körben alkalmazható ismereteket adhasson át, illetve készségeket fejleszthessen ki.

A VTK Vízépítési és Vízgazdálkodási Intézete az árvízvédelmi képzést mindig kiemelten kezelte. Nagy előrelépés a nemzetközi összefogás megteremtése, melybe további intézmények bevonására is sor kerülhet a tervezett képzés megvalósítása során. ●

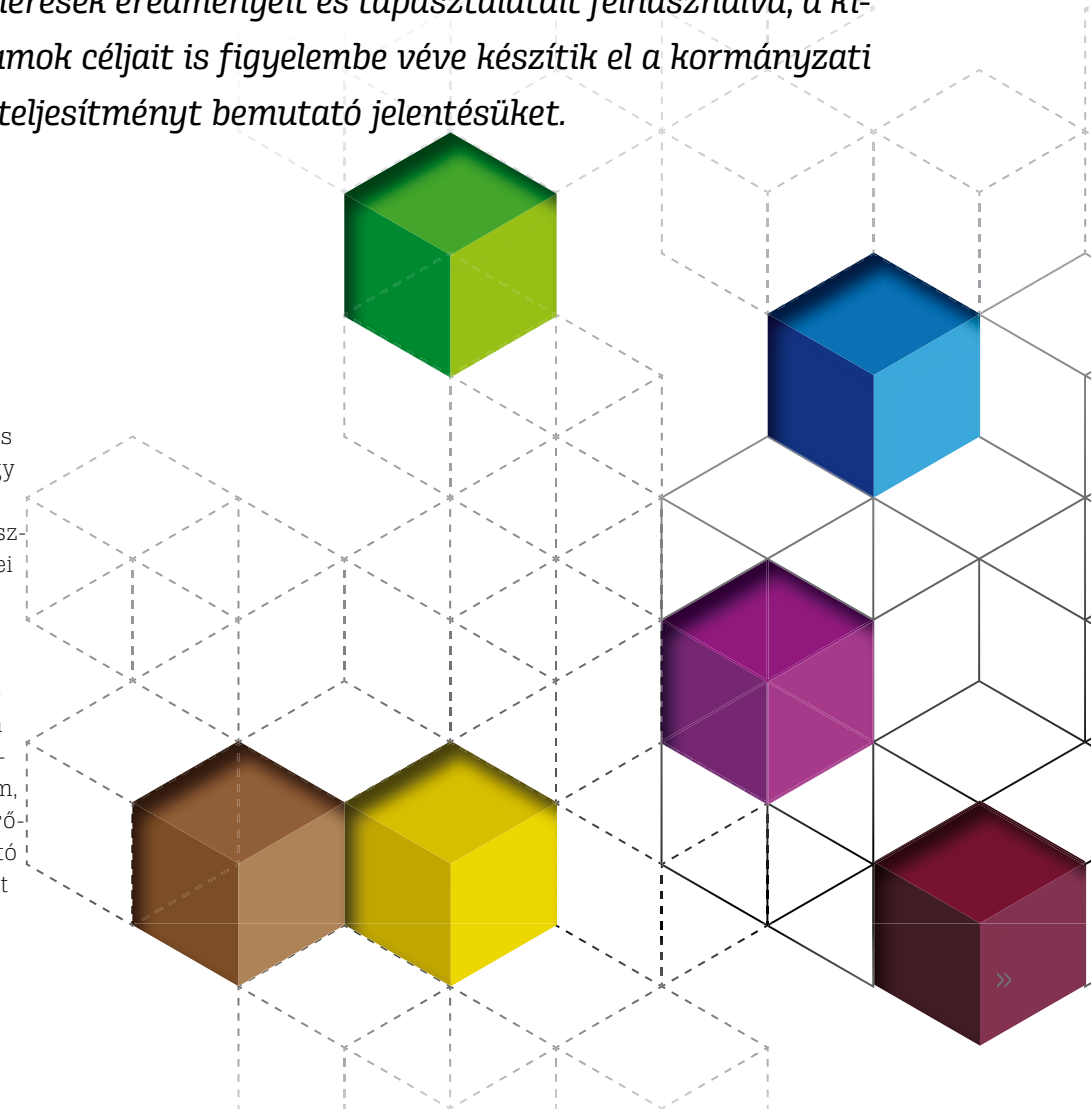
Készül az új Jó Állam Jelentés

SZÖVEG: SZÖÖR ÁDÁM
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

Idén immáron a harmadik Jó Állam Jelentés készül a Nemzeti Közszerológati Egyetem gondozásában. Az Államkutatási és Fejlesztési Intézet (ÁKFI) szakemberei a korábbi mérések eredményeit és tapasztalatait felhasználva, a kiemelt KÖFOP-programok céljait is figyelembe véve készítik el a kormányzati teljesítményt bemutató jelentésüket.

A kiemelt KÖFOP-projektek esetében kötelező – az eredmények társadalmi, gazdasági hatásainak regisztrálása érdekében – az úgynevezett Jó Állam-mutatók vállalása. Ezek alkalmazásáról, méréséről rendeztek szakmai tájékoztató napot a projektgazdák számára az NKE-n. A magyar közigazgatás fejlesztésére közvetlenül szánt, mintegy 300 milliárd forintos forrást biztosító, Közigazgatás- és Közszerológatás-fejlesztés Operatív Program (KÖFOP) projektjei esetében a kezdeményezetteknek vállalniuk kell a Jó Állam-mutatók szerint bizonyos célértékek teljesülését.

A Jó Állam-mutatókat az NKE szakemberei dolgozták ki, és az intézményben készült el először 2015-ben, majd 2016-ban a Jó Állam Jelentés, amely az állam, illetve a kormányzati teljesítmény mérő-eszközüvé vált. A rendezvényt megnyitó beszédében Prof. Dr. Patyi András utalt arra, hogy hiába hozta sorra az állam újjászervezésével kapcsolatos döntéseit a 2010 után megalakult kormány

és parlament, a nemzetközi mutatókban nem jelentek meg ezek az eredmények. A rektor elmondta, hogy az NKE kutatói 2013-ban kezdtek el komolyabban gondolkodni, hogy miként lehetne reálisan és hatékonyan mérni az állam és a kormányzat működését, teljesítményét. „Megkezdődött a Magyar-y-program (a kormány közigazgatási reformjának programja – a szerk.) fontos paradigmájának számító Jó Állam alkotóelemeinek kibontása, különböző szegmenseinek vizsgálata” – fogalmazott a rektor. Ezt követően megszületett a Jó Állam-mutatókat kezelni képes tudományos műhelyek rendszere és a tudományos áttekintést adó módszertani alapvetés, majd maga a gyakorlatban is alkalmazható mutatórendszer. Az első Jó Állam Jelentést 2015-ben bocsátotta az egyetem a magyar kormány rendelkezésére, amely az értékeléseket szinte kivétel nélkül el is fogadta. A Jó Állam-mutatók rendszere által mért hatások és a KÖFOP-hatáscélok között jelentős az összefüggés, így az a KÖFOP-projektek egyfajta értékelő-mutató rendszerévé vált. „Egy nemzeti büszkeségre és elméleti indíttatásra támaszkodó tudományos eredményből így született meg egy mérőeszköz” – tette hozzá Patyi András.

„A magyar kormány számára kézenfekvő megoldásnak tűnt, hogy ha van egy hazai mutató- és mérési rendszer, akkor azt használni fogjuk a 300 milliárd forint összértékű KÖFOP-projektek esetében is” – mondta előadásában Dr. Dányi Gábor. A Miniszterelnökség európai uniós fejlesztések koordinációjáért felelős helyettes államtitkára szerint ezen mutatók használatával képesek lehetünk olyan hatást elérni, amely hosszabb távon kihat a magyar közigazgatás fejlődésére.

Elhangzott, hogy ezeknek a projekteknek az esetében szinte minden forrást lekötöttek már támogatási szerződésekkel, tehát a közigazgatás szinte minden területén tapasztalható majd fejlesztés. „Ha egyfajta közigazgatási rezsi-szűkítést tudunk végrehajtani, az jelentősen hozzájárulhat az ország gazdasági teljesítményének növeléséhez” – tette hozzá Dányi Gábor. A helyettes államtitkár szerint fontos cél az is, hogy több külföldi befektető jöjjön Magyarországra, ehhez azonban olyan közigazgatás kell, amely vonzóbb környezetet teremt számukra a környező országokénál. A szakember hangsúlyozta: a KÖFOP-projektek esetében csak akkor kötnek támogatási szerződést a kedvezményezettel, ha megtörténik a Jó Állam-mutatók vállalása és azok mérési módszerének kijelölése. Mindettől azt várja Dányi Gábor, hogy növekszik majd az operatív programok hatékonysága, ezáltal maga a közigazgatás is modernebbé és olcsóbbá válik. Demeter Endre, az NKE Államkutatási és Fejlesztési Intézetében (ÁKFI) működő Mérési és Módszertani Iroda (MMI) vezető szakértője előadásában bemutatta az iroda szerepét a Jó Állam Jelentések létrehozásában és frissítésében. Az iroda szakértői által támogatott, eddig elvégzett módszertani fejlesztő munka során az elmúlt fél évben huszonhét kiemelt KÖFOP-projekt tett vállalatot hetven különböző Jó Állam-mutatóra vonatkozóan. Az eddigi vállalatok elemzése alapján kijelenthető, hogy elsősorban az ügyfélteher és ügyfél-elégedettség, valamint az ügyintézéshez kapcsolódó szolgáltatások elektronizáltságának és a közigazgatás belső költség- és időráfordítás-csökkenésének területén valósítanak meg fejlesztéseket a kiemelt projektek.

A monitoringfolyamat céljairól és szakmai tartalmáról beszélt előadásában Kéthelyi Gergely. Az ÁKFI MMI szakértője elmondta, hogy a módszertani szakasz lezárulta után sem szűnik meg az együttműködés a kedvezményezettek és az NKE között, hanem az „áttérrelődik” az NKE által fejlesztett monitoringrendszerbe. A KÖFOP-projektek esetében használt mérőeszközökről szólt előadásában Csuhai Sándor. Az irodavezető elmondta, hogy a projektekben a Jó Állam-mutatókra épülő Jó Állam-projekt-mutatókra (JÁPM) tesznek vállalatokat és dolgoznak ki módszertant. Ezek teljesülésének nyomon követését jelenti a monitoringfolyamat.

A kormánynak is számos további tennivalója van a magyarországi üzleti környezet alakításában azért, hogy a kisebb méretű vállalkozások több lehetőséget kapjanak versenyképességük javítására, innovációjuk erősítésére. Ez is kiolvasható a kormány felkérésére az NKE kutatócsoportja által most készülő tanulmányból, amelynek módszertanát és fontosabb megállapításait egy workshop keretében ismertették a szakemberek.

A kormányzati képességek vizsgálatával foglalkozó Jó Állam Jelentés egyik fontos, speciális területe a versenyképesség és az üzleti környezet kapcsolatának kutatása. Ezzel arra a kérdésre is keresik a választ a szakemberek, hogy a kormányzat hogyan tud hozzájárulni egy versenyképesebb, vállalkozóbarátabb üzleti környezet kialakításához. A kormány a múlt év végén kérte fel az NKE keretében működő ÁKFI-t, hogy készítsen egy átfogó, empirikus mérésekre és nemzetközi összehasonlításokra alapozott felmérést a témában. „A tanulmány, amely heteken belül végső formát nyer, fontos mérőföldkő lehet az egyetemen folyó államkutatások és a versenyképességgel kapcsolatos egyéb kutatások között” – mondta el Dr. Kaiser Tamás egyetemi docens, az ÁKFI tudományos igazgatója.

A versenyképességgel kapcsolatos kutatás egyik fő oka, hogy Magyarország több nemzetközi kutatóintézetnél is jelentősen visszacsúszott a versenyképességi rangsorokban. „Akkor beszélhetünk versenyképes nemzetről, ha az állam olyan üzleti környezetet képes teremteni, amelyben a vállalkozások úgy állítanak elő nagy hozzáadott értéket, hogy közben a lakosság életszínvonal is növekszik” – fogalmazott a rendezvényen Prof. Dr. Csath Magdolna. Az NKE magántanára, aki egyben a nemrég megalakult Nemzeti Versenyképességi Tanács tagja is, úgy látja, hogy az üzleti környezet mellett a társadalmi tőke erősítésére is szükség van, amiben az államnak szintén fontos szerepe kell legyen. „A kormánynak az is feladata, hogy növelje az ország fejlettségi szintjét például azzal, hogy ösztönzi és a saját eszközeivel támogatja az áttérést az olcsó munkaerővel való

versenyzésről a tudással és innovációval történő versenyelőny-szerzésre” – fogalmazott Csath Magdolna. Az egyetemi kutatócsoport által készített tanulmány egyfajta helyzetképet ad az üzleti környezet és a versenyképesség kapcsolatáról Magyarországon. A minél átfogóbb és valósabb kép kialakításának érdekében többféle módszert használtak a kutatók, így például online kérdőíves és személyes kikérdezéses felméréseket készítettek, mélyinterjúkat folytattak le vállalkozások vezetőivel a V4-országokban, továbbá készültek interjúk hazai nagyvállalati vezetőkkel is. A regionális eltérések megismerésére kiscsoportos vitákat is szerveztek két kevésbé fejlett régióban. A felmérésekben és az interjúkban többek között értékeltették a megkérdezettekkel az üzleti környezetet, a verseny tisztaságát, a pályázatokhoz, közbeszerzésekhez való hozzáférés lehetőségét, valamint az állami működés vállalkozásokat érintő tevékenységével való elégedettséget.

Előzetes véleményként fogalmazódott meg a rendezvényen, hogy továbbra is nagyok a regionális eltérések bizonyos állami szolgáltatások, így például az elektronikus ügyintézéshez való hozzáférés esetében, de a cégek nem tartják megfelelőnek a közbeszerzés átláthatóságát, a bürokráciacsökkentés mértékét. A válaszadók többsége szerint az e-kormányzás rendszere sem elég fejlett még. A felmérés során az is felszínre került, hogy továbbra is alacsony szintű az együttműködés a felsőoktatás, az állami kutatóintézetek és az üzleti világ között. Csath Magdolna szerint a kkv-kategória használatát is át kellene gondolni, hiszen ez elfedi a valós üzleti életben tapasztalható eltéréseket az egyes cégtípusok között, így ronthatja a döntéshozatal eredményességét. A vizsgálat igazolta, hogy nagyok az eltérések a tipikus kisvállalkozások és a nagy cégek üzleti környezete között. A felmérés szerint a kisebb méretű vállalkozásokat különösen hátrányosan érinti a folyamatosan változó jogszabályi környezet. Emiatt bizonytalannak érzik a jövőjüket, nem tudnak előre tervezni. Szóba kerültek olyan konkrét példák is, amikor egy jelentési kötelezettség határideje előtt egy héttel változtatták meg a jelentés elvárt szerkezetét, amit már figyelembe kellett venniük a cégeknek a beadáskor. Az ilyen előre nem látható, váratlan változtatás különösen a kisebb cégeknek okoz nagy problémát. Ugyanakkor a különböző hatósági ellenőrzésekkel kapcsolatban alapvetően pozitívan nyilatkoztak a vállalkozások, sőt hangsúlyozták, hogy a feketegazdaság további szűkítése, a szabálytalanul működő cégek kiszorítása a piacról minden tisztességesen működő cégnek előnyére válna. Az NKE kutatócsoportjának jelentése heteken belül elnyeri végső formáját, és a kutatók remélik, hogy ezzel is segíteni tudják majd a kormányzat versenyképesség-javítással kapcsolatos törekvéseit. ●

Állatok a hadszíntéren

A modern hadviselést ugyanúgy átjárta a digitális korszak minden vívmánya, mint a mindennapi életünket. De akkor mégis mit keresnek az állatok a hadszíntéren? Milyen szerepe lehet a szirti sasnak egy high-tech drónnal szemben? Többek között erről is beszélgettünk Dr. Fuisz Tibor Istvánal. A Magyar Természettudományi Múzeum madárgyűjteményének főmuzeológusa átfogóan mutatta be lapunknak a hadizoológia fontosabb elemeit.

SZÖVEG: FECSER ZSUZSANNA

FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES, MTTM/FUISZ TIBOR ISTVÁN

○ Ön szerint miben fogható meg a hadizoológia jelentősége?

Fuisz Tibor: Ez nagyon összetett téma. Már az ókorban is használtak fel állatokat háborús célra, és ez a mai napig nem változott, gondoljunk csak például a drónok ellen bevetett szirti sasokra! A hadizoológia több ezer éve létezik és fejlődik, jelentősége pedig abban rejlik, hogy ha a háborúra a politikai vagy gazdasági célok fegyveres konfliktusok árán történő eléréseként tekintünk, akkor a saját haderőt kímélve, a zoológia eszközeit felhasználva az ellenfélnek nagyobb kárt lehet okozni. Ha úgy tetszik, az eredmény hatékonyabban és gazdaságosabban elérhető. A hadizoológia lényege, hogy az emberi célok elérése érdekében felhasználjuk azokat a biológiai lehetőségeket, amelyek nélkül a hadsereg sokkal nagyobb emberáldozatot szenvedne el. A jelentőségét, úgy gondolom, mind a mai napig alábecsülik, pedig napjaink aszimmetrikus háborúiban, amikor reguláris hadseregekkel vagy békés társadalmakkal szemben terroristák harcolnak, ismét előtérbe kerülhet. Egy kémiai vagy biológiai ágensekkel végrehajtott támadás óriási veszélyt jelentene. Gondoljunk bele, hogy egy fertőző betegség elterjesztése patkányokon célba juttatott bolhák segítségével milyen egyszerű lenne egy nagyváros esetében, ahol a rágcsálók kedvükre kószálnak a csatornarendszerekben. Egy ilyen pestisjárvánnyal óriási pánikot lehetne kelteni, és sokkal nehezebben lehetne kordában tartani, leküzdeni, mint egy kézi lőfegyverekkel és robbanóanyagokkal végrehajtott támadást.

○ A hadizoológia előnyeként tehát a saját oldalon az emberi veszteség minimalizálása, az ellenfél oldalán pedig a maximalizálása emelhető ki. Emellett van esetleg valamiféle hátránya is?

F. T. Igen, van, ugyanis gyakran az gátolja az állatok felhasználását és bevetését, hogy az idegen erő felismerése problémákba ütközik. A hadizoológia egy jelentős része azzal foglalkozik, hogy pl. a rovarokat hogyan lehet bevetni. Közvetlen támadó fegyverként például az ókori erődök védői darazsakat vagy skorpiókat hajigáltak az ostromlókra. A második lehetőség, hogy a hatlábú hadseregeket egy ország gazdasága ellen vetik be. A rovarok a mezőgazdasági termények pusztításával a hadsereg és a hátország élelmiszer-ellátását és az ipari nyersanyagok előállítását is veszélyeztethetik. A legnagyobb veszélyt pedig a betegségek terjesztésének céljából bevetett rovarok jelentik. Mindhárom esetben nehézkes vagy lehetetlen a saját és az ellenséges erők elkülönítése. Amikor a például darazsakat vagy méheket lőttek kőhajító gépekkel az ellenséges várba, a vár kőfala körülhatárolta a célterületet, a saját erő nem volt veszélyben. Persze, ha a saját csapatok is ott harcoltak, ezt a módszert már nem alkalmazhatták. Ha az ókori csatateret tankjai, az elefántok megvadultak, a saját csapataikban is kárt tehettek volna, erre az esetre a hajcsárokat mérgezett lándzsával kellett felfegyverezni. Amikor a Vörös Hadsereg robbanóanyaggal felszerelt kutyái a kiképzés során megszokott dízelmotor hangját keresve az ellenséges

benzinmotoros német páncélosok helyett a sajátjukhoz futottak, akkor ez az „idegen-saját felismerés” volt az, ami gátat szabott a hatékony fegyverként történő bevetésüknek. Minél értelmesebb állatokat vetünk be, annál nagyobb az esélye annak, hogy megtaníthatók a saját csapataik és az ellenség megkülönböztetésére.

○ Mit gondol arról, hogy azt mondjuk, „a kutya az ember legjobb barátja”, miközben mi, emberek, arra is használtuk a háborúban négylábú barátainkat, hogy robbanóanyaggal a hátukon, az ellenséges harckocsik alá beküldve egyszerűen felrobbantottuk őket?

F. T. Erős kettősség figyelhető meg az állatokkal kapcsolatos szimpátiában és félelemben. A robbantó kutyákkal vagy az aknakereső delfinekkel és fókákkal nagyon könnyen tudunk szimpatizálni, feláldozásukat hajlamosak vagyunk érzelmi vagy akár etikai kérdésként kezelni. Ez érthető, hiszen ezek az állatok hasonlítanak hozzánk, ráadásul a kölykeiknek nagy szemük és kerekded fejük van. Ezek mind olyan kulcsingerek, amelyek kiáltják belőlünk az anyai vagy apai ösztönt, csökkentve az agressziót. Ezzel szemben egy biofegyverként bevetett patkányt – bár ez is emlős – elnézés a szóviccért, a kutya sem sajnálna. Sőt, ha egy darazsat vagy skorpiót vetnek be biológiai fegyverként, akkor ez a fajta szimpátia már jóval alacsonyabb. A jelenlegi állatvédelmi törvény tiltja, hogy például egy kutyát valaki halálra éheztesen, ugyanakkor azzal, hogy egy szűnyogot lecsapunk, nem követünk el büntetendő cselekményt.

A II. világháború idején, amikor az oroszok elkezdtek kísérletezni a tankelhárító kutyákkal, egy olyan hámot terveztek, amiből kicsúszik az akna, megóvva így az állat életét. De ez nem volt olyan egyszerű, nem működött biztonságosan, úgyhogy

élesben, a bevetésnél nem foglalkoztak a kutya sorsával. Minden hadviselő félnek fontosabb az ellenség legyőzése, az ország védelme és a háború megnyerése. Amikor az emberek elkezdik tervezni ezeket a robbanó hámokat, felmerülhet az a szempont, hogy hosszú időbe telik a kutyák kiképzése, sőt komoly értéket képviselnek. A kiképzőik elkezdnek kötődni hozzájuk, és ezért megpróbálnak olyan módot találni, mellyel a feladat is elvégezhető, és az állat élete is megóvható. Nem gondolom, hogy az ilyen fejlesztések a legrosszabb szándékkal kezdődnek, de hogyha éles háborús helyzetben az a kérdés, hogy a mi hadseregünk győzzön, a mi katonáink éljenek vagy haljanak, akkor a véresebb és kegyetlenebb megoldások kerülnek előtérbe. Hiszek abban, hogy az evolúciós múltunk mindenkibe bizonyos szintű agressziót, illetve bizonyos szintű együttműködésre való hajlamot táplált, és nagyban a társadalmi környezet és a szituáció függvénye, hogy robbantó kutyát fogunk kiképezni, vagy olyan kutyát, amely elsősegély-felszerelést visz a katonának, segítve abban, hogy megmentse az életét.

○ Mennyire tudja befolyásolni, esetleg megváltoztatni az ember az adott állatot annak érdekében, hogy az a hadizoológia eszközüvé válhasson?

F. T. Egyes állatok természetüknél fogva rendelkeznek olyan tulajdonságokkal, amelyeknek köszönhetően nagyon jól bevetethők biológiai fegyverként. Ez egy olyan tulajdonság, amely az evolúció során alakult ki, és amelyre az embernek szinte semmiféle ráhatása sincs. A pestist terjesztő bolhát, a kiütéses tifuszt terjesztő ruhatetűt nem kell jelentősen áthangolni a hadi bevetéshez. Ha arra gondolunk, hogy egy elefánt össze tud taposni egy embert, ehhez a feladathoz nem kell őt megváltoztatni. Az adott állat az evolúciója révén – azért, hogy

életterében megfelelően tudjon dacolni a környezeti feltételekkel, meg tudjon élni és sikeresen szaporodhasson – rendelkezik a szükséges tulajdonságokkal.

A gerinces állatoknak van egy szűkebb csoportja, amely esetében az ember tudatos tenyésztő munkájával átveszi a szelekció szerepét. Mesterséges szelekciót végez: kiválogatja azokat az egyedeket, amelyek alkalmasabbak a hadviselés céljainak elérésére, vagy amelyekből szándékainak megfelelő, új fajtát hozhat létre. A KGB megbízására a szovjet hadsereg kitenyészített egy új őrző-védő kutyafajtát: a moszkvai őrkutyát. A korábban használt kaukázusi juhászkutyák rendkívül alkalmasak őrző-védő feladatokra, de nem hajlamosak egy gazdánál többet elfogadni. Egy sorozásos alapon működő hadseregben pedig, amelynek személyi állománya évente-kétévente váltakozik, egy efféle egygazdás kutya nem felel meg. Ezért a kőkemény kaukázusit tudatos tenyésztéssel keresztezték az intelligens és barátkozó természetű bernátheagyival, és jó szaglása miatt az orosz kopóval, kialakítva így egy olyan új fajtát, amely a hadsereg igényének megfelelően bírja a hideget, a meleget, rendkívüli fizikummal rendelkezik, és az emberrel való együttműködésre, barátkozásra messze hajlamosabb, mint a kaukázusi.

○ **Az egymással szemben álló felek sok esetben az állatok természetes ellenségét használják fel azok legyőzése érdekében. Hogy jelenik meg a hatás-ellenhatás elve a hadizoológiában?**

F. T. Az együttműködésen alapuló tevékenységek esetében a kommunikáció elengedhetetlen a sikerhez. A rádió feltalálása, a műholdas adatközlés kora előtt évezredek óta a postagalamb volt a leghatékonyabb és leggyorsabb hírvivő. Az első és második világháborúban is bevetették a kiválóan repülő és tájékozódó madarakat. Sőt, az első világháborúban a németek a postagalambokat nemcsak hírvivőként, hanem felderítőként légi fényképezésre is használták. A második világháború során a német kémek által postagalambokkal indított üzenetek elfogása komoly kihívás volt az angolok számára. A fegyverkezési verseny beindult, és

az angolok vándorsólymokat vetettek be a galambokkal szemben. Az a munka, amelyet egy-egy ilyen hadi felhasználásra alkalmas állomány létrehozásába fektetnek, olyan hatalmas értéket képvisel, hogy az államok nemcsak egymással versenyezve, a saját erőforrásaikra támaszkodva fejlesztik ki ezeket a fegyvereket, hanem az ókortól napjainkig jellemző az, hogy hadizsákmányként – a mai szóhasználatnál élve – „lenyúlják” egymás fejlesztéseit. Már akkor bevett gyakorlat volt, hogy ha az ellenfél kifejlesztett egy állati hadieszközt, azt a győztes hadizsákmányként kezelte. Az Orosz Birodalom szétesésekor nem fordítottak nagy gondot a delfinek kiképzésére, míg az amerikaiaknál a mai napig van egy ilyen tengeri emlős program. Az oroszoknál az 1990-es években a pénzhiány miatt a harci tengeri emlősök programja ellehetetlenült, ekkor az irániak kezdték alkalmazni a delfinek, főképp kiképzőit, így azok felbecsülhetetlen értékű tudását is megszerezték. A függetlenségüket kivívó ukránok a Krím-félszigeten saját hadidelfin-kiképzést indítottak. Az elmúlt években pedig, amikor az oroszok megszállták a Krím-félszigetet, és ahogy Nagy Sándor is tette évszázadokkal korábban, úgy az oroszok is azonnal a saját hadrendjükbe integrálták a delfineket. Itt megint észlelhető az állatok bevetését indokoló költséghatékonyság elve, miszerint a győztes hadsereg az élőlényeket vagy az ő kiképzésük módjára vonatkozó tudást hadizsákmányként ellenérték nélkül megszerzi.

○ **Normál körülmények között mennyi ideig állhatnak az állatok ilyen módon az ember szolgálatában?**

F. T. Ez az állatfaj és az adott feladat függvénye. Ha rovarokról beszélünk, ezek generációs ideje pár hét vagy hónap, így a biológiai fegyverként való bevetésük is ennyi időt ölölhet fel. Ezzel szemben egy harci elefánt élettartamát tekintve akár hatvan-hetven évet is élhetne, de az ókori csatákban az elefántok is gyakran elpusztultak. Igavonó állatként sem volt könnyebb a lovak, öszvérek, szamarak helyzete, az éhség, betegségek, túlhajszoltság miatt tömegével pusztultak el a frontokon. Azonban a drónok ellen bevetett ragadozó madarak esete egy kicsit más. Náluk a természetes zsákmányszerző ösztönt alakítják át, és a feladat kivitelezése nem jelent komoly veszélyt a ragadozó madárra. Akár a természetben szabadon élő fajtársaiknál hosszabb élettartamot is elérhetnek, hiszen a hadsereg érdeke, hogy az állat jól táplált legyen, rendszeresen megvizsgálja állatorvos, megóvják a fertőzésektől és természetes ellenségeitől. Ismert tény, hogy a természetes közegükben élő állatoknál akár 30-50%-kal is hosszabb ideig élnek a vadasparkok vagy állatkertek lakói. Ilyen szempontból úgy gondolom, hogy a hadizoológiai bevetés nem feltétlenül rövidíti meg az állatok élettartamát, kivéve, ha olyan feladatot kapnak, aminek végrehajtásába belepusztulnak. A delfinek, a ragadozó madarak és a kutyák hosszú életű állatokként sokáig használhatók, ezzel szemben a rovarok esetleg csak pár hétig. ●

Karcolatok a könyvtárból

Könyvemlékek tükrében – A Ludovika Akadémia kincsei

SZÖVEG: **EKKL**
FOTÓ: **SZILÁGYI DÉNES**

„Az 1808. évi VII. törvénycikk és az 1827. évi XVII. törvénycikk értelmében Pesten felállítani rendelt magyar katonai intézet, mint magyar királyi honvédségi akadémia állíttatik fel, és Ludovika-Akadémia nevet fog viselni. Ezen akadémia rendeltetése, hogy abban egyfelől önként jelentkező hadapródok a honvédség keretei részére alkalmas tisztekké képeztesse, másfelől szolgálatban levő kitűnő honvédtiszteknek alkalom nyújtassék a hadtudományoknak magasabb fokozatú szolgálattételnél igényelt ágaiban maguk tovább képezhetni.” Így szól az 1872. évi XVI. törvénycikk bevezetője a magyar királyi honvédségi Ludovika-Akadémia felállításáról, amely megteremtette az önálló magyar tisztképzés lehetőségét.

Pollack Mihályt, a kor neves építészt kérték fel az épület terveinek elkészítésére, amelyek alapján 1830 és 1836 között elkészült az impozáns, klasszicista stílusú épület. A katonai oktatás megszervezését az 1848/49-es forradalom és szabadságharc idején kezdték meg a Ludovikán. Az 1849. január 7-én tartott megnyitó ünnepély után azonban a tanítás nem indulhatott meg, mert az osztrák hadak hamarosan lefoglalták az épületet, és kórháznak rendezték be. A tisztképzést a szükséges politikai feltételek megteremtése után, az 1867-es kiegyezéssel helyreállított alkotmányosság létrejöttét követően a Magyar Honvédség és az akkori Honvédelmi Minisztérium indította el, és 1872-ben megnyitotta kapuit a hallgatók előtt a Ludovika Akadémia. A közvélekedéssel ellentétben, sajnos, nem maradt fenn az akadémia egykori könyvtára, és a megmaradt könyveknek csak egy részéhez tudott hozzájutni az Egyetemi Központi Könyvtár és Levéltár Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar Kari Könyvtára, amely egy jelentős muzeális értéket képviselő gyűjtemény: reprezentálja a ludovikás elődök mindennapi életét, és az ott folyó oktató-nevelő munkát. Az egyetemi könyvtár féltve őrzi a muzeális dokumentumokat, amelyeket magánszemélyek, intézmények mentettek meg a II. világháborút követő időszakban, és a könyvtárnak, illetve jogelődeinek hagyaték és ajándékozás útján juttattak el. A muzeális értékű anyagot az egyetemi könyvtár a korábbi években szakszerűen tisztította, az anyagi lehetőségekhez képest restauráltatta, és újrakötetett néhány példányt, azonban a könyvek állagmegóvása, gondozása folyamatos feladatot jelent az intézmény számára a továbbiakban is.

A könyvemlékeket jelenleg egy időszak kiállítás keretében tekinthetik meg az érdeklődők a kari könyvtár folyosóján, a könyvtár nyitvatartási idejében. A kiállítás rendezői igyekeztek tematikusan összeállítani a tárlókban és vitrinekben a „ludovikás” életet bemutató dokumentumokat, az akadémiai élet minden területére kiterjedő szabályzatokat és utasításokat. A vitrinekben megtalálhatók a különböző korokból származó tankönyvek és utasítások, a különböző tudományágak, a hadtudomány, az egészségügy, a lőtartás, a lövészet, a földrajztudomány és egyéb oktatást segítő kézikönyvek. Megtekinthetők a mindennapi diákelet szabályait is magába foglaló kiadványok. Az egyetemi könyvtár birtokában van néhány archív fotó, és az 1939-ben felavatott akadémisták tablójának másolata, mely szintén szerepel a kiállításon. Ludovikás volt Agházy Kamill, a Hadtörténeti Intézet és Múzeum alapítója, Almási Pál hadmérnök, Berczelly Tibor sportlövő, Franyó Zoltán író, műfordító, Pilch Jenő hadtörténész, Piller György olimpiai bajnok vívó és Stromfeld Aurél hadsereg-vezérkari főnök. Az egyetemi könyvtár számára külön öröm, hogy épen maradt fenn az 1897-es Magyar Királyi Honvédségi Ludovika-Akadémia Könyvtárának Czimjegyzéke, amely tartalmazza az akkori könyvtár teljes gyűjteményének listáját. A másik ehhez kapcsolódó mű a Magyar Királyi Honvéd Ludovika Akadémia Tanári Nagy Könyvtárának Czimjegyzéke 1910-ből. A két könyv alapján képet kaphatunk arról, hogy milyen fontos volt a könyvtár, és benne a megfelelő számú korszerű szakirodalom a Ludovika Akadémián folyó oktatás számára. ●

Az NKE Egyetemi Központi Könyvtár és Levéltár ezúton hívja fel a tisztelt olvasók figyelmét arra, hogy amennyiben rendelkeznek a Ludovika Akadémia egykori könyvtárából származó könyvvel vagy a Ludovika történetéhez kapcsolódó egyéb dokumentummal, és azt a nagyközönség számára hozzáférhetővé kívánják tenni, juttassák el a könyvtár (1101 Budapest, Hungária krt. 9–11.) számára.

Egy ISIS-fogoly kihallgatása

Riport Novák Andrással

SZÖVEG: PODOBNI ISTVÁN
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES, ATV VILÁGHÍRADÓ EXTRA

Forró pontok – Higgadt vélemények; aktualitások a biztonságpolitikában címmel rendezett előadás-sorozatot a Nemzeti Közzolgálati Egyetem Nemzetbiztonsági Intézete. Ennek első állomásán Novák András, az ATV tudósítója mutatta be az egyik legfrissebb videójukat és mesélte el személyes tapasztalatait. A közel-keleti tudósítás során testközelből vehettek részt egy ISIS-fogoly kihallgatásán, és személyesen készíthettek vele interjút. A rendezvény az NKE Nemzetbiztonsági Intézet Terrorelhárítási Tanszékének és a TEK Tudományos Tanácsának közreműködésével jött létre, amelyen az egyetemi polgárság mellett biztonságpolitikai szakemberek és harcedzett TEK-esek is részt vettek.

Novák András 19 éve riporter, számos televíziótársaságnál dolgozott, jelenleg az ATV-nek tudósít a külföldi eseményekről. Munkássága során közel 120 országban forgatott, a világ legnagyobb kríziseiről közvetített. Jelen volt, amikor a Hezbollah

bombázta Izraelt, közvetlen közel jutott Bin Láden házához, amikor megölték a terrorista vezetőt, ott volt Kadhafi meggyilkolásánál, továbbá Moszulban 800 m távolságból láthatta, ahogy a szövetségesek az Iszlám Állam állásait támadják.

»

„Hivatalosan a kihallgatók nem használnak kínzást a foglyok megtörésére, [...] viszont minden pszichológiai eszközt és trükköt bevetnek azért, hogy megtörjék a fogvatartottat.”

Az előadásból kiderült, hogy az Iszlám Állam, a kalifátust kikiáltó dzsihádistá terrrorszervezet 2010-ben, az al-Káidából vált ki és alakult át. Ez az első olyan terrrorszervezet, amely „saját országot” hozott létre. A hivatalos megnevezése, az újságírói terminus technicus „a magát Iszlám Államnak nevező terrrorszervezet”. Nem nevezhető államnak, azonban a BBC és a CNN is ISIS-ként, vagyis Iszlám Államként tünteti fel. A kegyetlen fegyveresek szinte pillanatok alatt hatalmas területeket foglaltak el az arab tavasz után forrongó Közel-Keleten. 2014 őszére közel 110 ezer négyzetkilométeren uralkodtak, ahol hozzávetőleg 14 millió ember tartozott a fennhatóságuk alá. A fegyveres csapatok száma elérte a 80 ezret is. A területüket kiterjesztették Szíria csaknem kétharmadára, Irak középső részére és a kurd térség keleti és déli területeire. Az ISIS egy rendkívül erőszakos terrrorszervezet: ahol megjelentek, gyilkosságokat, kivégzéseket és merényleteket hajtottak végre. Amint bevonultak a mélyszegény arab falvakba, a helyi szunnita közösségeket hamar meg tudták nyerni a síita vezetéssel szemben. Ezeken a területeken bevezették a sariát, a szélsőséges iszlám jogrendszert. A tehetősebb és tanult emberekből lett a menekültek első hulláma, azonban akik nem tudtak elmenekülni, kénytelenek voltak az Iszlám Állam „polgárává” válni. Az ISIS nem csak helyben aktív, kiterjedt földalatti hálózatot sikerült kiépíteniük, online propaganda segítségével igyekeznek megszólítani a nyugati világban csalódott, második vagy harmadik generációs arab embereket, akiket extrémizmusba hajszolnak. Mára csaknem 300 ezer ember haláláért felelnek, akiknek nagy része civil. A szíriai polgárháború és az Iszlám Állam miatt csaknem nyolcmillió embernek kellett elhagynia otthonát. Ez indította el a napjainkban érzékelhető globális menekültválságot. Ennek a terrrorszervezetnek volt a tagja az interjúban szereplő fogoly. *„Másfél-két évig tartott, hogy előkészítsük az interjút az Iszlám Állam tagjával, egy elfogott terroristával. Ez nagyon nehéz feladat volt. Még most is kiráz a hideg, hogy ennyire közel jutottunk hozzá”* – mondta Novák András. A fogoly 2015-ben csatlakozott az Iszlám Államhoz, ahol kegyetlen gyilkosságokban vett részt. Csaknem egy évig volt tagja a világ legnagyobb és legkegyetlenebb terrrorszervezetének. A férfit fogságba ejtették a kurd pesmerga katonai szervezet fegyveres erői. A videóból kiderült, hogy a kurd titkosszolgálat kihallgató tisztjei hogyan és milyen kérdésési technikákkal szorítják sarokba az alanyt a

frontvonalától néhány kilométerre. A rabbal csak a kihallgató tisztek érintkezhettek, a börtönben egy elkülönített cellában tartották fogva. A vallatás során csuklyában kérdezték ki a terroristát, egyrészt a fogvatartók biztonsága érdekében, másrészt azért, hogy ezzel is pszichikai nyomást gyakoroljanak a dzsihádistára. A nyomozók elmondták, hogy mindig hazugsággal indítanak a foglyok. A terrrorszervezet több különböző módszert is kidolgozott, hogy összezavarják és átverjék a nyomozókat. *„Hivatalosan a kihallgatók nem használnak kínzást a foglyok megtörésére, és kivégzéseket sem tartanak, viszont minden pszichológiai eszközt és trükköt bevetnek azért, hogy megtörjék a fogvatartottat. Többször előfordult már, hogy a foglyok által elmondottak kurd pesmerga és szövetséges katonák életét mentették meg”* – hangzott el a videóban.

A riporter kifejtette, hogy az interjúkészítés során a fogoly először hallhatott a kihallgató tisztekén kívül más hangot, így újra a betanult hazugságait kezdte el előadni. Ekkor léptek közbe a tisztek: *„A nyomozók visszavették a kérdésés jogát, és elkezdték pszichikailag préselni a foglyot”*. Novák András rávilágított, hogy a vallatás hetven percig tart, és mindig ugyanazok a nyomozók végzik. Ők napi tíz órát dolgoznak a hét minden napján, így tartják nyomás alatt a foglyokat. *„Nagyon profi módszerekkel dolgoznak”* – tette hozzá.

Novák András kiemelte, hogy a kurd fegyveres erők nagyon segítőkészek voltak a szervezés során. A kihallgatás után az egyik ezredes csak annyit kért tőlük, hogy vigyék a jó hírt: *„Ők a világ helyett harcolnak az Iszlám Állam ellen!”*. A fronton többségben kurd fegyveresek küzdenek, a nemzetközi támogatás a légierőben, valamint a háttértámogatásban merül ki. Novák András az előadás során megemlítette, hogy véleménye szerint Amerika direkt nem lép közbe hathatósabban az ISIS ellen, hiszen az Iszlám Állam az a közel-keleti közös ellenség, amely összefogja az amúgy örök konfliktusban álló arab államokat. *„Hiába az ISIS elleni harc, ha egyelőre nem érdeke senkinek, hogy megszűnjön az Iszlám Állam.”* Azonban rávilágított, hogy feltehetően már mindenki azzal számol a térségben, mi várható az ISIS után, így felmerül a kérdés, hogy mi lesz akkor, ha sikerül leverni a terrrorszervezetet.

A jövővel kapcsolatban kifejtette, az Iszlám Állam és a polgárháború hatalmas kárt okozott Szíriában, így véleménye szerint nem évtizedek, hanem évszázadok kellene ahhoz, hogy egy gazdaságilag, politikailag és kulturálisan egyaránt működőképes ország épülhessen fel. Emellett megvan a lehetőség az önálló kurd állam létrejöttére is, hiszen ők az ISIS elleni harcot nemzetvédő háborúnak tekintik. A már visszafoglalt területeken berendezték saját védelmi állásaikat, továbbá egyre nagyobb az elfogadottságuk az arab közösségben. *„A kurdok soha nem voltak olyan közel a saját önálló államhoz, mint az elmúlt évtizedekben”* – emelte ki. ●

800 MÉTERRE AZ ISZLÁM ÁLLAMTÓL

Magazinunknak sikerült az előadás után egy rövid riport erejéig a mikrofon másik oldalára állítani a riportert. Novák András ismertette, milyen egy külföldi tudósító munkája, egy kiküldetés mekkora szervezési és előkészítési munkát igényel, valamint hogy milyen mesterlövész távolságra megközelíteni az Iszlám Államot. Egyben köszönetét fejezte ki a Nemzetbiztonsági Intézet, illetve a Terrorelhárítási Tanszék és a TEK Tudományos Tanácsa vezetőinek, Resperger Istvánnak és Kasznár Attilának, hogy meghívták előadást tartani.

„Járom a külföldi kritikus pontokat, mindig keresem azokat az érdekes vagy fontos helyszíneket a világban, amelyekről tudósítani kell. Ilyen volt az előadásban bemutatott iraki-kurd terület is” – fejtette ki Novák András. Elmondta, hogy ezekből a térségekből jelentkezik rövid tudósításokkal, riportfilmekkel, amelyeket a híradókban láthatunk, viszont amennyiben egy történetet érdemes nagyobb volumenben megjeleníteni, mint például az ISIS fogoly kihallgatása, arról hosszabb dokumentumfilmet készítenek. Jelenleg a világ külpolitikai szempontból két fontos témára fókuszál a térségben: az Iszlám Államra és a szíriai polgárháborúra, valamint az ezekből adódó menekültválságra. Egy ilyen kaliberű forgatáshoz elengedhetetlen, hogy a riporter kiterjedt kapcsolati hálójával rendelkezzen. *„Egy riporternek semmi más dolga nincs, mint kapcsolatot építeni. A kapcsolati háló támpontjai személyes vagy*

online ismerősök, újságíró kollégák, akik segítenek külföldi utak előkészítésében, szervezésében és lebonyolításában egyaránt” – mondta. A tudósítók munkáját segíti, hogy rengeteg közel-keleti és arab országból származó cserediák tanul és él jelenleg is Magyarországon, akiknek még van helyi kötődésük. Számukra is fontos, hogy bemutatassák a szülőföldjüket és ami jelenleg zajlik az országukban. *„Ekkor benne van a pakliban, hogy az összekötő személy jelentést készít vagy befolyásolni próbál, azonban egy riporter számára elengedhetetlen, hogy ezeket a tudósításokat minden befolyásolás nélkül, tényszerűen készítse el. Ez a saját hitelességem egyik alapja”* – fejtette ki. Saját elmondása szerint arabul és héberül csak pár szót tud, a Közel-Keleten az angol nyelvtudásával boldogul. Emellett egyre több a magyar–arab tolmács, így ki lehet hagyni akár a köztes nyelvet is. Éles helyzetben, a frontvonalon mindig a helyi nyelvet kell használni, így elengedhetetlen egy megfelelő tolmács.

A riporter csapata általában kis létszámú, mivel ezek a külföldi utak igen költségesek. Operatőr kollégával vagy egyedül szokott megérkezni a helyszínre, ahol a helyi kapcsolatok szoktak a segítségükre lenni. *„A legfontosabb a kapcsolattartás és a logisztika. A dokumentumfilm megszületéséhez 80% szervezés és csak 20% forgatás szükséges.”* Az előkészületeknél mindent meg kell tervezni: kiutazást, költségeket, lakhatást, be kell szerezni SIM kártyát,

megfelelő élelmet és italt, valamint helyi kapcsolatokat. *„Az, hogy kijuss a frontra, hatalmas kihívás. Ott már csak leteszed a kamerát és körbeforgatod, és szinte már meg is van az anyag”* – világított rá. Attól függetlenül, hogy ő volt anno katona, az iraki kiérkezés után részt kellett vennie egy rövid alap kiképzésen, ahol megtanították az alapvető térképészeti, vegyvédelmi, tájékozódási, illetve fegyverhasználati ismeretekre. A katonák emellett mindig elmondják, hogy éles helyzetben hogyan kell kilépni egy saroknál, mikor kell ki- és beszállni a páncélozott járművekbe, valamint hogy a fronton mire kell fokozottan odafigyelni. Kiemelte, hogy Moszulban lenni alapvetően egy veszélyes szituáció, a fejük felett lőtték az Apache helikopterek az Iszlám Állam állásait, a front és a környező terület végig alá volt aknázva, emellett gyakran kellett géppuskaropogás mellett elaludniuk. A bombázások alatt kiürülnek a városok, a civil lakosság az óvóhelyeken tartózkodik, csak az újságírók ülnek taxiba és forgatnak a helyszínen. Moszulban jelenleg is közel 1700 újságíró dolgozik. Fontos kiemelni, hogy minden esetben az a cél, hogy minimalizálják a kockázatot. *„Egy riporter fő feladata a tudósítás, nem pedig az, hogy kockára tegye az életét. Az idő fontos tényező, általában a lehető legkevesebb időt szoktuk eltölteni a célszágban. Amint felvesszük a szükséges anyagot, már jövőnk is haza. A 4 éves kislányom engem is vár otthon Budapesten.”*

Az egyetemmel együtt nőttek fel

Mesterdiplomát szerzett az első NKE-s évfolyam

SZÖVEG: PODOBNI ISTVÁN
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES, RIGÓ BENCE

2012-ben kezdte meg önálló működését a Nemzeti Közszoigálati Egyetem, amely az ötödik tanévét zárta. Az évek során rengeteg hallgató szerezhette meg diplomáját az egyetemen, azonban az idei az első olyan évfolyam, amely kezdettől fogva ide járt. A civil hallgatók képzési struktúrája a bolognai rendszer alapján 3 + 2 év. Olyan hallgatókkal beszélgettünk, akik az alap- és mesterképzést teljes egészében az NKE-n folytatták, emellett a képzésüket kiegészítették az egyetemista élet elengedhetetlen elemeivel. Három irány, három életút, három NKE-s mesterdiplomás hallgató.

SZONTAGH ÁDÁM GUSZTÁV

SZONTAGH ÁDÁM GUSZTÁV

NKE ÁKK – KÖZIGAZGATÁSI MESTERKÉPZÉSI SZAK

Gusztávot már fiatalon érdekelték az államok kialakulásának okai, az országok működésének alapjai. „A felmenőim között voltak olyan államférfiak, akik számomra példaképnek számítottak. Ilyen volt Szontagh Gusztáv Adolf – akiről a nevemet is kaptam –, korának meghatározó filozófusa” – mondta. Kezdetben a jogász szakot célozta meg, viszont felkeltette érdeklődését az éppen megalapított új egyetem. „Végül egyértelművé vált a választásom.” Az első évben csak barátkozott az egyetemi légkörrel, a friss szakmai tudással és azzal a közvetlen értelmiségi hallgatói közösséggel, amely a mai napig meghatározza a szociális életét. Már a legelső félév után jelentkezett szakmai gyakorlatra a Törökbálinti Polgármesteri Hivatalhoz. „Ez a – kissé korai – gyakorlat nagyban hozzájárult a közigazgatási tudásom megalapozásához, kiegészítve az elméleti oktatást.” Az alapképzés végéhez közeledve Gusztáv felvételt nyert az Országgyűlés Hivatala gyakorlati programjába is, ahol lehetősége volt megismerni a törvényhozás működését. A kari közösségi élet aktív formálója volt, többször részt vett a gólyatábori mentorprogramban, és számos kulturális rendezvény szervezésében segítette a Hallgatói Önkormányzatot. Emellett egy NKE-s hallgatókból álló zenekart is alapított a képzés során, amelynek oszlopos tagjaival a mai napig egy formációt alkotnak.

Az egyetemi évek legszebb pillanata az volt számára, amikor elnyerte a köztársasági ösztöndíjat, mai nevén nemzeti felsőoktatási ösztöndíjat. „Prof. Dr. Patyi András rektor úr adta át

*Mit jelent számodra az NKE?
– Lépcsőfokot a „nagybetűs
élet” felé.*

számomra a kitüntetést. Amikor kezet fogtunk halkán azt mondta nekem: »Ez igazán szép eredmény, hát még ilyen névvel.« Ezzel valószínűleg egy másik felmenőre, Szontagh Vilmosra utalt, aki a közigazgatás-tudomány egyik nagy művelője volt a 20. században.” Gusztáv a mesterképzése utolsó évében a szakmai oldalra fektetett nagyobb hangsúlyt. „A Törökbálinti Ifjúsági Önkormányzatban jegyzőként részt vettem a város Ifjúságpolitikai Konceptiójának elkészítésében, emellett a diplomamunkámhoz szorgosan végeztem különböző kutatásokat” – mondta. Gusztáv úgy döntött, hogy egyetemi pályafutását a jogászszakma fogja megkoronázni, az államtudományi és közigazgatási ismereteit a Pázmány Péter Katolikus Egyetem jogászképzésével fogja kiegészíteni. „Fontosnak tartom, hogy az ember úgy válassza meg hivatását, hogy azt élete végéig töretlen lelkesedéssel tudja művelni” – fejtette ki. Zenészként a szerzői jog területe keltette fel érdeklődését, így a jövőt a közigazgatási tanulmányaihoz kapcsolódva a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatal szervezetében vagy az Emberi Erőforrások Minisztériumában is el tudja képzelni.

Gusztáv kiemelte, hogy szerinte az NKE-n a kiváló, alaposan felkészült oktatói karnak köszönhetően olyan tudásra tehetnek szert a hallgatók, amellyel a közszoigálat bármely területén megállják a helyüket. A gyakorlati oktatás fejlesztésével egy erős, nyugati színvonalú közigazgatási képzés jöhetne létre. Emellett az egyetemen rendkívül színes a közösségi élet, amelynek nincs párja az országban. „Az NKE nemcsak ugródeszka a szakmai karrier terén, hanem a fiatalok egy meghatározó szelete is” – hívta fel a figyelmet.

Mit jelent számodra az NKE? – Lebetőséget!

PATÓ VIKTÓRIA LILLA

NKE NETK – NEMZETKÖZI KÖZZSZOLGÁLATI KAPCSOLATOK

Viktória számára nem volt tudatos választás az NKE. Célja az volt, hogy ne egy „hétköznapi” képzést végezzen el. Azonban a szerencséjének és a pozitív gondolkodásának köszönhetően véleménye szerint rengeteget sikerült profitálnia az egyetemi évekből. Rávilágított, hogy szerinte az egyetemi képzés fontossága nem feltétlen a lexikális tudás elsajátításában rejlik, hanem abban, hogy az ember megtapasztalja az értelmiségi atmoszférát és attitűdöt. Őszintén bevallotta, hogy az első héten még naiv gólyaként nem igazán tudta, hogy mi a különbség a közigazgatás és a közgazdaságtan között. A félév végére viszont már nyugtázta, hogy jó felsőoktatási intézményt választott. „*Dr. Horváth Attila az első félév során nagyon jól megtanította a közigazgatás alapintézményeit egy olyan embernek, aki laikusként jelentkezett egy ismeretlen egyetemre. Egy biztos alapot adott. Szigorú volt, de megszerettette velem a közigazgatást, és felkeltette az érdeklődésemet a közszolgálati pálya iránt*” – mondta.

Viktória egyetemi éveinek egyik meghatározó pontja volt, amikor jelentkezett az Erasmus külföldi mobilitási programra, Milánóba. „*Szerintem mindenkinek szüksége van arra, hogy négy-öt hónapot egyedül töltsön külföldön ahhoz, hogy felnőjön.*” A program révén több lehetőséget is kapott: önkéntesként dolgozott az Európai Unió pavilonjánál Milánóban a Világkiállításon (EXPO 2015), ami után felajánlottak számára egy újabb lehetőséget a magyar pavilonnál. Itt a magyar állam imázsépítésével foglalkozhatott nemzetközi környezetben. „*Ez adta meg az irányt, hogy a jövőben a diplomácia felé orientálódjak, és jelentkezsek az NKE nemzetközi mesterképzésére.*” Viktória az alapképzés kötelező szakmai gyakorlatát 2014-ben az Alkotmánybíróságon teljesítette, ahol együtt dolgozhatott Paczolay Péterrel, az ország leendő római nagykövetével. A mesterképzés során a Nemzetgazdasági Minisztérium protokollosztályán lehetett ösztöndíjas gyakornok öt hónapon keresztül. Karrierjének következő állomása az olaszországi magyar nagykövetség volt, ahol négy és fél hónapot tölthetett el. „*A követségen nagyon jó volt a munkakörnyezet. Minden intézményi feltétel, amit a gyakornoki lehetőség kínált számomra, egyedülállóan fantasztikus volt!*” Viktória kiemelte, hogy a kint eltöltött rövid idő alatt a követségen dolgozók átéltek egy miniszteri látogatást, egy nagykövetváltást, valamint olyan szervezeti változásokat,

PATÓ VIKTÓRIA LILLA

amilyenek más diplomáciai intézményben 10 év alatt történnek csak meg. Sikerült kiépítenie egy olyan diplomáciai kapcsolati hálót, amivel ilyen fiatalon nagyon kevesen rendelkeznek. „*Nem születtem kapcsolatokkal. Viszont valahogy úgy érzem, hogy az évek során minden a kezemre játszott!*”

A gyakorlati tapasztalatszerzés mellett nem hanyagolta el az egyetem által kínált közösségi és tudományos lehetőségeket sem: az első években az egyetemi kézilabdacsapatot erősítette, a mesterképzésen pedig részt vett a NETK Európa Tanulmányok TDK munkájában. A *Nők a maffiában* című dolgozatával az ITDK-n első helyezést és különdíjat, az OTDK-n különdíjat nyert. A jövőre nézve Viktória ismertette, hogy beadta a jelentkezését a Közigazgatás-tudományi Doktori Iskolába, ahol európai uniós témával szeretne foglalkozni, emellett megpályázta az Új Nemzeti Kiválósági Program felhívását is. Karrierszempontról számos terve van: a Magyar Közigazgatási Ösztöndíjprogram segítségével szeretne felvételt nyerni a Külgazdasági és Külügyminisztériumhoz, vagy az Európai Külügyi Szolgálat egyik külképviseleténél kívánna elhelyezkedni. Hosszú távú álma egy kiküldetés elnyerése. Végül Viktória kiemelte, hogy az NKE-n kiemelkedő az oktatói gárda, megfelelő szakemberekkel és forrásokkal rendelkezik az egyetem, és mindezt struktúrában kell szintetizálni. Hangsúlyozta, hogy a jogi oktatás néhány területét magas színvonalon sajátíthatják el a hallgatók, nevezetesen a közigazgatási jogot, az alkotmányjogot, valamint a nemzetközi és uniós jogot emelte ki. Ezek a témakörök az Erasmus és a nemzetközi gyakorlati tapasztalatok után értékelődtek fel számára, amelyek során kialakult benne az elhatározás, hogy a közszolgálaton belül a diplomácia lesz az ő szakterülete: „*A nemzetközi joghoz és az EU-s joghoz meg kell érni!*”

LUDÁNYI DÁVID

LUDÁNYI DÁVID

NKE ÁKK – KÖZIGAZGATÁSI MESTERKÉPZÉSI SZAK

A felsőoktatási jelentkezést megelőzően két lehetőség állt a humán beállítottságú Dávid előtt: a közszolgálati vagy a jogi terület. Végül az NKE mellett tette le a voksát. Úgy gondolta, ha a jogi jellegű tárgyak tetszenek meg neki az évek során, akkor a jogászképzés irányába megy tovább, viszont ha a komplexebb menedzsmentszemlélet nyeri el a tetszését, akkor marad az ÁKK-n. Dávid maradt. Az egyetemi képzés során kikristályosodott benne, hogy a közigazgatás személyi állományával foglalkozó HR és a közszolgálati jog lesz az ő szakterülete: „*Dr. György István szemináriumvezetőm szemlélete és attitűdje, amit a hallgatók és közigazgatási szakma irányában tanúsít, hatalmas hatással volt rám. Az első évben a száraz anyagot emésztethető és baráti módon adta elő, amivel sikerült megszerettetnie velem a közszolgálatot!*”.

Dávid az egyetemen eltöltött éveket folyamatos fejlődésnek tekinti, mind szakmailag, mind emberileg. A szemesztereket szinte mindig kitűnő tanulmányi eredménnyel zárta, kétszer is elnyerte a köztársasági ösztöndíjat. Az Emberi Erőforrás Intézet demonstrátoraként kezdett el szakmailag elmélyülni a közigazgatás rejtelmeiben Dr. Hazafi Zoltán intézetvezető mentorációja alatt. Kezdetben csak kisebb projekteket, feladatokat kapott: a táblázatszerkesztésekben és kutatóműveletekben vett részt. A kemény munka meghozta gyümölcsét, egyre komplexebb kutatásokban vehetett részt. A közösségi életben is aktivizálódott, az NKE Közszolgálati és Emberi Erőforrás TDK egyik alapítója. Dávid az évek során egyre több szakmai anyagot írt, amelyek publikációja jelenleg is folyamatban van. A kezdeti lökést az OECD és a Nemzetgazdasági Minisztérium által kiírt pályázat adta, ahol

Mit jelent számodra az NKE? – Mindent!

közzszolgálati rendszerek aktualitásait és fejlődési tendenciáit hasonlította össze a létszám- és korösszetételen keresztül. Ezt a kutatási témát fejlesztette tovább az OTDK-ra, amivel sikerült elnyernie az első helyezést, és a HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó különdíját is. Megnyílt számára a lehetőség, hogy a mesterképzés végéhez közeledve részt vegyen az egyetemen működő kutatóműhelyek munkájában kutatási koordinátorként és szerzőként, valamint az intézet tananyagfejlesztéséből is kivehetette a részét. „*A közszolgálati jogi tansegédséget hatályosítottam és újítottam meg. Ezt a hallgatók a kötelező irodalmon túl használhatják a szemináriumokon. Számos jogesetet, feladatot és gyakorlati példát gyűjtöttünk össze*” – mondta.

Dávid a jövőben leginkább a közszolgálati jog és az emberierőforrás-gazdálkodás határterületeit kívánja kutatni, elsősorban az NKE oktatója szeretne lenni. Ehhez már megtette az első lépést, jelentkezett a Közigazgatás-tudományi Doktori Iskola levelező tagozatos PhD-programjára. Az egész életén át tartó tanulás híve: „*A tudás mindig fontos lesz. Aki tudással rendelkezik, az sokkal jobban tudja a saját életét koordinálni. A tudást nem veheti el tőled senki, hiszen – Francis Bacon szavaival élve – a tudás hatalom.*” A távlati célok között szerepel, hogy az elméleti tudását gyakorlati tapasztalattal is kiegészítse. „*Véleményem szerint elméleti dolgokról akkor tud az ember megfelelően beszélni, ha mellette a gyakorlatot is ismeri: a legalapvetőbb folyamatokat, mozzanatokot, ügymeneteket. Így a gyakorlati életben is szeretnék majd szerepet vállalni, olyan területen, ahol a közszolgálat stratégiai fejlesztésével tudok foglalkozni, minisztériumi szinten*” – emelte ki.

„*Ez egy baráti-családi környezet, amellyel más felsőoktatási intézményekben nem feltétlen találkozhatunk*” – értékelte Dávid az elmúlt öt évet. Szerinte az NKE még egy új intézmény, a létét hosszú távon kell meghatározni. Vannak olyan szervezési területek, amelyek javításra szorulnak. Alapvetően jó az irányvonal, amerre az egyetem halad, ehhez megkapja a megfelelő támogatást is. Az államtudományi terület fontosságával kapcsolatban kiemelte: „*A közigazgatást nem lehet csak jogi ismeretekkel leírni. Elengedhetetlen egy jól működő képzés, amely komplex módon tartalmazza a jogi és menedzsment diszciplínákat is.*” ●

Lapzártánk után derült ki a doktori iskola felvételi eredménye: Viktória és Dávid is felvételt nyert az NKE Közigazgatás-tudományi Doktori Iskolába. A fiataloknak ezúton kívánunk sok sikert a karrierjükhez!

A hajnal kémkedő szeme

SZÖVEG: **BENEDEK MARIANN**

100 éve fogták perbe kémkedés gyanújával, s végezték ki a világ leghíresebb kéj-nőjét, Mata Harit. A hányatott sorsú táncosnőnek halála után 84 évvel a francia igazságügyi minisztérium szolgáltatott igazságot, ártatlannak nyilvánította.

Mata Hari Margaretha Geert-ruida Zelle néven látta meg a napvilágot 1876. augusztus 7-én Leeuwardenben. A fríz nemzetiségű későbbi táncosnő egy jómódú, kalapgyártásból élő család egyetlen lánygyermekéként a város egyik régi patrícius házában élt. A sötét hajú és szemű, karcsú termetű, kreol bőrű kislány élénk fantáziája már ekkor megmutatkozott: mesés történeteket talált ki jávai őseiről, előkelő származásáról. Az idilli gyermekkor nem tartott sokáig, a kalapok lassan kimentek a divatból, a család tönkrement, az édesanya depressziós lett, és meghalt. A félárva Margaretha keresztszüleihez került, majd egy leydeni tanítóképzőbe. Az intézet igazgatója felfigyelt a vonzó lányra, akinek imponált a kitüntetett figyelem. Viszonyuk hamar köztudottá vált, és a kor társadalmi elvárásainak megfelelően nem a középkorú férfinak, hanem Margarethának kellett elhagynia az iskolát. A fiatal lány nagybátyjához költözött Hágába. 1895-ben egy újság házassági hirdetésére jelentkezve ismerte meg későbbi férjét, a nála 20 évvel idősebb John McLeodot. Rövid ismeretség után összeházasodtak. A németországi Wiesbadenben töltött mézesheteket követően McLeodnak vissza kellett térnie Holland Kelet-Indiába, ahova

felesége is követte. Itt született meg első gyermekük, Norman John. Miután átköltöztek a holland gyarmatbirodalom egyik központjába, Jávára, megszületett lányuk, Luisa Johanna. Az erőszakos McLeod azonban nem vetette meg az alkoholt, és rendszeresen bántalmazta Margarethát. 1899-ben a család Szumátrára költözött, ahol az asszony – idegennyelv-tudásának is köszönhetően – a társasági élet központja lett. Itt sajátította el az ősi, erotikus Siva-táncokat, amelyekkel később Európa-szerte – főleg a férfiak körében – nagy sikert aratott. A brutális McLeod ekkor már nem csupán feleségét verte, de a személyzetükkel is kegyetlenkedett. Az egyik szolgálólány megelégtelte a megaláztatást, és bosszút akart állni: megmérgezte a házaspár gyermekeit. Fiuk belehalt, és lányuk is életre szóló károsodást szenvedett. Norman John halála végérvényesen tönkretette a házasságot. Európába visszatérván, 1902-ben kimondták a válást. A bíróság ugyan tartásdíjat ítélt meg Margarethának, ám volt férje nem volt hajlandó fizetni, sőt közös lányuk felügyeletét sem engedte át volt feleségének. Mata Hari 1903-ban Párizsba költözött, ahol hamarosan mint táncosnő és kurtizán vált ismertté. Lady MacLeod néven lépett fel szalonokban

és zárt körű eseményeken. Művésznevét később Mata Harira változtatta, a párizsi Musée Guimet színpadán már a „hajnal szemeként” mutatkozott be. A színpadon egy Siva-szobor állt, Mata Hari pedig a múzeum keleti gyűjteményéből származó ékszereket és ruhákat viselve sztriptízszerű, erotikus táncot adott elő. A keleties tánchoz kitalált egy történetet is, amely szerint indiai családból származott, apja rádza, anyja pedig templomi táncosnő volt, aki belehalt a szülésbe. Ő maga Siva templomában nevelkedett, és az ő szolgálatának, az őt dicsőítő, erotikus ritu-soknak szenteli életét. Történetét sokan nem hitték el, s nem is számított szépségideálnak, ennek ellenére hamar népszerűvé vált a párizsi éjszakai életben, majd Európa-szerte. A későn jött siker – Mata Hari ekkor már 30 éves volt – nem tartott sokáig, mivel sokan utánozták erotikus táncait, így megélhetését luxusprostituáltként biztosította. A több nyelven beszélő táncosnő/kurtizán szabadon utazgathatott Európában, mivel semleges országból származott. Tulajdonképpen ezzel hívta fel magára először a hatóságok figyelmét, akik nemcsak a gyakori helyváltoztatást találták gyanúsnak, de a katonai vezetőkkel kialakított kapcsolatait is. 1914 májusában egy németországi fellépése után az erotikus táncot felháborítónak tartó nézők feljelentették, a rendőrség vizsgáldni kezdett. Később – egyes életrajzírói szerint – a német kémszervezet egyik vezetőjének szeretőjeként kapta a megbízást, hogy Franciaországban kémkedjen. Haláláig nem derült fény arra, hogy a H-21-es ügynök nem Mata Hari álneve volt, hanem egy Elsbeth Schragmüller nevű hölgyé. Az I. világháború kitörését követően is járta Európát, csak később döntött úgy, hogy véget vet a vándorlásnak, s letelepszik. Döntését sokan azzal indokolták, hogy szerelembe esett egy huszonegy éves orosz tiszttel, Vlagyimir Maszlovval. 1915 végén Mata Hari visszatért Párizsba, hogy sérült orosz szeretőjét ápolhassa, aki egy háborús zónában lévő katonai kórházban feküdt. Ehhez azonban a szerelmes nőnek engedélyt kellett kérnie. A francia kémelhárítás egyik kapitányának, Georges Ladouxnak gyanússá vált, hogy a Németországból érkező, német szeretőkkel rendelkező kéjnő a háborús zónába akar utazni. Természetesen a francia hatóságok azonnal letartóztatták, bírósági per helyett azonban úgy döntenek, hasznukra fordítják a nő kapcsolatait. Ladoux kihallgatta az asszonyt, majd megkérdezte, hajlandó lenne-e kémkedni Franciaország számára. Mata Hari először nem vállalta a megbízást, ám a kémkedésért cserébe felajánlott egymillió frankra szüksége volt, hiszen arról álmodozott, hogy ne kelljen férfiak kegyeire támaszkodni. Igent mondott. Első feladataként egy hat francia titkos ügynök nevét tartalmazó levelet kellett eljuttatnia a német megszállás alatt álló Belgiumba. Amikor aztán az ügynökök egyike röviddel később a németek áldozata lett, a gyanú ismét a táncosnőre terelődött. A francia hatóságok bizalma ugyan megingott, mégis Spanyolország felé irányították, ahol Mata Hari kapcsolatba

lépett a Német Birodalom tengerészeti és katonai attaséival. A francia hatóság közben arról szerzett tudomást, hogy Berlin azt kérte a két madridi német attasétól, ne fizessenek túl nagy összeget a H-21-es ügynöknek, hanem küldjék vissza Párizsba egy ötezer frankról szóló csekkkel. Mata Hari 1917. február 12-én érkezett vissza Párizsba, s a Plaza Athene Hotelben szállt meg. Másnap a francia hatóságok a szállodai szobájában letartóztatták. A házkutatás során megtalálták nála az árulkodó ötezer frankos csekket, amelyről Mata Hari azt mondta, szexuális szolgálataiért kapta. A korábban előkelő szalonok díszvendégeként tündöklő táncosnőt a Saint Lazar börtönbe szállították hazaárulás és kettős kémkedés vádjával. A pert 1917. július 24-én kezdték el tárgyalni. A védelem képviselője Mata Hari korábbi szeretője, Jacques Clunet volt, aki ugyan a nemzetközi jogban jártas, elismert szakember hírében állt, de a törvényszéki bűnügyek területe távol állt tőle. Nem elhanyagolható tény, hogy Franciaországot ebben az időben egyik háborús csapás érte a másik után: az északkeleti megyéket német csapatok szállják meg, a francia hadsereg súlyos veszteségeket szenvedett, ráadásul a hadseregben lázadás tört ki. Ebben a felfokozott helyzetben a francia hadbírósnak kapóra jött, hogy az életmódjával amúgy is sokakat megbotránkoztató kurtizánt Franciaország első számú bűnbakjának kiáltásák ki. A vád fő bizonyítéka az ötezer frankos csekk mellett egy olyan – a táncosnő szobájában lefoglalt – tubus volt, amelyet láthatatlan tintaként azonosítottak. Mata Hari a kihallgatások során azt vallotta, a tinta fertőtlenítő szer, amit ő fogamzásgátlóként használt. A testület hamar meghozta ítéletét: golyó általi halál, ám azt nem rögtön hajtották végre. Mata Hari a köztársasági elnöktől kért kegyelmet, de az elutasította. A 41 éves asszony kivégzésére 1917. október 15-én hajnalban került sor a vincennes-i erdőben. A mindig elegáns asszony a vesztőhelyre is úgy érkezett, mint aki épp egy társasági eseményre készült. Elegánsan, a kor követelményeinek megfelelően kesztyűben állt a puskát tartó katonák elé. Mata Hari elutasította a szemkötőt, s utolsó mozdulatával még csókot dobott kivégzői felé. A franciák Mata Hari dossziéját ugyan 2017-ig tikosították, mégis 1985-ben nyilvánossá tették. A francia műkedvelő történész, Leon Schirmann több évtizedes levéltári kutatásainak eredményeként kiderült, a bíróság elé tárt anyagokat, bizonyítékokat meghamisították, illetve a Mata Hari ártatlanságát bizonyító tényezőket véletlenül vagy szándékosan nem vették figyelembe a tárgyalások során. Minden Mata Hari ellen felhozott vádban a Doktor Kisasszony fedőnevet használó kémnő volt a bűnös. 2001 októberében a Mata Hari Alapítvány és Leeuwarden városa keresetben kérte a francia igazságügyi hatóságoktól az 1917-ben hozott ítélet felülvizsgálatát. Néhány hónapos tárgyalást követően megszületett az ítélet: Mata Hari koncepciós per áldozata lett. ●

Ia nyár, akkor bornapok

A nyár beköszöntével a napok egyre hosszabbak lesznek, egyre több ideje jut az embernek arra, hogy a jól megérdemelt pihenőjét eltölthesse, és kikapcsolódhasson. Erre nincs is jobb alkalom, mint a zamatosabbnál zamatosabb borok kóstolása az ország valamennyi területén megrendezett borfesztiválok során.

Ábrahámhegyi Bornapok

2017. augusztus 2–6.

Ábrahámhegy

A Balaton északi partján elterülő Ábrahámhegy színesebbnél színesebb programokkal várja nyáron a közsgbe látogatókat. Az ötnapos rendezvényt sorozat alkalmával minden este garantált kikapcsolódást nyújtó zenés-táncos-mulatós előadások, gyermek-programok, zsibvásár, főzőverseny, néptánc és népzenei programok sorával készülnek a szervezők, amelyek csúcspontja a különleges ábrahámhegyi borok kóstolása.

Debreceni Borkarnevál Debreceni Bor- és Jazznapok

2017. augusztus 3–6.

Debrecen, Nagyerdő, Békás-tó

Debrecen, az ország harmadik legnagyobb területű és második legnépesebb városa

augusztus elején egy nem mindennapi eseménnyel készül: a Debreceni Borkarnevállal, ami az észak-alföldi régió legrangosabb borfesztiválja. A városba látogatók előtt újra feltáru Írmellék, a város egykori szőlőskertje, és lehetőségük nyílik tizenhat borvidék hatvan-hetven családi borászatának borait megízlelni, mindamellett, hogy gyümölcsborok, pálinka és pezsgő is várja nyáron a kikapcsolódásra vágyókat. Az italok mellett hagyományos magyar gasztronómiai különlegességekre is lehet számítani, minőségi magyar sajtok kóstolására, ami a borfesztivál elengedhetetlen része. A jó hangulatot a Jazznapok alkalmával három színpadon negyven jazzformáció, este 21 órától pedig jazzmozi biztosítja majd a Nagyerdei Szabadtéri Színpadon.

Tolcsvai Borfesztivál

2017. augusztus 4–6.

Tolcsva, Kastélypark

A tokaj-hegyljai borvidék háromnapos fesztiválján a finom borok mellett a gasztronómiai fogásokra is nagy hangsúlyt fektetnek a szervezők. A jó hangulat biztosításáért sztárfellépők felelnek. Az érdeklődők számos színvonalas és szórakoztató műsor közül választhatnak a fesztiválon.

Zalakaros Bornapok

2017. augusztus 10–13.

Zalakaros

Az üdülővárost idegenforgalom szempontjából termálfürdői tették jelentőssé, augusztus második hetében pedig idén 20. alkalommal rendeznek borfesztivált, így a Zalakarosra látogatókra számos kényeztető program vár: a vendégek a zalai boros gazdák borai mellett más balatoni borvidékek különlegességeit is megkóstolhatják. A fesztivál idején kirakodóvásárral, kézműves bemutatókkal és borházakkal készülnek a Gyógyfürdő téren a szervezők, melyre minden érdeklődőt szeretettel várnak.

K Ö N Y V A J Á N L Ó

Nyikos Györgyi (szerk.) KOHÉZIÓS POLITIKA 2014–2020

Dialóg Campus Kiadó, 2017, 614 oldal

Az uniós források felhasználásának mikéntje, az általuk megvalósuló fejlesztések mindenkit érintenek. Egyrészt fontos, hogy a gazdasági fejlődést, innovációt és hatékonyságnövelést segítsék elő, másrészt a közszolgáltatások iránti szükségleteink kielégítését is ezen fejlesztések biztosítják. A könyv célja, hogy megismertesse az olvasóval a kohéziós politika rendszerét, és gyakorlati ismereteket adjon a fejlesztési projektek megvalósításához.

Auer Ádám CORPORATE GOVERNANCE A felelős társaságirányítás jelenkori dimenziói

Dialóg Campus Kiadó, 2017, 240 oldal

A könyv központi kérdése, hogy mi is a társasági jog valódi célja, kiknek az érdekeit kell a társaság döntéseinek előkészítésénél és meghozatalánál figyelembe venni? A tulajdonosokét? Az alkalmazottakét? Vagy még szélesebb érdekkörökre kell tekintettel lennünk, a társaság szerződéses partnereire vagy netalán az adott ország gazdasági stratégiájára? A könyv a felelős társaságirányítás nemzetközi gyakorlatát és irodalmát ismertetve, a külföldi szabályozások és európai uniós kísérletek elemeiből táplálkozik, amelyek együttese új nézőpontot és új szemléletet visz a társasági jog eddig ismert magyar irodalmába.

A kiadványok a KÖFOP-2.1.2.-VEKOP-15-2016-00001 „A jó kormányzást megalapozó közszolgálat-fejlesztés” című projekt keretében jelentek meg. Elektronikus kiadásuk letölthető a Nemzeti Közzolgálati Egyetem honlapjáról: <http://akfi.uni-nke.hu/kiadvanyok>

IMPRESSZUM ● A Nemzeti Közzolgálati Egyetem megbízásából kiadja: NORDEX Nonprofit Kft. – Dialóg Campus Kiadó ● **Felelős kiadó:** Petró Ildikó ügyvezető ● **A szerkesztőség címe:** 1083 Budapest, Ludovika tér 2. ● **Tel.:** (30) 426 6116 ● **Felelős szerkesztő:** Horváth Orsolya ● **Újságírók:** Benedek Mariann, Búzás Beáta, Fecser Zsuzsanna, Podobni István, Szóór Ádám ● **Fotó:** Szilágyi Dénes ● **Tördelés és grafikai munkák:** Kilián Zsolt ● **Nyomdai munka:** Mondat Kft. ● **Felelős vezető:** Nagy László

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
HADTUDOMÁNYI ÉS HONVÉDTISZTKÉPZŐ KAR

TISZTAVATÓ ÜNNEPSÉG

2017. AUGUSZTUS 20. 8.30 ÓRA
BUDAPEST V. KERÜLET • KOSSUTH LAJOS TÉR

